

CAERCO

Орталық-Азия
Электрэнергетикалық Корпорациясы

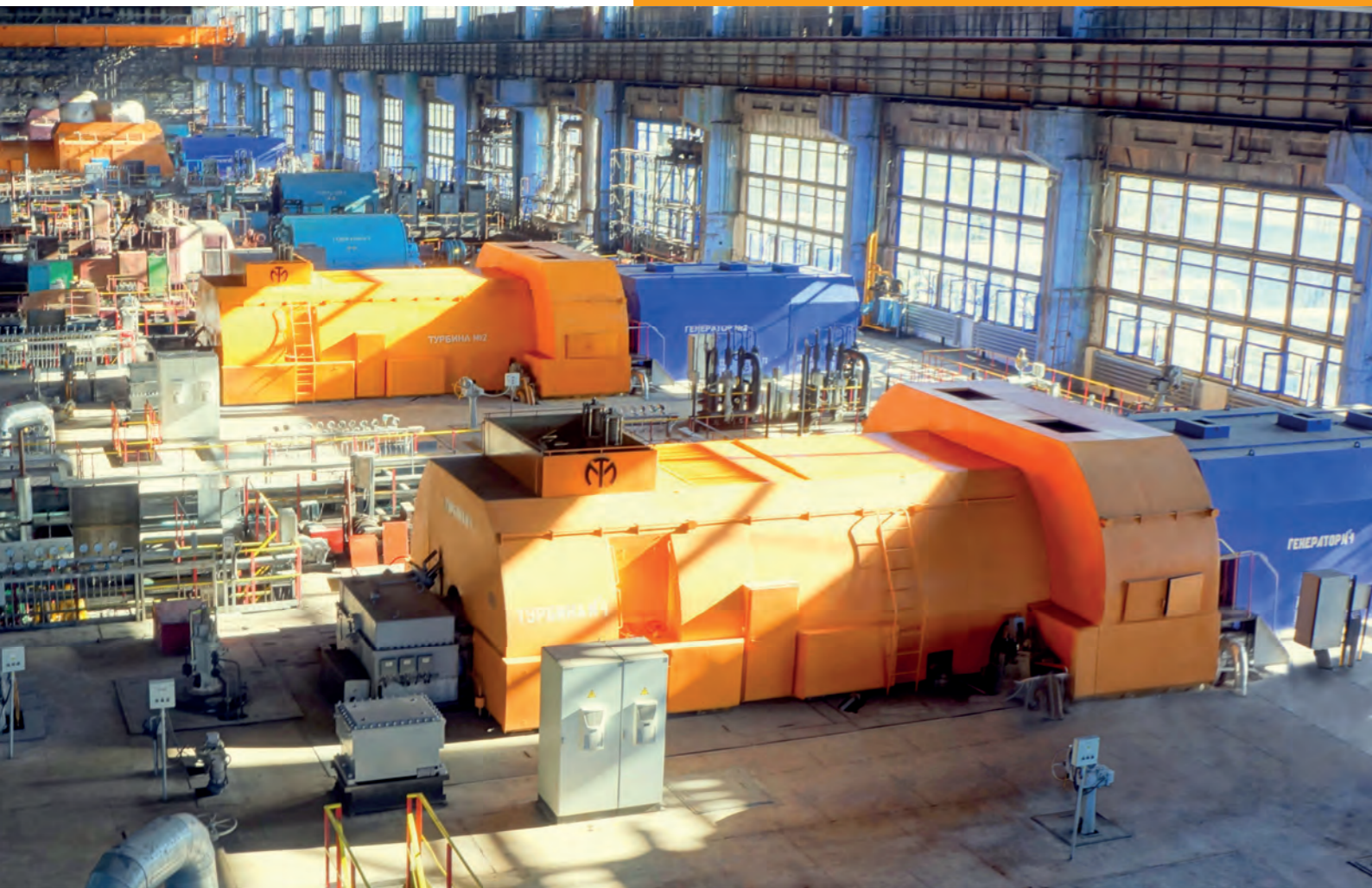
2015
ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП

ҚЫЗМЕТТІҢ ҚЫСҚАША НӘТИЖЕЛЕРІ	2	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	42
Есеп туралы	3	Акционерлік капитал құрылымы	43
Компания профилі	3	Акционерлердің жалпы жиналысының нәтижелері	43
2009–2015 жылдардағы «ОАЭК» АҚ-ның Шекті тарифтер бағдарламасы аясындағы нәтижелері	4	Ұйымдық құрылым	44
2013–2015 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері	5	Дивидендтер туралы ақпарат	46
Қызмет ету географиясы	6	Директорлар кеңесі	46
Жылдың негізгі оқиғалары	7	Директорлар кеңесінің құрамы	47
Басым міндеттерді жүзеге асыру нәтижелері	8	Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер	50
БАСШЫЛЫҚ ҮНДЕУІ		Директорлар кеңесі қызметінің нәтижелері	51
Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі	11	Атқарушы орган	52
Президент үндеуі	13	Ішкі бақылау және аудит	52
КОРПОРАЦИЯ ТУРАЛЫ	14	Корпоративтік басқару кодексін сақтау туралы есеп	53
Тарихы	15	Корпоративтік басқару кодексінің негізгі принциптері	54
Бизнес-модель	16	ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ	56
Негізгі өндірістік сипаттамалар	16	Қызметке айтарлықтай ықпал ететін тәуекелдерге талдау	57
Корпорация құрылымы	17	ТҰРАҚТЫ ДАМУ	60
Еншілес ұйымдар	18	Елеулі аспектілер мен шекаралар	61
Даму стратегиясы	20	Мүдделі тараптармен өзара қызмет	63
Рейтингтер	21	Экологиялық саясат	64
НАРЫҚТЫҚ ОРТАҒА ТАЛДАУ	22	Ақпараттық саясат	71
Экономикаға шолу	23	Кадрлық және әлеуметтік саясат	72
Энергетика саласына шолу	25	Кәсіподақ ұйымдарымен өзара қызмет	76
ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІНЕ ШОЛУ ЖӘНЕ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАСЫ	32	Қауіпсіздік және еңбекті қорғау	77
2009–2015 жылдары Шекті тарифтер бағдарламасы әрекет еткен кезеңдегі инвестициялық жобалардың жүзеге асуы	33	Корпоративтік оқиғалар	80
2015 жылғы қызмет нәтижелері	35	Қайырымдылық және демеушілік	81
Қаржы-экономикалық көрсеткіштер	37	ЕСЕПТІҢ GRI G4 НҰСҚАУЛЫҒЫНА СӘЙКЕСТІК КЕСТЕСІ	82
2016 жылға негізгі мақсаттар мен міндеттер	41	ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК	88
2020 жылға дейінгі Инвестициялық бағдарламаны жүзеге асыру перспективалары	41	ГЛОССАРИЙ	96
		ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ	97
		БАЙЛАНЫС	98

ҚЫЗМЕТТІҢ ҚЫСҚАША НӘТИЖЕЛЕРІ

«ОАЭК» АҚ стратегиялық дамуының негізгі аспекті – негізгі қорларды жаңарту арқылы өндіріс тиімділігін арттыру болып табылады. 2009 жылдан бері Корпорация кең ауқымды Өндірісті жаңғырту және қайта құру инвестициялық бағдарламасын жүзеге асырып келеді. 2015 жылы Корпорация кәсіпорындарының инвестициялық бағдарлама шараларын нақты жүзеге асыруы 27 млрд теңгені құраса, оның ішінде өндіріс жобаларын жүзеге асыруға «ОАЭК» АҚ 19 млрд теңге бағыттады.

2015 ЖЫЛЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылдан «Шекті тарифтерді қолдану туралы» қаулысына негізделген мемлекеттік бағдарламасының әрекет ету мерзімі аяқталды. Бұл бағдарлама әрбір энергетикалық нарық субъектіне инвестициялық бағдарлама әзірлеп, жүзеге асыру міндетін бекіту есебінен салаға салынатын инвестиция көлемін ұлғайтуға мүмкіндік берді. 2009–2015 жылдар аралығында аталған бағдарлама бойынша инвестиция көлемі 988 млрд теңгені құраса, оның ішінде «ОАЭК» АҚ өз активтерін жаңғыртуға 78 млрд теңге немесе республика бойынша инвестиция көлемінің 7,9% құйды.

ЕСЕП ТУРАЛЫ

«Орталық-Азия Электроэнергетикалық Корпорациясы» АҚ («ОАЭК» АҚ) 2013 жылдан бастап жыл сайынғы тәртіпте Жылдық есебін шығарады. Бұған дейінгі 2014 жылғы есеп 2015 жылы тамызда жарияланған болатын.

Корпорацияның бұл Есебі «ОАЭК» АҚ және оның еншілес компанияларының қызметі туралы ақпаратты ұсынады. Құжат бірінші рет GRI G4 нұсқаулығына

сәйкес әзірленген Тұрақты даму туралы Есепті қамтиды. Әзірлік кезінде электр энергетикасы саласына арналған GRI қосымшасы мен ақпаратты жария етудің негізгі нұсқасы қолданылды. Есептіліктің стандартты элементтері мен көрсеткіштер жарияланған кесте «Есептің GRI G4 нұсқаулығына сәйкестік кестесі» бөлімінде орналасқан.

КОМПАНИЯ ПРОФИЛІ

«Орталық-Азия Электроэнергетикалық Корпорациясы» АҚ – Қазақстанның электр және жылу энергетикасы саласындағы вертикалды түрде біріктірілген ірі жеке холдинг болып табылады. «ОАЭК» АҚ компаниялар тобы жылу энергиясын өндіру мен тарату және электр энергиясын тарату нарығында өзі қызмет ететін өңірлерде монополиялық мәртебеге ие (100%-дан үлесі – 76%), сондай-ақ, Қазақстан электр энергиясы өндірісі нарығында басым үлеске ие (7,2%).

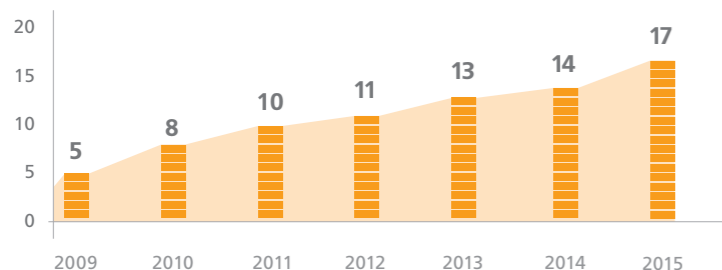
МИССИЯ

Тұтынушылардың өмір сапасын арттыру және қызмет ететін өңірлердің экономикалық дамуына тұрғындарға, өнеркәсіп пен әлеуметтік инфрақұрылым нысандарына энергиямен қамту бойынша сапалы қызмет көрсету арқылы жағдай жасау.

Корпорация аталған миссияны өз қызметін халықаралық өндіріс, экология, денсаулық қорғау және әлеуметтік сала бойынша стандарттарына сай жүргізу арқылы жүзеге асырады. Тиімділіктің негізін Корпорация қызметкерлері құрайды, олардың құндылығы – жоғары кәсібилігінде, командамен жұмыс жасай білуінде және нәтижеге қол жеткізе алуға ұмтылысында жатыр.

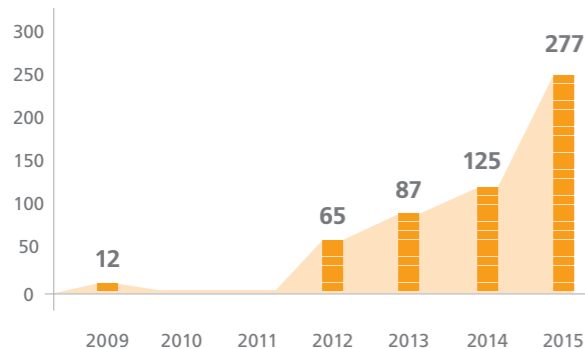
2009–2015 ЖЫЛДАРДАҒЫ «ОАЭК» АҚ-НЫҢ ШЕКТІ ТАРИФТЕР
БАҒДАРЛАМАСЫ АЯСЫНДАҒЫ НӘТИЖЕЛЕРІ

ИНВЕСТИЦИЯЛАР (млрд теңге)

- 78 млрд теңге инвестицияланды
- 566 МВт енгізілді және жаңартылды
- 23% орнатылған қуат өсімі
- Электр энергиясы өсімі 21%
- Жылу энергиясы өсімі 5%
- Күл шығарылымдары 72% қысқарды

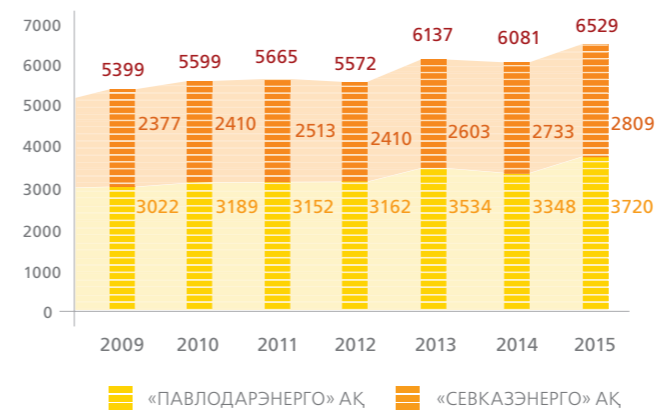
ҚУАТТЫЛЫҚТАРДЫҢ ЕНГІЗІЛУІ
ЖӘНЕ ЖАҢАРТЫЛУЫ (МВт)

ӨНДІРІСТІК ҚУАТТЫЛЫҚТАР
ҚҰРЫЛЫМЫ (МВт)

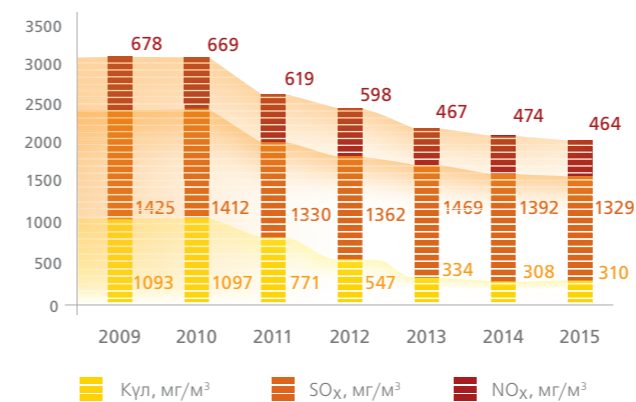
ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЫ ӨНДІРІСІ (млн кВт·с)

ЖЫЛУ ЭНЕРГИЯСЫ ӨНДІРІСІ (мың Гкал)

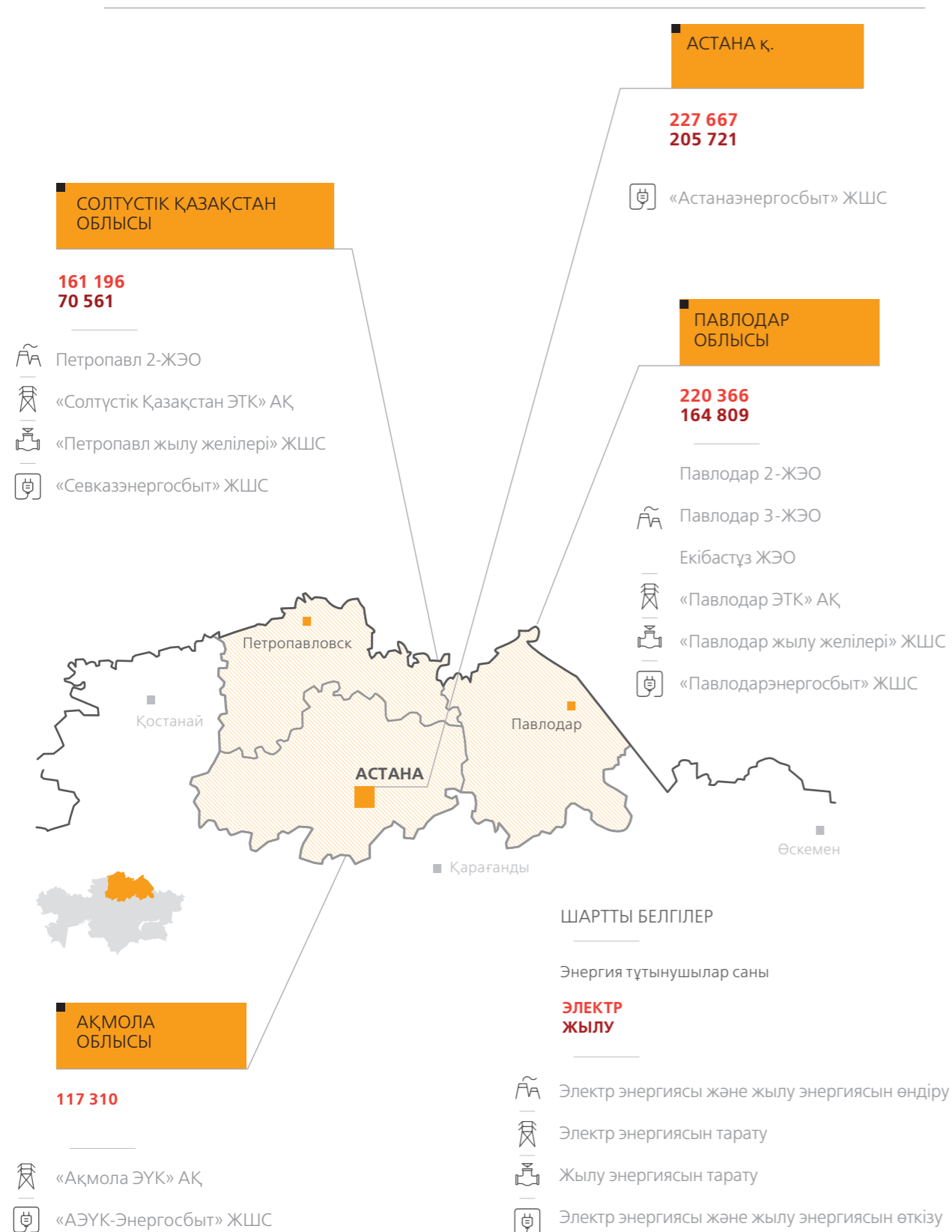
ЛАСТАУШЫ ЗАТТАР КОНЦЕНТРАЦИЯСЫ

2013–2015 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ
ҚЫЗМЕТТІК КӨРСЕТКІШТЕР

ҚЫЗМЕТ ЕТУ ГЕОГРАФИЯСЫ

ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ

2015 жылғы сәуірде «ОАЭК» АҚ 15 ұлттық чемпион – Қазақстан орта бизнесі саласындағы бәсекеге қабілетті компаниялар қатарына қосылды. «Атамекен» кәсіпкерлердің ұлттық палатасының бәсекеге қабілеттілік жөніндегі кеңесі «ОАЭК» АҚ-н лидерлік, жоғары нарықтық репутация, ішкі инфрақұрылым секілді критерийлерге сәйкес келетін энергетика саласының жетекші компаниясы ретінде таныды.

2015 жылғы маусымда «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ 3-ЖЭО-нда жаңа №2 турбоагрегат пайдалануға берілді. Турбина станцияның иеліктегі электр қуатын 45 МВт-қа арттыруға мүмкіндік берді. Станцияның жаңартылған энергетикалық қондырғысының жалпы орнатылған қуаты Павлодар 3-ЖЭО жалпы 525 МВт қуатының 255 МВт-ын құрады.

2015 жылғы шілдеде «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ-нда мұнара типті №5 жаңа градирня жұмысқа қосылды. Жобаның бірінші кезегі іргетас пен «тостаннның» негізін қалауды қамтыды. №5 градирняда қолданылған суды салқындату технологиясы заманауи экологиялық стандарттарға сәйкес келеді. Қондырғыны пайдалану мерзімі – 25 жылдан кем емес.

2015 жылғы қыркүйекте «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ Петропавл 2-ЖЭО-нда №1 жаңа турбоагрегат пайдалануға берілді, ол жыл ішінде 500 млн кВт-тан астам электр энергиясын өндіруге мүмкіндік береді. Жаңа турбина 2-ЖЭО иеліктегі электр қуатын 63 МВт-қа арттырды. Станцияның энергетикалық қондырғысының жалпы қуаты 455 МВт құрады.

Қазанда қайта құру жұмыстарынан кейін №7 турбоагрегат пайдалануға беріліп, станцияның орнатылған электр қуаты 479 МВт-қа жетті.

2015 жылы қазанда Павлодар облысы энергожүйесін басқарудың жаңа Орталық диспетчерлік пункті (ОДП) қатарға қосылды. ОДП аймақтың барлық электр станцияларының жұмысын қадағалайды, электр беру желілеріндегі электр қуаты ағынын, барлық шағын станциялардың жұмысын нақты уақытта көрсетеді, апаттық жағдайларды ерте кезеңде анықтауға мүмкіндік береді.

2015 жылғы қазанда Павлодарда «ОАЭК» АҚ Мәліметтерді өңдеу орталығы ашылды. Орталық холдингке кіретін Павлодар, Солтүстік Қазақстан және Ақмола облыстары, сондай-ақ, Астана мен Алматы қалаларындағы кәсіпорындардағы заманауи ақпараттық технологиялардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз етеді.

2015 жылғы қарашада «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ Павлодар 3-ЖЭО-нда кең ауқымды қайта құру жұмыстарынан кейін №4 турбоагрегат пайдалануға беріліп, ол жаңартылған қондырғылардың орнатылған қуатын 540 МВт-қа дейін арттырды.

2015 жылы «ОАЭК» АҚ акционерлерінің қатарына өзінің еншілес қорларының атынан «Бәйтерек» Ұлттық Басқарушы Холдингі» АҚ қосылды. Бұл қосылудан кейін «ОАЭК» АҚ акционерлік капиталының құрамы келесідей үлеске ие: «Орталық-Азия отын-энергетикалық компаниясы» АҚ – 57,37%, Еуропа Қайта құру және Даму Банкі – 24,16%, Kaz Holdings Cooperatief U.A. – 11,22%, KIF ENERGY S.A R.L. – 4,35%, «Baiterek Venture Fund» АҚ – 1,45%, CKIF ENERGY S.A.R.L. – 1,45%.

БАСЫМ МІНДЕТТЕРДІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІ

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒДАРЛАМА

Инвестициялық бағдарлама бойынша, Корпорация кәсіпорындарымен 2015 жылы игерілген қаржы көлемі 26,85 млрд теңгені құраса, оның ішінде «ОАЭК» АҚ өндіріс бағытындағы жобаларды жүзеге асыруға 2015 жылы 19 млрд теңге жұмсалды.

2015 жылы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылдан «Шекті тарифтерді қолдану туралы» қаулысына негізделген мемлекеттік бағдарламасының әрекет ету мерзімі аяқталды. Бұл бағдарлама әрбір энергетикалық нарық субъектіне инвестициялық бағдарлама әзірлеп, жүзеге асыру міндетін бекіту есебінен салаға салынатын инвестиция көлемін ұлғайтуға мүмкіндік берді. 2009–2015 жылдар аралығында аталған бағдарлама бойынша инвестиция көлемі 988 млрд теңгені құраса, оның ішінде «ОАЭК» АҚ өз активтерін жаңғыртуға 78 млрд теңге немесе республика бойынша инвестиция көлемінің 7,9% құйды.

Бұл кезеңде Қазақстан бойынша 3971 МВт қуат енгізілді. Бұл ретте «ОАЭК» АҚ үлесі 566 МВт немесе республика бойынша жалпы көрсеткіштің 14,3%-ына тең.

ЖАҢА ҚОНДЫРҒЫНЫ ЕНГІЗУ ЖӘНЕ ҚАЙТА ҚҰРУ

Жоспарға сәйкес, 2015 жылғы маусымда «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ Павлодар 3-ЖЭО-нда №2 жаңа турбоагрегат пайдалануға берілді. Атқарылған жұмыстардың нәтижесінде ЖЭО орнатылған электр қуаты 525 МВт, орнатылған жылу қуаты – 1 098 Гкал/с құрады. Жобаға салынған инвестиция көлемі – 7,4 млрд теңге.

Сондай-ақ, Павлодар 3-ЖЭО-нда қайта құру жұмыстарынан кейін 2015 жылғы қарашада қуаты 125 МВт №4 турбоагрегат пайдалануға беріліп, станцияның орнатылған электр қуатын 540 МВт-қа дейін, орнатылған жылу қуатын 1 126 Гкал/с-қа дейін арттырды. Қайта құру жұмыстарының жалпы құны – 7,0 млрд теңге.

2015 жылы Павлодар 3-ЖЭО-нда №6 турбоагрегатты қайта құруға арналған қондырғылар мен материалдарды сатып алу жүргізілді, агрегатты қолданысқа беру 2017 жылға жоспарланып отыр.

2015 жылы шілдеде Павлодар 3-ЖЭО-нда №5 градирня пайдалануға беріліп, ол жазғы уақытта, турбина конденсаторларындағы вакуумды жақсарту есебінен станцияның иеліктегі электр қуатын арттыруға мүмкіндік берді. Жобаның жалпы құны – 1,2 млрд теңгеден астам.

Есепті жылдың қыркүйегінде «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ Петропавл 2-ЖЭО-нда жаңа №1 турбоагрегат пайдалануға беріліп, станцияның орнатылған қуатын 434-тен 455 МВт-қа арттыруға мүмкіндік берді. Қайта құру жұмыстарының жалпы құны – 5,3 млрд теңге.

Қазанда қайта құру жұмыстарынан кейін №7 турбоагрегат пайдалануға беріліп, станцияның орнатылған электр қуаты 479 МВт-қа жетті. 2015 жылы жұмыстар құны 641,47 млн теңгені құрады.

2015 жылы станцияның орнатылған электр қуатын 33-тен 95 МВт-қа көтеру мақсатымен №5 турбоагрегатты жаңғырту бойынша жұмыстар жалғасты. Сондай-ақ, станцияда бу өнімділігін 50 т/с-қа арттырып, атмосфераға бөлінетін зиянды шығарылымдардың көлемін азайту мақсатымен №12 қазандық агрегатты жаңғыртуға кірісіп кетті. Ол станция жұмысының сенімділігі мен үнемділігін арттырады. №5 турбоагрегат пен №12 қазандық агрегатты қолданысқа беру 2016 жылға жоспарланған.

КҮЛ ҮЙІНДІЛЕРІНІҢ ҚҰРЫЛЫСЫ

2015 жылы «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ 3-ЖЭО және 2-ЖЭО күл үйінділерінің 2-кезегінің құрылысы аяқталып, Тұз көлінің табанында Екібастұз ЖЭО күл үйіндісінің 2-кезегінің құрылысы басталды.

ЭЛЕКТР ЖЕЛІЛІК НЫСАНДАРДЫ ҚАЙТА ҚҰРУ

2015 жылы «ОАЭК» АҚ электр желілік тарату компанияларына 7,1 млрд теңге жұмсалды. Атқарылған шаралар есебінен 164,59 км 110–35 кВ қысым санатты электр беру әуе желілері және 10–0,4 кВ қысым санатты 155,29 км әуе және кабельді желілер қайта құрылды.

Есепті жылы жалаңаш сымдарды өздігінен берілетін оқшауланған сымға (ӨОС) ауыстыру жұмыстары, тұрмыстық тұтынушыға арналған электр энергиясын коммерциялық есептеудің автоматтандырылған жүйесін (ЭКЕАЖ) енгізу жұмыстары жалғасты. Нәтижесінде электр беру желілерінде 80,4 км жалаңаш сым ауыстырылып, тұтынушылардың 12 591 индукциялық есептегіші электронды түріне ауыстырылды.

2015 жылы тұрмыстық тұтынушыға арналған ЭКЕАЖ енгізу, ӨОС қолдану арқылы ӘЖ-0,4 кВ қайта құру есебінен «ОАЭК» АҚ электр желілерінде нормативтен тыс шығындарды түгелдей жойып, техникалық шығындарды азайтуға қол жеткізілді: техникалық шығындар «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ-нда 9,08%-дан 8,78%-ға дейін, «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ-нда 10,2%-дан 9,7%-ға дейін төмендеді.

2015 жылы «АЭҮК» АҚ тиесілі 110/10 кВ «Астана» шағын станциясын қайта құру жұмыстары аяқталды. Қайта құру жұмыстарының арқасында күш трансформаторларының жалпы қуаты 80-нен 126 МВА-ға артты. Бұл Астана қаласы тұрғындарын сенімді түрде энергиямен қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Болашақта 110 кВ «2-ЖЭО – Астана» ЭБЖ құрылысы есебінен өткізу мүмкіндігін арттыру жоспарлануда.

Павлодар энерготүйінінің Қазақстан БЭЖ-мен сенімділігін арттыру мақсатында ОРУ-220 кВ ШС 220/110 кВ «Промышленная» құрылысы бойынша жұмыстар жалғасуда. Жұмыстарды аяқтау 2016 жылға жоспарланған. Ұяшықтарды және РЗА ӘЖ-110 кВ ШС 220/110 кВ «Промышленная» қайта құру бойынша негізгі жұмыстар атқарылып, майлы ажыратқыштар элегазды түрлеріне ауыстырылды, сонымен бірге айырғыштар да жаңартылды.

ЖЫЛУ ЖЕЛІЛЕРІН ҚАЙТА ҚҰРУ

2015 жылы «ОАЭК» АҚ магистральды жылу желілерін қайта құруға 0,7 млрд теңге бағытталды. Павлодар және Екібастұз қалаларында атқарылған жұмыстар шеңберінде жалпы ұзындығы 970 метр және 2217 метр алдын-ала оқшауланған құбыр желісін қолдану арқылы қайта құру жұмыстары жүргізілді. Петропавл қаласында жалпы ұзындығы 5 078 метр құбыр желісін ППУ қаптамасын қалпына келтіру бойынша жұмыстар атқарылды.

Есепті жыл ішінде жылу беруші кәсіпорындарда жылу шығынын автоматты реттеушілер, өнеркәсіптік бақылаушылар және механизмдер мен бақылаушы-есептеуші құралдарды диспетчерлік қызметпен байланыстыруға арналған модемдер орнатылды.

2015 жылы «ОАЭК» АҚ кәсіпорындары магистральды құбырларды зерттеу үшін тепловизиялық құралдарды, ультрадыбысты дефектоскоптарды сатып алды. Шараларды жүзеге асыру желілердегі жалпы жылу шығындарын 2,6%-ға қысқартуға мүмкіндік берді.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАФАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті акционерлер мен серіктестер!

2015 жылы қол жеткізген өндірістік көрсеткіштер «Орталық-Азия Электроэнергетикалық Корпорациясы» АҚ-ның Қазақстан нарығындағы қалыпты позициясын дәлелдейді. Есептік кезеңде Корпорация өз қызметін өндіріс, экология, денсаулық қорғау және әлеуметтік сала халықаралық стандарттарына сәйкес жүргізіп, тұрақты даму принциптерін ұстанатынын көрсетті. 2015 жылы «ОАЭК» АҚ жоғары нарықтық қызметі, ішкі инфрақұрылымы және өндірістік көрсеткіштерінің арқасында энергетика саласындағы Қазақстан орта кәсіпкерлік өкілдері арасында ұлттық чемпион атанды. Қол жеткізген нәтижелер, әлбетте, Корпорацияның инвестициялық тартымдылығында көрініс табады. Есептік жылы «ОАЭК» АҚ-ның акционерлері қатарына Еуропа Қайта құру және Даму Банкі, Ислам инфрақұрылым қорымен қатар, «Бәйтерек» Ұлттық Басқарушы Холдинг» АҚ кірді. Жаңа инвесторлар Корпорацияның түрлі қызмет саласында бастаған жобаларын жалғастырып, ары қарай дамытуды қолдауға дайын.

2015 жылы кәсіпорындардың өндірістік қуаттылықтарды жаңғыртуға арналған инвестициялық құрамдас бөлікті электр энергиясы тарифіне қосуға мүмкіндік берген ҚР Үкіметінің «Шекті тарифтерді бекіту туралы» қаулысына негізделген бағдарлама аяқталды. Бағдарлама аясында «ОАЭК» АҚ өз активтерін жаңғырту және қайта құру жұмыстарына 78 млрд теңге немесе республика бойынша барлық инвестиция көлемінің 7,9%-ын бағыттады.

Есептік жыл 2010–2015 жылдарға қабылданған Корпорация Стратегиясын қорытындылайды. Ол жүзеге асырыла бастаған сәттен бастап Корпорация активтері үш еседен астам, орнатылған қуат 23%-ға артқан. Стратегия аясында қондырғылардың сенімділігін арттыру, корпоративтік басқару стандарттарын жақсарту, энергия өндірісі мен оны беруде энерготімді және энергоүнемдеуші технологияларды ендіру бойынша міндеттер атқарылды. «ОАЭК» АҚ жетекші позицияларға көтеріліп, энергия

өндіруші компаниялар арасында табыс бойынша 2-орынға, қуат бойынша 3-орынға шықты.

Корпорацияның бұған дейін даму бастауын алған қызмет бағыттары жалғасын табады. «Нұрлы Жол» мемлекеттік бағдарламасында айқындалған Бірыңғай электроэнергетикалық жүйенің энергетикалық инфрақұрылымын бекемдеу бойынша міндеттер есепке алына отырып жасалған Корпорацияның 2016–2020 жылдарға Даму стратегиясы әзірленді, сондай-ақ, заманауи энергетикалық нарық пен балама энергетика, энерготімділік және энергоүнемділік бойынша жалпыәлемдік трендтер алға шығарып отырған талаптар да ескерілді.

Корпорация өндірісті арттыру, электр және жылу энергиясын беру кезінде орын алатын шығындарды төмендету және экологиялық параметрлерді жетілдіруге бағытталған инвестициялық бағдарламаны жүзеге асыруды жалғастырады.

Стратегия аясындағы міндеттерді жүзеге асыру Корпорацияға Қазақстан электр энергетикасы нарығындағы қол жеткен жетекші позицияларын бекемдей түсуге мүмкіндік береді.

АЛЕКСАНДР ЯКОВЛЕВИЧ КЛЕБАНОВ,
«ОАЭК» АҚ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАФАСЫ

ПРЕЗИДЕНТ ҮНДЕУІ

Құрметті серіктестер мен әріптестер!

«Орталық-Азия Электроэнергетикалық Корпорациясы» АҚ вертикалды түрде біріктірілген холдингі Қазақстан энергетика нарығында өз тарихының жеті жылында лидерлік позицияны ұстанып келеді.

Бұл ретте елдегі энергетикалық компаниялардың дамуына көмектесіп отырған мемлекеттің ролін атап өту қажет. Саладағы қайта құруларға екпін берген күштердің бірі Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Шекті тарифтерді бекіту туралы» қаулысына негізделген мемлекеттік бағдарлама болды. Ол әрекет еткен 2009–2015 жылдары республикада жалпы қуаты 3971 МВт болатын өндірістік қондырғылар жаңғыртылып, қайта қалпына келтіріліп, пайдалануға берілді. «ОАЭК» АҚ үлесі барлық көрсеткіштің 14,3%-ын құрайды. Айта кету керек, бағдарлама жүзеге аса бастаған уақытан бері ұлттық және жергілікті маңызға ие электр станцияларында энергоблоктардың өшірілуі айтарлықтай төмендеген. Қазақстанда жеті жыл бойы жүзеге асырылған шекті тарифтер бағдарламасы өз тиімділігін тәжірибе жүзінде дәлелдеді.

2015 жылы Корпорация электр өндіруші нысандардың қондырғыларын қайта құру және жаңғырту жобаларын жалғастырды: Корпорация кәсіпорындарының 2015 жылы инвестициялық шараларды орындауы 26,85 млрд теңгені құрады.

Есептік жылы жүзеге асырылған ірі жобалардың қатарында Павлодар және Петропавлда уақытынан бұрын қолданысқа берілген үш турбоагрегат бар. Энергетикалық нысандардың жалпы қуаты – 277 МВт, бұл – айтарлықтай көрсеткіш. Жаңа және жаңғыртылған қондырғының тиімділігі жоғары болады, өйткені көмірді тұтыну көлемін қысқартады. Ал ол экономикалық және экологиялық оң нәтиже береді: 2009–2015 жылдары Корпорация зиянды шығарылымдар көлемін 29%-ға қысқартса, күл шығарылымы концентрациясы – 72%-ға, азот қышқылы – 32%-ға, күкірт қышқылы – 7%-ға азайды.

2015 жылғы жобалар қатарында Павлодар 3-ЖЭО №5 жаңа градирняны іске қосуды, күл үйінділері құрылысын жалғастырды, электр желілік нысандар мен магистральді жылу желілерін қайта құруды атауға болады.

Есептік жылы «ОАЭК» АҚ ЕАМ және ERP жүйелерін қолданысқа енгізу бойынша жұмыстарды жалғастырды. Ірі IT жобалар қатарында – Павлодарда Холдингінің корпоративті Мәліметтерді өңдеу орталығының ашылуы бар. Мұндай шешімдерді енгізу арқасында «ОАЭК» АҚ өз тұтынушыларына жеке мәліметтерінің қауіпсіздігі мен сақталуына кепілдік береді, сондай-ақ, қолданылатын ақпараттық жүйелердің барлығының үздіксіз жұмысы мен энергиямен қамтушы ұйымдар қызметін төлеу кезінде қолайлылықты арттыру есебінен қызмет көрсету сапасын көтереді.

2016–2020 жылдарға қабылданған Стратегия аясында 2016 жылы операциялық шығындарды азайту мен тиімділікті арттыру бойынша жұмыстар дамытыла беретін болады.

Бұрынғыша корпоративтік басқару жүйесін жақсартуға, сондай-ақ, экологиялық параметрлерді жетілдіруге баса көңіл бөлінетін болады.

**ЕРКІН АДАМИЯҰЛЫ ӘМІРХАНОВ,
«ОАЭК» АҚ ПРЕЗИДЕНТІ**

КОРПОРАЦИЯ ТУРАЛЫ

«ОАЭК» АҚ 2008 жылғы 8 тамызда құрылған вертикалды түрде біріктірілген энергетикалық компания. «ОАЭК» АҚ жиынтық орнатылған энергетикалық қуаты 2016 жылғы 1 қаңтарда 1 141 МВт құраса, бұл көрсеткіш бойынша Корпорация Қазақстанның жеке энергия өндіруші компанияларының лидері болып табылады. Корпорацияның жиынтық жылу қуаты – 2 918 Гкал/с. Электр беру желілерінің жалпы ұзындығы – 50 мың км, жылу желілері – 994 км. Корпорация екі миллионнан астам адамды электр энергиясымен қамтамасыз етеді.

2014 ЖЫЛЫ

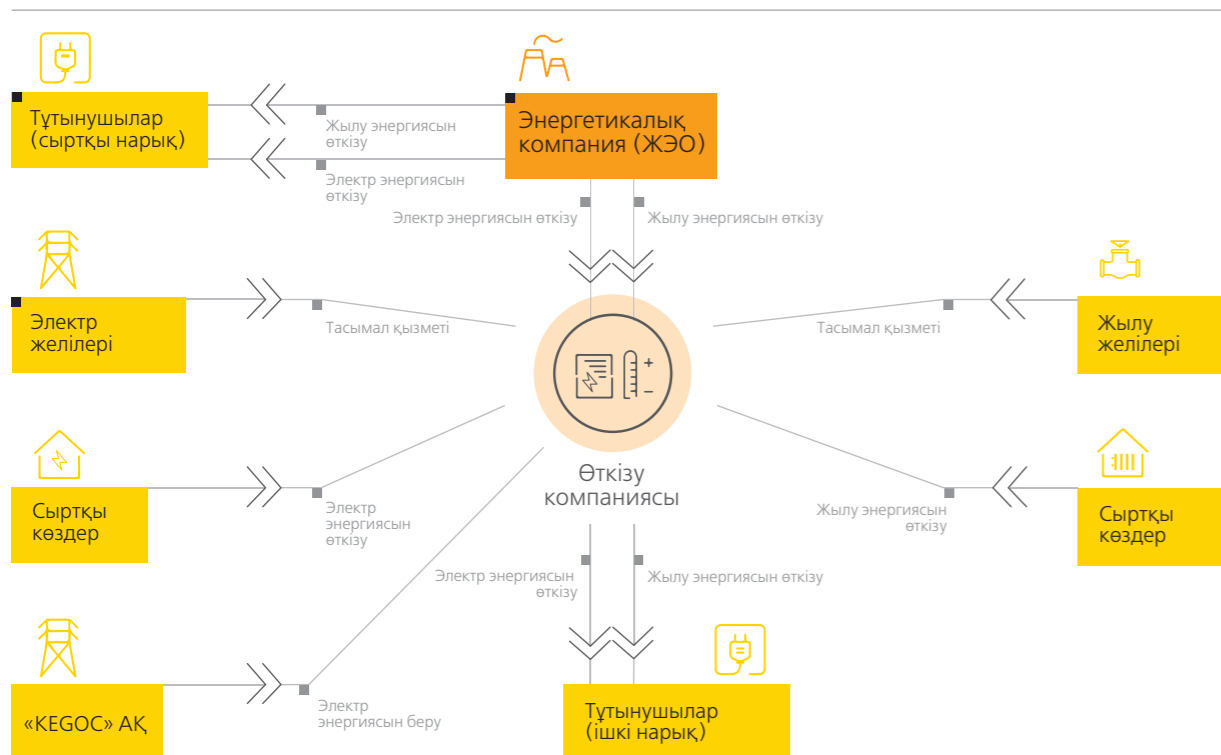
«Эксперт-200-Қазақстан» рейтингінің қорытындысы бойынша «ОАЭК» АҚ «Қазақстанның ірі жеке энергетикалық компаниясы» атанды. Мұндай баға Еуропа Қайта құру және Даму банкі (ЕҚДБ), Азия және Ислам Даму Банктерімен (АДБ және ИДБ) құрылған Ислам инфрақұрылым қоры акционерлерінің қатарынан табылатын «ОАЭК» АҚ инвестициялық даму стратегиясын жүзеге асыру нәтижесі болып табылады. Олардың қолдауымен «ОАЭК» АҚ энергетикалық қуаттылықтарды қайта құры, жаңғырту және салу бойынша бірқатар жобаларды сәтті жүзеге асырып, қаржыландыру, техникалық сараптау және нысандарды кейінгі пайдалану мәселелерін кешенді жүзеге асыруды қамтамасыз етті.

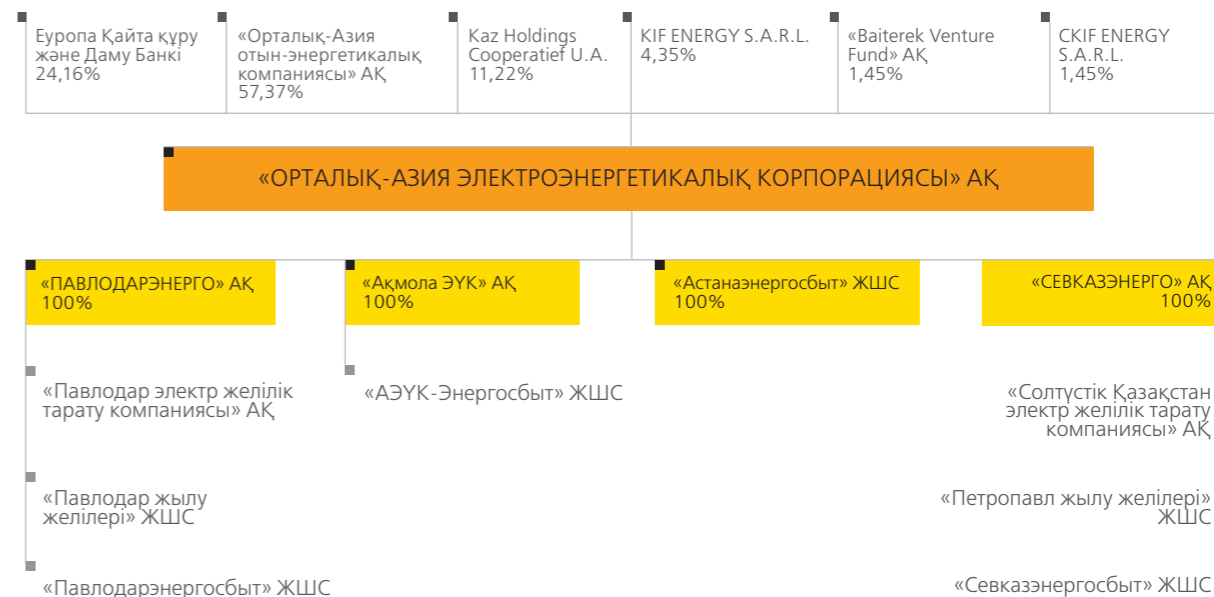
ТАРИХЫ

БИЗНЕС-МОДЕЛЬ

КОРПОРАЦИЯ ҚҰРЫЛЫМЫ

НЕГІЗГІ ӨНДІРІСТІК СИПАТТАМАЛАР

Орнатылған қуат

Орнатылған электр қуаты, МВт	1 141
Орнатылған жылу қуаты, Гкал/с	2 918

Өңірлер бойынша тұтынушылардың саны

Өңір	Электр энергиясы	Жылу энергиясы
Павлодар облысы	220 366	164 809
Солтүстік Қазақстан облысы	161 196	70 561
Ақмола облысы	117 310	-
Астана қ.	227 667	205 721
Барлығы	726 539	441 091

Электр беру желілерінің ұзындығы, км

ЭБЖ түрлері	«ПЭТК» АҚ	«СҚ ЭТК» АҚ	«АЭУК» АҚ	Барлығы
220 кВ	14,3	84,8	-	99,1
110 кВ	2 785,2	1 327,1	2 513	6 625,3
35 кВ	2 401,2	2 852,5	5 150,6	10 404,3
6–10 кВ	6 114,7	4 574,3	7 411,5	18 100,5
0,4 кВ	4 618,6	4 601,3	5 835,3	15 055,2
Барлығы	15 934	13 440	20 910,4	50 284,4

Жылу желілерінің ұзындығы, км

«Павлодар жылу желілері» ЖШС	760,9
«Петропавл жылу желілері» ЖШС	233,35
Барлығы	994,25

Шағын станциялардың түрлері бойынша саны

Шағын станция түрлері	«ПЭТК» АҚ	«СҚ ЭТК» АҚ	«АЭУК» АҚ	Барлығы
220 кВ	4	4	2	10
110 кВ	73	38	50	161
35 кВ	102	121	193	416
6–10 кВ	3 650	2 293	3 382	9 325
Барлығы	3 829	2 456	3 627	9 912

ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАР

Корпорацияның еншілес ұйымдары корпоративтік басқару принциптерін белсенді түрде енгізеді, бизнес-процестерді оңтайландырады және өндіріс, денсаулық қорғау және әлеуметтік саладағы халықаралық стандарттарға сәйкес тәжірибені жетілдіреді.

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» Акционерлік қоғамы – Павлодар облысын және Павлодар қаласын энергиямен жабдықтаудың барлық желілерін – энергия ресурстарын өндіру, тасымалдау және өткізуді қамтамасыз ететін вертикалды түрде біріктірілген компания.

Электр стансаларының жалпы орнатылған электр қуаты 662 МВт, жылу энергиясы – 2 240 Гкал/с құрайды. Өндірісте пайдаланылатын негізгі шикізат – Екібастұз бассейнінің тас көмірі болып табылады.

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ 758,6 мың халқы бар, жалпы ауданы 124,8 мың км² болатын Павлодар облысы аумағын электрмен жабдықтайды. 2015 жылы электр энергиясын өндіру 3 720,2 млн кВт·с құрады.

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ өндіретін электр энергиясы Павлодар, Қарағанды, Ақмола және Шығыс Қазақстан облыстарына жеткізіледі. Электр беру желісінің ұзындығы 15 934 км құрайды. Жылу желілерінің жалпы ұзындығы 760,9 км.

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ құрамына:

- Павлодар 2-ЖЭО;
- Павлодар 3-ЖЭО;
- Екібастұз ЖЭО;
- «Павлодар электр желілік тарату компаниясы» АҚ;
- «Павлодар жылу желілері» ЖШС (Павлодар, Екібастұз қалаларының жылу желілері);
- «Павлодарэнергосбыт» ЖШС кіреді.

«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ

«СЕВКАЗЭНЕРГО» акционерлік қоғамы – Солтүстік Қазақстан облысы мен Петропавл қаласының энергия өндіруші, тасымалдаушы және өткізуші кәсіпорындарын қамтитын вертикалды түрде біріктірілген компания.

2015 жыл соңында электр стансаларының жалпы орнатылған электр қуаты 479 МВт, жылу энергиясы – 678 Гкал/с құрайды. Өндірісте пайдаланылатын негізгі шикізат – Екібастұз бассейнінің тас көмірі болып табылады.

«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ 579 мың халқы бар, жалпы ауданы 97,99 мың км² болатын Солтүстік Қазақстан облысы аумағын электрмен жабдықтайды. 2015 жылы электр энергиясын өндіру 2 809,14 млн кВт·с құрады.

«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ өндіретін электр энергиясы Қазақстанның солтүстік, орталық, шығыс, оңтүстік өңірлеріне жеткізіледі, болашақта электр энергиясын Ресейге, атап айтқанда Қорған және Омск облыстарына экспорттау мүмкіндігі туып отыр. Электр беру желісінің ұзындығы 13 440,1 км құрайды. Жылу желілерінің жиынтық ұзындығы – 233,35 км.

«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ компаниясы құрамына:

- Петропавл 2-ЖЭО;
- «Солтүстік Қазақстан электр желілік тарату компаниясы» АҚ (Солтүстік Қазақстан облысының электр желілері);
- «Петропавл жылу желілері» ЖШС (Петропавл қаласының жылу желілері);
- «Севказэнергосбыт» ЖШС кіреді.

«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ қыметінің тұрақтылығы халықаралық Fitch Ratings рейтинг агенттігімен расталған, ол 2015 жылы «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ-на эмитент дефолтының ұзақмерзімді рейтингін (РДЭ) шетелдік валютада «ВВ-» деңгейінде берді. Ұзақмерзімді рейтингтер бойынша көрсеткіш «қалыпты».

«АҚМОЛА ЭЛЕКТР ЖЕЛІЛІК ҮЛЕСТІРУ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

«АЭҮК» АҚ – Ақмола облысы мен Астана қаласының тұтынушыларына электр энергиясын беру және тарату қызметін жүзеге асыратын электр желілік компания болып табылады. Қызмет көрсету аумағының жалпы көлемі – 121 мың км² құрайды, тұрғындар саны – 748 мың адам. «АЭҮК» АҚ Ақмола облысының 14 әкімшілік ауданының аумағында орналасқан 0,4 кВ–110 кВ электр желілеріне қызмет көрсетеді. «АЭҮК» АҚ еншілес компаниясы – «АЭҮК-Энергосбыт» ЖШС Ақмола облысы бойынша 117 310 тұтынушыға қызмет көрсетеді. Компания энергия ресурстарының негізгі жабдықтаушысы – «Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС болып табылады.

«АЭҮК» АҚ Қазақстанның бірегей энергетикалық жүйесіне қосылған. Компанияның электр желілеріне түрлі меншіктегі кәсіпорындар шоғырланған Қазақстанның өндірістік өңірі – Ақмола облысы ұйымдарының көпшілігі қосылған. «АЭҮК» АҚ құрамына басқарушы компания, ауданаралық электр желілерінің (ААЭЖ) үш филиалы және 14 аудандық электр желілері (АЭЖ) кіреді. «АЭҮК» АҚ құрамында Ақмола облысының тұтынушыларын қамтамасыз ету мақсатымен электр энергиясын сатып алуды жүзеге асыратын «АЭҮК-Энергосбыт» кіреді.

«АЭҮК» АҚ негізгі міндеті – Қазақстанның астаналы ауданының тұтынушыларын энергиямен қамтамасыз ету сенімділігін арттыру болып табылады.

«АСТАНАЭНЕРГОСБЫТ» ЖШС

Компанияның негізгі қызмет түрі – Астана қаласының тұтынушыларын жылу және электр энергиясымен жабдықтау болып табылады. 01.01.2016 жылғы мәлімет бойынша, «Астанаэнергосбыт» ЖШС Астана қаласы бойынша 217 712 жеке тұлға мен 9 955 заңды тұлғаға қызмет көрсетеді. Компанияны энергия ресурстарымен негізгі жабдықтаушы

– «Астана-энергия» АҚ (Астана қаласындағы 1-ЖЭО, 2-ЖЭО) болып табылады.

«Астанаэнергосбыт» ЖШС сатып алатын электр энергиясы тұтынушыларға келесі тасымалдаушы компаниялардың желілері арқылы жеткізіледі – «KEGOC» АҚ, «Ақмола электр желілік тарату компаниясы» АҚ, «Астана-ЭТК» АҚ. Ал жылу энергиясы – «Астана-Теплотранзит» арқылы жеткізіледі.

Тұтынушыларға қолайлы болуы үшін «Астана-энергосбыт» ЖШС-нде төлем қабылдайтын 8 пункт және Контакт-орталығы жұмыс жасайды. Контакт-орталық қызметіне электр энергиясы және ыстық сумен қамту есеп құралдарының көрсеткіштерін қабылдау және энергиямен қамту саласына қатысты тұтынушылардың барлық сұрақтарына жауап беру кіреді.

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

КӨРІНІС

«Орталық-Азия Электроэнергетикалық Корпорациясы» АҚ – Қазақстанның жеке энергетикалық компанияларының ішінде көш басында. Корпорация өз қызметін республиканың солтүстігінде өте ауыр климаттық жағдайларда жүзеге асырады.

Корпорация жеке бөлімшелердің (кәсіпорын топтарының) қарқынын, икемділігін топты орталықтан басқарудың тұрақтылығымен, сенімділігімен үйлестіре отырып, холдингтік құрылымның артықшылықтарын табысты пайдаланып келеді.

Корпорация қызметкерлері – биік мақсаттарды бағындырып келе жатқан кәсіби мамандар командасы. Корпорацияның тұтынушылармен және жеткізушілермен орнатқан серіктестік қарым-қатынасы құрмет-ізет және өзара жауапкершілік негізінде құрылған.

СТРАТЕГИЯ

«ОАЭК» АҚ стратегиялық мақсаты – электр және жылу энергиясымен қамту саласында өндіріс, тарту, беру және кепілді өткізу ағындарының синергиясы негізінде халықты үздіксіз әрі сенімді қызметпен қамтамасыз ететін тиімді жеке энергетикалық компания құру болып табылады.

«ОАЭК» АҚ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАРЫНА ҚОЛ ЖЕТКІЗУДІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

Нарықты кеңейту

Кепілді өткізуге ие және төмен тәуекелді нарықты мақсатты түрде кеңейту

Тиімділік

Өндірістің техникалық деңгейін көтеру және негізгі өндірістік қорлар мен инфрақұрылымды жаңарту арқылы өндірістік тиімділікті арттыру

Басқару

Кадрлық құрамды өндірістік сектор мен кәсіпорынды басқаруда жаңа тиімді технологияларға үздіксіз үйрету арқылы үздік басқару стандарттарын енгізу

Инновация

Инновациялық бағыттарды салмақты түрде дамыту арқылы перспективалы жобаларды енгізу

АЛҒА ҚОЙЫЛҒАН СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТҚА ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ҮШІН КОРПОРАЦИЯ КЕЛЕСІ МІНДЕТТЕРДІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАДЫ

инвестициялық бағдарламалар жүргізу, апаттылық қауіп-қатерлерін төмендету және жұмыссыз тұрып қалуға жол бермеу үшін электр өндіретін нысандардағы **жабдықтарды қайта жарақтау және жаңарту**

жылу және электр энергияларын тасымалдау кезінде **нормативтен тыс шығындарды төмендету**

жылу және электр энергиясы бірліктерін өндіруге жұмсалатын **меншікті шығындарды төмендету**

энергияны өндіру және тасымалдау кезінде үнемдеуші және **энергиялық тұрғыдан тиімді технологияларды енгізу**

экология, қызметкерлердің денсаулығын қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік салалары бойынша халықаралық стандарт талаптарына **сәйкестіктің сертификатын сақтау**

қызметкерлердің кәсіби деңгейін арттыру мақсатында оларды **үздіксіз оқыту**

кәсіпорындарды басқарудың **автоматтандырылған жүйесін енгізу**

РЕЙТИНГТЕР

Халықаралық Fitch Ratings рейтинг агенттігі 2015 жылы 1 маусымда «ОАЭК» АҚ-на келесідей рейтингтерді берді:

- Шетелдік валютадағы компания дефолтының ұзақмерзімді **«BB-»** рейтингі («РДЭ»), болжамы – «тұрақты»;
- Шетелдік валютадағы қысқамерзімді **«B»** РДЭ;
- Ұлттық валютадағы компания дефолтының ұзақмерзімді **«BB-»** рейтингі («РДЭ»), болжамы – «тұрақты»;
- Ұлттық ұзақмерзімді **«BBB+ (kaz)»** рейтингі, болжамы – «тұрақты»;
- Ұлттық валютадағы басым қамтамасыз етілмеген рейтинг **«B+»**;
- Ұлттық шкала бойынша басым қамтамасыз етілмеген рейтинг **«BBB- (kaz)»**.

НАРЫҚТЫҚ ОРТАҒА ТАЛДАУ

Энергетика – кәсіпорындар, тұрғындар және мемлекеттік органдардың электр және жылу энергетикасына деген қажеттіліктерін толықтай және уақытылы қамтамасыз етуге бағытталған Қазақстан экономикасының стратегиялық секторы. Қазақстан энергетикасының құрамына электр және жылу энергиясын өндіру (генерация), беру, тарату және қамту кіреді. Электр энергиясының негізгі тұтынушысы – өнеркәсіптік кәсіпорындар (60%), оның ішінде тау-металлургиялық кешен болып табылады.

2015 ЖЫЛ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША

ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитетінің мәліметіне сай, ҚР барлық станциялары 91,07 млрд кВт·с энергия өндірсе, бұл 2014 жылғы көрсеткіштен 3,7%-ға төмен. Өндірістің қысқаруы ел ішіндегі тұтынудың оңтайландырылуымен, сондай-ақ, сыртқа электр энергиясын экспорттау көлемінің қысқаруымен байланысты.

ЭКОНОМИКАҒА ШОЛУ

Республика экономикасы 2015 жылы халықаралық нарықтағы жалғасын тапқан дағдарыстық сыртқы негативті әсердің ықпалында болды. Экономикалық өсімнің қарқынына ел экспортының негізі болып табылатын энерготасымалдағыштар мен өнеркәсіптік металдардың әлемдік бағасына конъюнктураның нашарлауы, мұнай өндірісінің физикалық көлемінің қысқаруы, сондай-ақ, Қазақстанның сауда көлемі жөнінен екінші серіктесі – Ресей Федерациясы экономикасының төмен өсу қарқыны айтарлықтай ықпал етті.

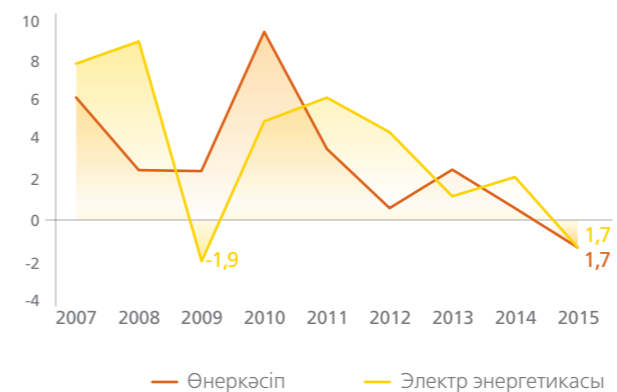
Соңғы он жылда Қазақстанның өсу қарқыны бірінші рет орташа дүниежүзілік көрсеткіштен төмен болды. Ұлттық экономика министрлігінің мәліметінше, республика ЖІӨ өсімі 1,2% (ЖІӨ физикалық көлемінің индексі – 101,2%, дефлятор – 98,9%) құраса, Дүниежүзілік банктің есебінше, Қазақстан ЖІӨ 0,9%-ға артқан.

2015 жылы ұлттық экономиканың өсуіне қозғаушы күш – қызмет көрсету саласы болды, бұл сала шынайы секторға қарағанда сенімді өсу динамикасын көрсетті. ЖІӨ құрамында сервистік сала, көтерме және бөлшек сауданы, тасымалды, қаржылық қызмет және басқаларды қоса алғанда, 57,7%, тауар өндірісі – 35,7%, өнеркәсіп өндірісі 12,9% үлеске ие тау өндірісі секторын қоса алғанда 24,8%, электрмен қамту 1,7% үлеске ие.

ҚР Ұлттық экономика министрлігі Статистика жөніндегі комитеттің мәліметінше, өнеркәсіптік өндіріс көлемі 1,5%-ға төмендеді. Негативті көрсеткіш

Жалпы өнеркәсіп және электр энергетикасындағы өндіріс динамикасы, %

Дереккөз: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті

тау-кен өндіруші сектордағы өндірістің 2,5%-ға қысқаруы, өңдеу өнеркәсібі өсімінің 0,2% баяулауы, сондай-ақ, энергетикалық (-1,6%), сумен қамту, кәріз құбыры, қалдық суларды жинау мен бөлу (-8,9%) секторларындағы құлдыраумен байланысты.

Өңдеу өнеркәсібінде өндірістің жедел құлдырауы мына салаларда байқалды: машина құрылысы (-29,6%), металл өнімдер өндірісі (-3,3%) және мұнай өнімдері өндірісі (-3,2%). Сектордың оң көрсеткіштер аумағында қалуына металлургия өндіріс көлемінің 14,4% өсуі мүмкіндік берді, бұл түсті металл өндірісінің 23,6% артуы арқасында орын алды.

Экономика бойынша инвестициялық белсенділік жоғары болған жоқ: 2014 жыл нәтижесіндегі 4,2% өсімнің орнына, 2015 жылы негізгі капиталға салынған инвестиция көлемі 3,7%-ға артты. Капиталды шығындардың негізгі көзі дәстүрлі түрде компанияның өзіндік қаражаты болып табылады, оның жалпы құрылымдағы үлесі – 58,1%.

АҚША-КРЕДИТТІК САЯСАТ

2015 жылы Қазақстан монетарлы саясатының негізі айтарлықтай өзгерістерге ұшырады: айырбас курсы еркін айналымға ауыстыру жүргізілді, инфляциялық таргеттеуді енгізу басталды, экономиканы долларсыздандыру саясаты бастау алды. Осылайша, жылды шартты түрде екі кезеңге бөлуге болады.

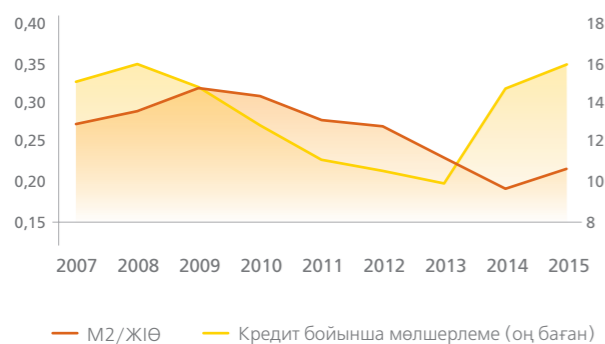
2015 жылғы 20 тамызға дейінгі бірінші кезеңге/АҚШ доллары айырбас курсы бір доллар – 185–190 теңге мәнінде сақтап тұруға арналған ҚР Ұлттық банкінің валюталық нарықтағы айтарлықтай интервенциясымен сипатталады. Бұл 2014 жылдан бері валюталық бағамы айтарлықтай төмендеген биржалық тауар экспорттаушыларға үлкен қысым көрсетті.

20 тамыздан жыл аяғына дейінгі екінші кезең ұлттық валютаның еркін айналым курсы енгізумен, сондай-ақ, валюталық таргеттеуден инфляциялық таргеттеуге көшумен сипатталады. Валюталық нарықта волатильдіктің жедел өсімі орын алды: теңге курсының АҚШ долларына шаққандағы бағамының құлдырауы 54% құрады: тамыздағы 185 теңге/АҚШ доллары курсы желтоқсанда 344 теңге/АҚШ доллары курсына жетті. 2015 жылғы желтоқсандағы шетелдік валютадағы депозиттер үлесі 2014 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 56-дан 69%-ға артып, валютада деноминацияланған кредиттер салмағы 29-дан 34%-ға көбейді. Ақша нарығында 2015 жылы

теңге ликвидтілігінің дефициті байқалады, экономиканы монетизациялау деңгейі төменгі мәндердің біріне ие.

Теңге өтімділігінің көлемі және экономикаға теңге кредиттері бойынша мөлшерлеме, (%; оң баған)

Дереккөз: ҚР Ұлттық банкі

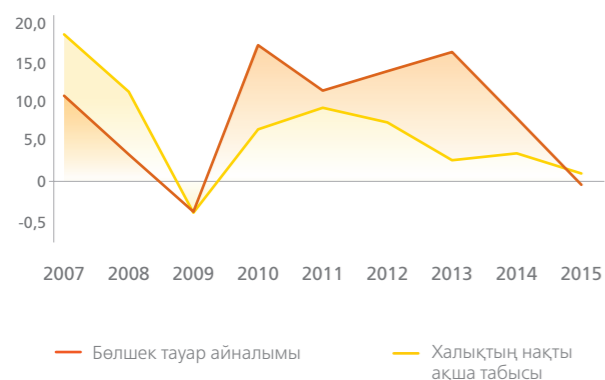
ТҰТЫНУ НАРЫҒЫ

Тұтыну нарығы үшін 2015 жыл соңғы он жылдықтағы ең ауыр жылдардың бірі болды. 6–8%-дық мақсатты дәліз жағдайында және еркін курсқа өткеннен кейін де өзгермеген теңгенің жедел әлсіреуінен кейін, инфляция 2015 жыл қорытындысы бойынша 13,6% құрады. Бұл – 2007 жылдан бергі ауқымы бойынша екінші үлкен инфляция.

Тұрғындардың ақшалай табысы 0,7%-ға артқан кезде, бөлшек тауар айналымы 0,4%-ға қысқарды. Бұл ретте жұмыспен қамтылғандар саны бар болғаны 0,3%-ға артқан.

Бөлшек тауар айналымы және халықтың нақты ақша табысының динамикасы, %

Дереккөз: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті

Халықтың тұтынушылық белсенділігін жеке тұлғаларды несиелендірудің төмен деңгейі ұстап тұрған. 2015 жылдың желтоқсанына тұрғындар 4,16 трлн теңге көлемінде несие алған, бұл 2014 жылғы желтоқсандағы көрсеткіштен 3,7%-ға артық. Салыстырып қарағанда, 2011–2014 жылдары жеке тұлғалардың несие көлемінің орташа жылдық өсімі 18%-ды құрады.

Инфляция және электр энергетикасы бағасының динамикасы, %

Дереккөз: ҚР Ұлттық банкі

Электр энергиясы бағасының өсімі 8,3% құрады, бұл инфляциядан 5,2%-ға төмен. Жалпы, электр энергиясының 2015 жылғы қымбаттау қарқыны 2007 жылдан бергі бірқалыпты мәнге ие болды. Соңғы екі жылда бұл көрсеткіш тұтынушылық баға индексінен төмен болып келеді.

2016 ЖЫЛҒА БОЛЖАМ

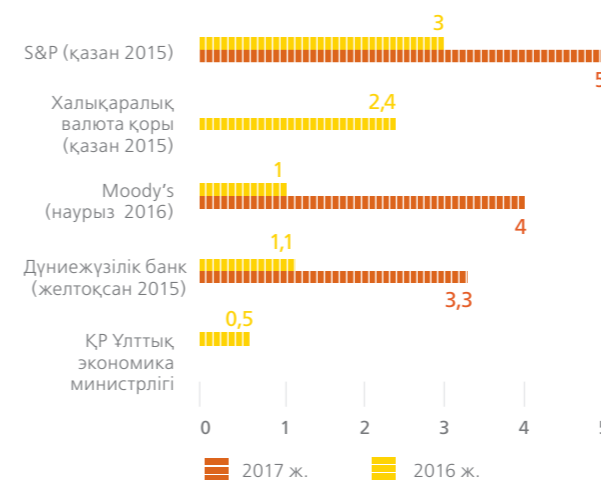
Халықаралық валюта қоры 2015 жылы қазанда Қазақстан экономикасының 2016 жылғы өсімін 2,4% деңгейінде болжады. 2015 жыл соңында Дүниежүзілік банктің болжамы 1,1% деңгейінде болды. Moody's рейтинг агенттігінің есебінде 2016 жылдың басында 1 пайыздық өсім болжанды.

Дүниежүзілік банк сарапшыларының пікірінше, қазақстандық экономиканың баяулауына мұнай бағасының төмендеуі мен Ресей Федерациясындағы рецессиядан туындаған сыртқы және ішкі сұраныстың төмен өсімі әсер етеді. Ішкі нарыққа қосымша қысымды айырбас курсының волатильдігі жасайды.

Мұнайдың төмен бағасына байланысты Қазақстанның егемендік рейтингі мен корпоративті несиелер рейтингінің 2016 жылы әлсіреуі, сондай-ақ, дамушы нарықтардан капиталдың кері қайтуы нақты нарықтағы, сондай-ақ, қызмет көрсету

Қазақстан ЖІӨ өсіміне болжамдар, %

Дереккөз: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті

саласындағы қазақстандық алыс-берістің қымбаттауына әкеледі.

Экономика өсімі қарқынының жеделдеуі 2017–2018 жылдарда орын алады деп болжануда. ҚР Ұлттық экономика министрлігінің ҚР

әлеуметтік-экономикалық дамуының 2016–2020 жылдардағы даму болжамына (2016 жылғы наурыздағы редакциясы) сәйкес, Қазақстан ЖІӨ өсімі тауелді әлемдік экономика дамуының үш сценарийі қарастырылуда. Оптимистік сценарий бойынша, АҚШ пен Еуроаумақтағы бұрынғыға қарағанда, динамикалық өсім әлемдік ЖІӨ-ге әсер етіп, ол 2016–2017 жылдары 4%-ға дейін көтеріледі, бұл ретте Brent баррелінің құны 40 АҚШ долларын құрайды. Базалық сценарийде әлемдік ХВҚ өсу қарқыны – 3,7%, Brent құны барреліне – 30 доллар. Пессимистік сценарий бойынша, әлемдік экономика 3%-ға өсіп, Brent құны барреліне – 20 доллар шамасында болады.

Болжамда көрсетілген ЖІӨ динамикасы (базалық сценарий) 2016 жылы – 0,5%, бұл ретте долларлық мәнде ел экономикасы 186,6 млрд-тан 122,7 млрд-қа қысқарады. Өнеркәсіп 2%-ға қысқарса, тау-кен өндірісіндегі құлдырау -5%-ға дейін ерекше болмақ, өңдеу секторындағы өндіріс көлемі 1,4% өсіп, ал электрмен қамту 0,3%-ға төмендейді. Құрылыс секторындағы өсім бірқалыпты болады – 2015 жылғы 4,3%-дан кейін 2,5%. Жұмыссыздық 5% деңгейінде қалады.

ЭНЕРГЕТИКА САЛАСЫНА ШОЛУ

Энергетика – кәсіпорындар, тұрғындар және мемлекеттік органдардың электр және жылу энергетикасына деген қажеттіліктерін толықтай және уақытылы қамтамасыз етуге бағытталған Қазақстан экономикасының стратегиялық секторы. Қазақстан энергетикасының құрамына электр және жылу энергиясын өндіру (генерация), беру, тарату және қамту кіреді.

Электр энергиясының негізгі тұтынушысы – өнеркәсіптік кәсіпорындар (60%), оның ішінде тау-металлургиялық кешен болып табылады.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЫН ӨНДІРУ

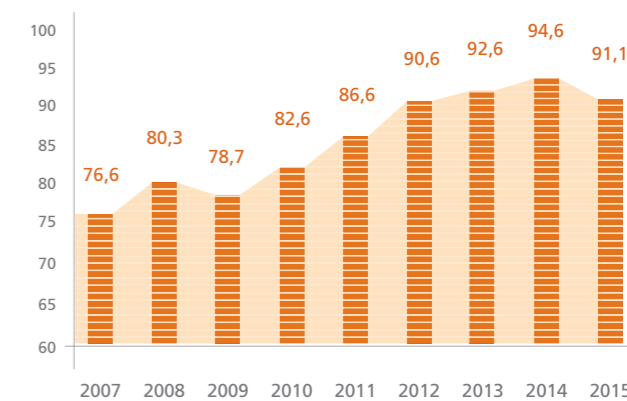
Қазақстан электр энергиясын 111 электр станциясы (жалпы орнатылған қуаты 21 307 МВт, иеліктегі қуаты – 17 503 МВт) өндіреді. Бұл сектор қатысушыларын келесіше құрылымдауға болады.

Бірінші топ – жылу электр станциялары (ЖЭС, оның ішінде газотурбиналық жылу-электр станциялары – ГЖЭС). ЖЭС үлесіне ҚР-да өндірілетін электр

энергиясының 89%-ы тиесілі. Көмір ЖЭС-ы – 80%, ГЖЭС – 9%.

Қазақстандағы электр энергиясы өндірісі, млрд кВт-с

Дереккөз: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті

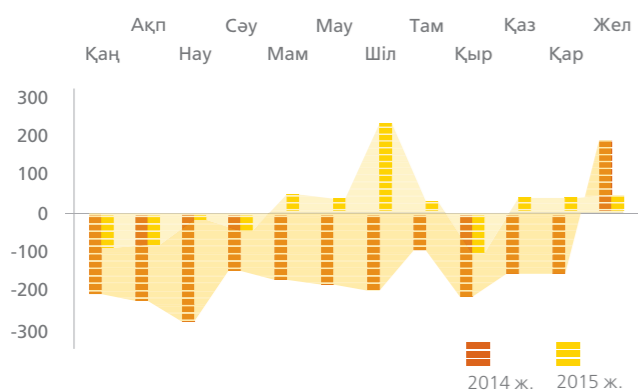
Елдің ірі электр станциялары – «ЕЭК» АҚ ЭС, Екібастұз 1-МАЭС («Самұрық-Энерго» АҚ), Екібастұз 2-МАЭС («Самұрық-Энерго» және «ИНТЕР РАО БЭС» АҚ), Топар МАЭС («Kazakhmys Energy» ЖШС), Жамбыл МАЭС – ірі қуаттылықтағы бірнеше энергоблоктары бар көмір жылу-электр станциялары (ЖЭС) ҚР барлық электр энергиясының 40–50%-ын өндіреді. Бұл кәсіпорындар, сондай-ақ, көтерме электр энергиясы нарығының негізгі жеткізушілері де болып табылады. Екібастұз 1-МАЭС және Екібастұз 2-МАЭС Ресей Федерациясына электр энергиясы экспортын қамтамасыз етеді.

Қарағанды, Павлодар, Қостанай, Ақтөбе облыстары сынды тау-металлургия кластерлері шоғырланған аймақтарда электр және жылу энергиясын қатар өндіретін өнеркәсіптік мақсаттағы электр станциялары да ЖЭС құрамына кіреді. Бұл топқа үлкен және орта қуаттылықты 1–2 энергоблоқты көмір ЖЭС-тері жатады, олардың қатарында Қарағанды 3-ЖЭО («Қарағанды Энергоорталық» ЖШС), қарағандылық БАС ЖЭО және 2-ЖЭО («АрселорМиттал Теміртау» АҚ), Балқаш және Жезқазған ЖЭО («Kazakhmys Energy» ЖШС), Павлодар 1-ЖЭО («Қазақстан алюминий» АҚ), «ССГПО» АҚ Рудный ЖЭО, «Қазхром» АЗФ ЖЭО бар, тиісінше, бұл станциялар вертикалды түрде біріктірілген тау-металлургиялық холдингтердің бөлігі болып табылады.

ЖЭС-ке электр және жылу энергиясын қатар өндіретін, бірінші кезекте белгілі ірі компаниялар, ШОБ және тұрғындарға қызмет ететін станциялар жатады. Топ «ОАЭК» АҚ-на (Павлодар 2-ЖЭО, Павлодар 3-ЖЭО, Петропавл 2-ЖЭО, Екібастұз ЖЭО), «Астана-Энергия» АҚ-на (Астана 1-ЖЭО, Астана 2-ЖЭО), Қазақстандағы AES компаниялар тобына (Өскемен ЖЭО, Согра ЖЭО) және басқалар кіреді.

Қазақстан БЭЖ-не электр энергиясы ағынының сальдосы, млн кВт·с

Дереккөз: ЭҚНҚО

2015 жылғы өндіріс бойынша Қазақстанның он ірі энергия өндіруші компаниясы, млрд кВт·с

Дереккөз: ЭҚНҚО

Газотурбиналық жылу электр станциялары (ҚР-да олар – орта қуаттылықты станциялар) өнеркәсіптік кәсіпорындар (мұнай-газ орындары) мен жақын маңдағы елді мекендерді электр энергиясымен қамтамасыз етуге бағытталған. Бұл топқа Жаңажол ГЖЭС, «Теңізшевройл» ГЖЭС, Ақшабұлақ ГЖЭС жатады.

Екінші топ – республика энергожүйесіндегі қысымды реттеу үшін (тұтынудың ең жоғарғы нүктелерін жабу) қолданылатын су электр станциялары (СЭС). Олардың ірілері – Бұқтырма СЭС, AES Өскемен СЭС, AES Шүлбі СЭС және Мойнақ СЭС. Олардың үлесіне электр энергия өндірісінің 11%-ы тиеді.

Үшінші топ – жел электр станциялары мен күн электр станциялары. Мұндай өндіріс көздерінің дамуы энергобаланстағы көмірсутекті энергия көздерін азайту бойынша мемлекеттік стратегияның бір элементі болып табылады. Бұл тізімде Ерейментау ЖЭС, Қордай ЖЭС, Қапшағай КЭС, «К-1» ЖЭС бар. Станция қуат айтарлықтай төмен (ең ірісі – Ерейментау ЖЭС жобалық қуаты – 45 МВт) ЖЭС және КЭС үлесі әзірге жалпы өндірістің 0,12%-ын құрайды.

ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитетінің мәліметінше, 2015 жыл қорытындысы бойынша ҚР барлық станциялары 91,07 млрд кВт·с энергия өндірсе, бұл өткен жылғы

көрсеткіштен 3,7%-ға төмен (94,64 млрд кВт·с). Өндірістің қысқаруы ел ішіндегі тұтынудың оңтайландырылуымен, сондай-ақ, сыртқа электр энергиясын экспорттау көлемінің қысқаруымен байланысты.

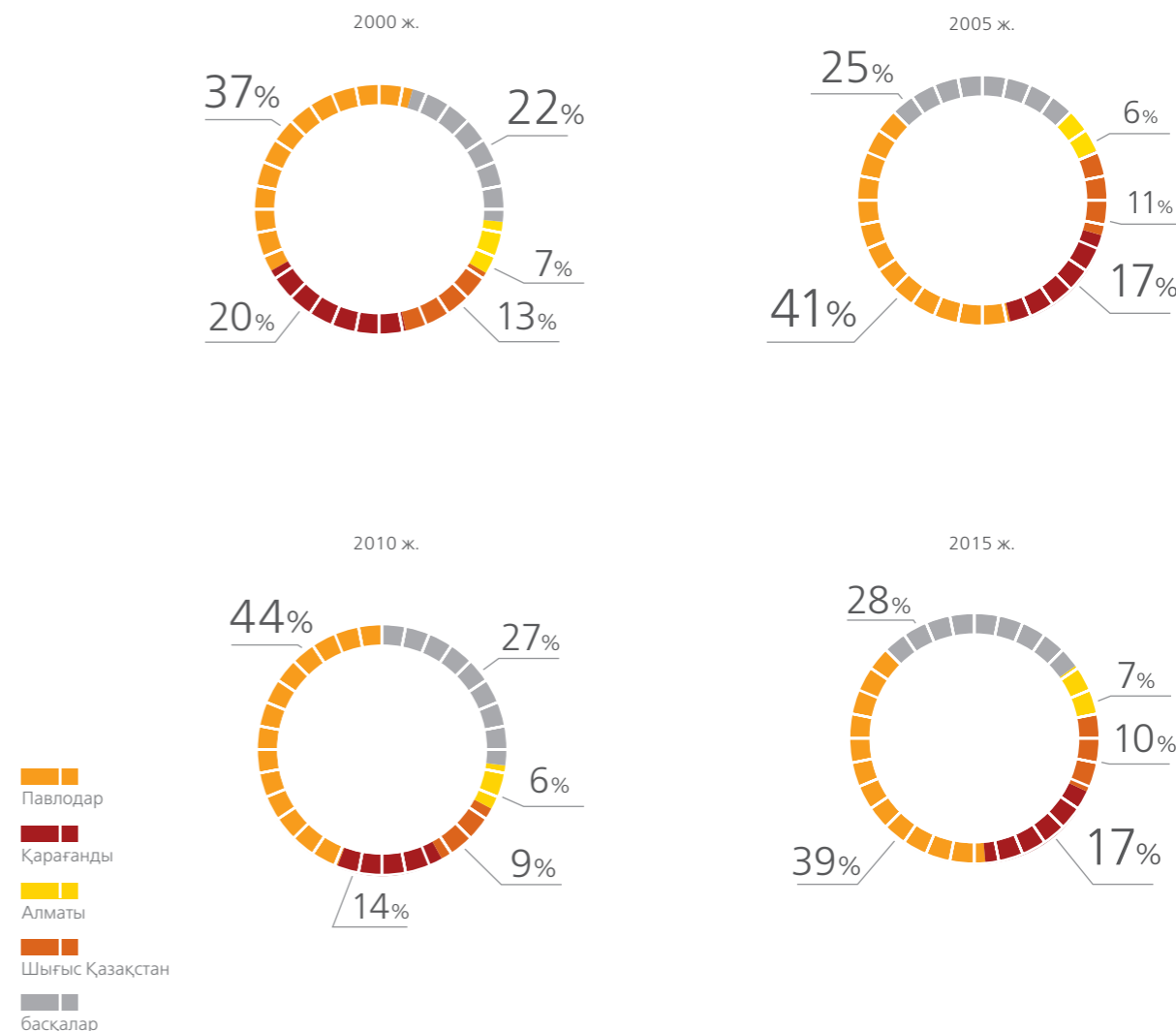
Электр энергиясы өндіріс көлемін Екібастұз 1-МАЭС және 2-МАЭС, «ЕЭК» АҚ ЭС сынды ірі өндіріс кәсіпорындары қысқартты. «Kazakhmys Energy» ЖШС МАЭС, «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ, «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ және «Қарағанды-Энергоорталық» ЖШС, «Алматы Электр Станциялары» АҚ-нда өндіріс артты.

Бұл ретте энергия өндірісінің аймақтық құрылымында өзгеріс орын алған жоқ. Елдегі ең ірі Екібастұз

1-МАЭС және 2-МАЭС, сондай-ақ, Ақсу ЭС және павлодарлық үш ЖЭО шоғырланған Павлодар облысы электр энергиясының 40%-ын өндіреді. Қарағанды облысына 17% келсе, Шығыс Қазақстан облысының ЖЭС және СЭС-тері 10%, Алматы облысы мен Алматы қаласының электр станциялары 7% энергия өндіреді. Қалған 10 аймақта электр энергиясының 30%-дан азы өндіріледі.

Қазақстан өңірлері бойынша энергия өндірісі құрылымы, %

Дереккөздер: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті, ЭҚНҚО

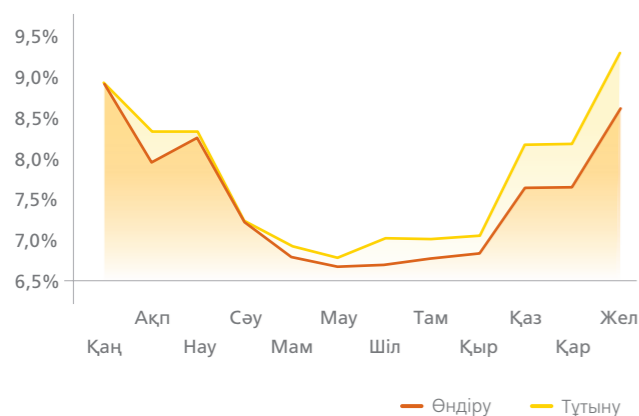
ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЫН БЕРУ, ТАРАТУ ЖӘНЕ ҚАМТУ

ҚР бірыңғай электр энергетикалық жүйесін көрші елдердің ұлттық энергожүйелерімен, сондай-ақ ҚР аймақтық желілерімен қосатын магистральдық желілер, Қазақстан энергетикалық нарығының жүйелі операторы – «KEGOC» АҚ-ның (90%-ы «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қорына тиесілі) меншігінде. KEGOC иелігінде жалпы ұзындығы 24979 км 0,4–1150 кВ қысымды 355 әуе электр беру желілері бар. Бұдан бөлек, жүйелік оператор балансында трансформаторының орнатылған қуаты 36 244,55 МВА 35–1150 кВ қысымды 77 электр шағын станциясы бар.

Тарату секторастына 0,4–220 кВ қысымды аймақтық деңгейдегі электр желілерін қадағалайтын 20 аймақтық энергетикалық компания (ЭТК) және 150 шағын беру компаниясы жатады. ЭТК мемлекеттік, сонымен бірге жеке меншікте де бар. Бөлшек тұтынушыларды электр энергиясымен қамту 200-ден астам энергиямен қамтушы ұйымдар тарапынан жүзеге асырылады.

2015 жылы Қазақстанда электр энергиясын өндіру және тұтыну, млрд кВт·с

Дереккөз: ЭҚНҚО

Тұтынудың жоғарғы нүктесі күзгі-қысқы мерзімге сәйкес келеді. 2015 жыл қорытындысы бойынша қаңтар-ақпан және қыркүйек-желтоқсан аралығында барлық электр энергиясының 52,8%-ы өндірілген, тұтынылған үлесі – 53,6%. Тұтынудың ең жоғарғы нүктесі желтоқсанда тіркелген – 9,32 млрд кВт·с, ал төменгі нүкте маусымда 6,68 млрд кВт·с деңгейінде орын алған.

ЖЫЛУ ЭНЕРГИЯСЫН ӨНДІРУ, ТАРАТУ ЖӘНЕ ТҰТЫНУ

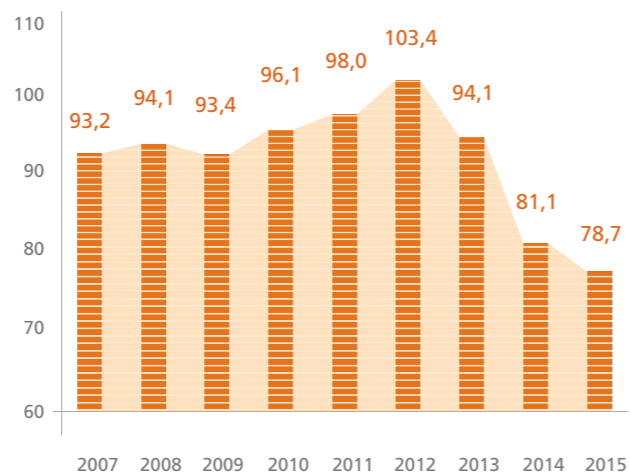
Жылу энергиясы көздерінен, жылу желілерінен және жылу тұтынушы құрылғылардан тұратын Қазақстан жылумен қамту жүйесі кеңестік кезеңде ірі жылу көздерінің айтарлықтай үлесінен тұратын орталықтандырылған жылумен қамту жүйесін (ОЖЖ) қарастыратын қадам аясында қалыптасқан. Осылайша, 90-ға жуық қазақстандық қаланың басым бөлігі ОЖЖ-не қосылды.

Қазақстанда жылу энергиясын 40 ЖЭО, ірі 28 қазандық (қуаты 100 Гкал/с-тан жоғары) және 5,6 мың шағын қазандық (қуаты 100 Гкал/с-тан төмен) өндіреді. Бұл ретте ЖЭО және ірі қазандықтар жылу энергиясының 80%-ын өндірсе, кіші қазандықтар қалған 20% үлесті береді. Екіқұбырлы есептеудегі жылу желілерінің соңғы (2014 жыл) ресми бағалау бойынша ұзындығы – 12 мың км, олардың тозу деңгейі – 71%, ал нормативті шығындар 25%-ға барады. Жылу желілерінің басым бөлігі коммуналдық меншікте.

2015 жылы елдің ЖЭО және қазандықтары 78,74 млн Гкал жылу энергиясын өндірсе, бұл 2014 жылғы көрсеткіштен 3% кем. Мәліметтер 2013 жылы байқалған жылу энергетикасындағы өндірістің қысқару трендін дәлелдей түседі. Соңғы үш жыл бойынша өндірістің қысқару қарқыны -9%. Төмендеуге бірнеше фактор әкеліп отыр: нормативті шығындарды қысқартқан жылу желілерін жаңғырту жұмыстары, сондай-ақ, тұтынушылар деңгейінде энерготімділікті арттыру бойынша жалпыреспубликалық ауқымдағы бағдарламаның өндірілуі.

Қазақстанда жылу энергиясын өндіру, млн Гкал

Дереккөз: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті

Жылу энергиясы – әлеуметтік тауар болып табылады. Оның негізгі тұтынушыларының біріне – елде өндірілетін жылу энергиясының 40%-ын дәстүрлі түрде тұтынатын тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықтар (оның ішінде әлеуметтік-бюджеттік саланың 22 мың нысаны мен 160 мыңға жуық көпқабатты үйлер) жатады.

Қазақстан аумағында жылу беру маусымы қыркүйек-қарашада басталып, сәуір-мамырда аяқталады (орташа күндік температура 8–10 °С-тан төмен кезеңнің ұзақтығына байланысты). Жылу энергиясын тұтынудың жоғарғы нүктесі электр энергиясын тұтынудың жоғарғы нүктесімен сәйкес келеді. 2015 жылы жылу энергиясын өндірудің ең жоғарғы нүктесі қаңтар айына тура келді (11,6 млн Гкал).

ЭЛЕКТР ЖӘНЕ ЖЫЛУ ЭНЕРГИЯСЫНЫҢ ТАРИФТЕРІ

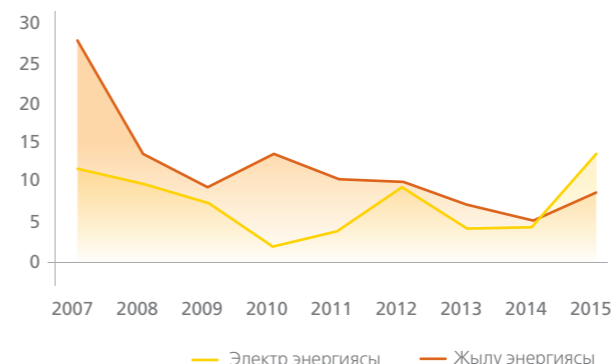
Елдің энергетика саласы компаниялары табиғи монополиялар субъектілері болып табылады, олардың қызметі ҚР үкіметінің өкілетті органымен қадағаланады. Қазіргі таңда ол – ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті. Комитет электр және жылу энергиясын беру және тарату бойынша қызмет көрсететін компаниялар орналасқан нарықты реттейді.

Қолданыстағы заңнамаға сәйкес, электр желілік компаниялардың тарифтері операциялық шығындардың (реттеу қызметін көрсетуге қажетті), сондай-ақ, капиталды шығындардың (инвестициялық бағдарлама) өтелуін қамтамасыз етуі қажет.

Электр энергиясы өндіріс секторында 2009–2015 жылдары ҚР Үкіметінің қаулысымен бекітілген «Инвестицияға айырбас тариф» бағдарламасы бойынша

Қазақстанда электр және жылу энергиясы тарифтерінің өсімі, %

Дереккөз: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті

барлық энергия өндіруші ұйымдарда шекті тарифтер әрекет етті. Өндіруші қуаттылықтарды жаңғырту мақсатында бұл тарифтерге инвестициялық құрамдас бөлік қосылған. ҚР Энергетика министрлігі инвестициялық міндеттемелер туралы жасалған келісімдердің орындалуына қадағалау жүргізді. 2015 жылы Қазақстан Республикасы Үкіметі Бағдарламаны 2018 жылға дейін ұзарту туралы шешім қабылдады.

2016 жылдан бастап электр желілік және жылумен қамтушы компаниялар 5 жылдық шекті тарифтер бойынша тариф қалыптастыруға көшті. Бұл қадам инвестициялық тартымдылықты арттыруға, базалық субъекттердің табиғи монополия жағдайынан бәсекелестік нарық жағдайына өтуіне бағытталған және барлық нарық қатысушыларына үлкен айқындылықты қамтамасыз етеді: энергетиктердің инвестициялық бағдарламаны, ал тұтынушылардың өз шығындарын жоспарлау мүмкіндігі туады.

ҚР ҰЭМ Статистика жөніндегі комитеттің мәліметі бойынша, 2015 жылы электр энергиясын босату бағамы 8,3%-ға өссе, жылу энергиясына – 14%-ға өскен. Электр энергиясы бағасы соңғы он жыл ішіндегі ең төменгі өсімді көрсетті. Жылу тарифтері, керісінше, соңғы жылдардағы ең жоғарғы өсімге жеткен.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАР

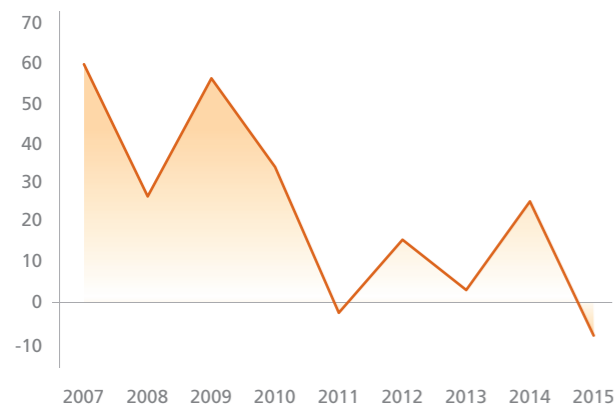
Энергетикалық сектор компанияларының негізгі капиталына салынған инвестиция көлемі 2015 жылы 7,4%-ға төмендеген. Бұл 2007–2015 жылдардағы секторға салынған инвестицияның ең рекордты төмендеуі. Ең төменгі нүктелердің біріне секторға шетелдік инвестицияның салынуы сәйкес келеді.

Салаға 2009–2015 жылдары салынған инвестицияның жоғарғы қарқыны негізінен шекті тарифтер бағдарламасының есебінен қалыпты болды. ҚР Энергетика министрлігінің мәліметінше, шекті тарифтер саясатын жүргізу арқасында электр энергетикасы саласына 900 млрд-тан астам теңге инвестиция салынған, бұл 2009–2014 жылдары жаңа 2 764 МВт қуаттылықты енгізуге мүмкіндік берсе, ол өз кезегінде экономиканың электр энергиясына деген сұранысын толықтай жапты. 2015 жыл ішінде 160 МВт жаңа қуаттылықты қолданысқа енгізу жоспарланған болса, 2015 жылға жоспарланған инвестиция көлемі – 172 млрд теңге.

2015 жылы Қазақстан энергетикасында бірнеше маңызды жоба жүзеге асырылды. Петропавл 2-ЖЭО-нда К-63-90 турбоагрегаты іске қосылып, станцияның орнатылған қуатын 21 МВт-қа арттырып, 455 МВт-қа жеткізді. Павлодар 3-ЖЭО-нда екі турбоагрегат іске қосылды: ПТ-65/75-130-13 және Т-120/130-130ПР2, нәтижесінде станцияның

Қазақстан энергосекторындағы инвестиция динамикасы, %

Дереккөз: ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Статистика жөніндегі комитеті

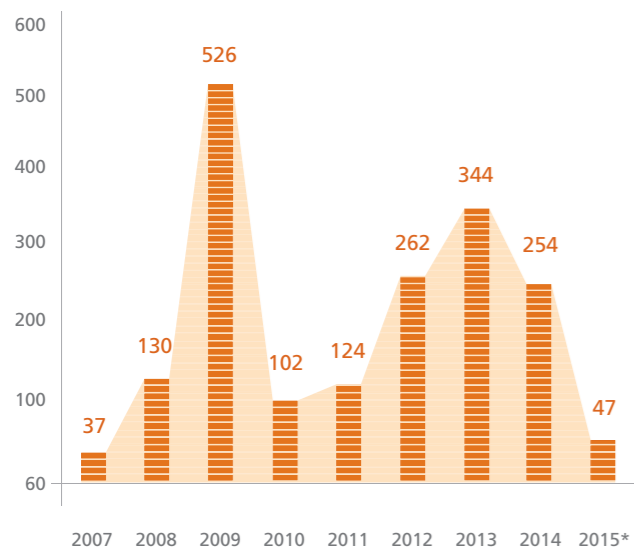

орнатылған қуаты 540 МВт-қа дейін артса, жаңартылған негізгі қондырғылардың үлесі 67%-ға жетті.

Маңызды жобалардың бірі «Самұрық-Энерго» АҚ-нда жүзеге асты: компания өнеркәсіптік қолдануға орнатылған қуаты 45 МВт Ерейментау ЖЭС-н берді. Жақын уақытта станцияның қуаты 90 МВт-қа артады, ал ұзақмерзімді перспективада бұл көрсеткішті 300 МВт-қа жеткізу көзделуде.

Қазақстан энергосекторындағы тікелей шетелдік инвестиция ағыны, млн долл.

Дереккөз: ҚР Ұлттық банкі

* үш квартал қорытындысы бойынша

Өскемен СЭС-нда жаңғыртылған №3 су агрегаты қолданысқа енгізіліп, №2 су агрегатын жаңғырту жұмыстары басталды. Екі жоба да станцияның қуатын 18 МВт-қа арттыруға негізделген.

Ірі жобалар электр желілерінде жүзеге асырылуда. 2015 жылы КЕГОС ұзындығы 600 км 500 кВ Екібастұз – Шүлбі СЭС – Өскемен желісін салу бойынша жобаны (бір жылда 218 км салынды, барлығы 348 км дайын) жүзеге асырып, 500 кВ «Семей» ШС, 500 кВ «Өскемен» ШС және 1150 кВ «Екібастұз» ШС-нда құрылыс-монтаж жұмыстары басталды.

ҚР Энергетика министрлігінің есебінше, 2016–2030 жылдары электр энергетикасына 5 трлн теңгеге жуық инвестиция тарту керек.

НАРЫҚТЫҢ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

Қысқамерзімді перспективада ҚР энергетикасы бірнеше негізгі фактор ықпалында болады.

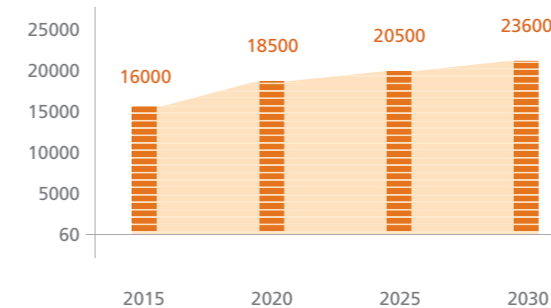
Оның біріншісі – сыртқы сұраныс пен өнеркәсіптік өндірістің төмендеуіне байланысты орын алған ҚР экономикасындағы негативті тенденциялар. Басты электр энергиясының өнеркәсіптік тұтынушысы – металлургия саласы айналымын төмендетпегеніне қарамастан, өзге секторлар өндірісінің құлдырағанын байқатты, ал транспорт жағдайында – темір жолы транспортының жүк айналымы көлемі төмендеп, 16% құрады.

Екінші фактор – қуаттылықтың артық болуына байланысты туындаған ішкі нарықтағы электр энергиясы бағасының төмендеу мүмкіндігі тренді. Жалпы жүйе бойынша жоғары тозу деңгейін есепке алғанда, капиталды шығын көздерінің дефициті жағдайында, 3–5 жылдық перспективада азырақ жаңғыртылған кәсіпорындарға өндірістің ағымдағы көлемін, тиісінше нарықтағы үлесін ұстап тұру қиынға соғады.

Мұнымен бірге жақын жылдар ішінде электр энергиясын беру саласында екі ауқымды жоба жүзеге асырылады: Екібастұз – Семей – Өскемен және Семей – Ақтоғай – Талдықорған – Алматы (500 кВ Солтүстік-Шығыс–Оңтүстік транзит жобасы) ЭБЖ құрылысы. Бұл жобалардың мақсаты – Солтүстік – Оңтүстік (Солтүстік – энергопрофицитті аймақ, Оңтүстік – энергодефицитті аймақ) бағыты бойынша ұлттық энергожүйенің транзитті мүмкіндігін 1 350 МВт-тан 2 100 МВт-қа арттыру, Ақтоғай-Мойынты, Ақтоғай – Алматы, Ақтоғай – Достық темір жол учаскелерін электрлендіруге жағдай жасау, Шығыс Қазақстан облысының қолданыстағы және енді енгізілетін (Ақтоғай KAZ Minerals және басқалар) тау-металлургиялық кәсіпорындарының электр энергиясының ірі көлемдеріне қол жеткізуін қамтамасыз ету болып табылады.

Қазақстан электр станцияларының шекті тұтынатын электр қуаты, МВт

Дереккөз: ҚР Энергетика министрлігі

Транзиттік мүмкіндікті кеңейтіп, жаңа тұтынушыларды енгізу міндетті түрде Қазақстан электр энергетикасы нарығындағы бәсекелестікті күшейтеді.

Бұдан бөлек, 2011–2020 жылдарға арналған ҚР Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бағдарламасын

жүзеге асырудың екінші кезеңі 2016–2020 жылдарға келеді, оның бір міндеті – республиканың коммуналдық жүйелерін, оның ішінде, электр және жылу желілерін жаңғырту болып табылады. Бағдарлама аясындағы шаралар электр және жылу энергиясына деген қажеттіліктерді қамтамасыз ету үшін отын шығынын айтарлықтай қысқартуға шақырады. Жаңғырту жұмыстары энергоүнемдеуші технологияларды қолдану арқылы жүзеге асырылуда. Бағдарламаның екінші кезеңін жүзеге асыру барысында жөндеуді қажет ететін республиканың жылу желілерінің үлесі 2016–2020 жылдары 50-ден 40%-ға, электр желілері 63-тен 53%-ға қысқаруы тиіс.

2016 жылдың 1 шілдесіне дейін Еуразиялық экономикалық одақтың (ЕАЭО) қатысушылары ЕАЭО ортақ электр энергетикалық нарығын қалыптастыру бағдарламасын қабылдауды жоспарлап отыр, ол 2019 жылдан бастап жүзеге асады. Бұл фактор ішкі нарықтағы бәсекелестікті арттыруы тиіс.

ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІНЕ ШОЛУ ЖӘНЕ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАСЫ

«ОАЭК» АҚ Қазақстан электр энергетикасы саласында өндірістік активтерді жаңарту мен қайта құруға капиталдық салымдары бойынша 3-орын алады. Корпорацияның 2009–2020 жылдарға арналған жоспарланған инвестиция көлемі 192 млрд теңгені құрайды. Инвестициялық бағдарлама аясында үш бағыт бойынша шаралар жүзеге асырылады: өндірісті арттыру; беру кезіндегі электр және жылу шығындарын қоса алғандағы энергияны үнемдеу; өндірістің экологиялық параметрлерін жақсарту.

ШЕКТІ ТАРИФТЕР БАҒДАРЛАМАСЫ ҚЫЗМЕТ ЕТКЕН КЕЗЕҢДЕГІ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒДАРЛАМАЛАРДЫҢ ЖҮЗЕГЕ АСУЫ (2009–2015 ЖЫЛДАР)

«ОАЭК» АҚ стратегиялық дамуының негізгі аспектерінің бірі – негізгі қорларды жаңарту арқылы өндірістің тиімділігін арттыру болып табылады. Корпорация негізгі қорларды жаңғырту және қайта құру бойынша ауқымды инвестициялық бағдарламаны жүзеге асырады.

«ОАЭК» АҚ нысандарында инвестициялық шаралар жүзеге асырылған 2009–2015 жылдары, Шекті тарифтер бағдарламасы аясында «ОАЭК» АҚ-ның жобаларға салған инвестициясының көлемі 78 млрд теңге немесе Қазақстан Республикасы бойынша барлық инвестиция көлемінің 7,9%-ын құрады.

2009–2015 жылдардағы инвестициялық бағдарламаның нәтижелері

Өндірістік қуат
49,6%

ЖАҢҒЫРТУ ЖӘНЕ ҚАЙТА ҚҰРУ

ЖАҢАРТЫЛДЫ

ПАВЛОДАР 3-ЖЭО
№ 1 турбоагрегат (жаңа)
№ 2 турбоагрегат (жаңа)
№ 4 турбоагрегат
№ 5 турбоагрегат
№ 1 қазандық агрегат (жаңа)
№ 2 қазандық агрегат
№ 3 қазандық агрегат
№ 5 градирня (жаңа)

ПАВЛОДАР 2-ЖЭО
№ 1 қазандық агрегат
№ 2 градирня (жаңа)

ПЕТРОПАВЛ 2-ЖЭО
№ 1 турбоагрегат (жаңа)
№ 4 турбоагрегат (жаңа)
№ 6 турбоагрегат
№ 7 турбоагрегат
№ 6 қазандық агрегат
№ 7 қазандық агрегат
№ 8 қазандық агрегат (жаңа)

Құл шығарылымы
72%-ға

ТӨМЕНДЕДІ

ЕКІБАСТҰЗ ЖЭО
№ 1 турбоагрегат
№ 6 қазандық агрегат (жаңа)

ӨСІМ ДИНАМИКАСЫ

211 МВт

Орнатылған электр қуаты

23%

147 Гкал/с

Орнатылған жылу қуаты

5%

1130 млн кВт·с

Электр энергия өндірісі

21%

270 мың Гкал

Жылу энергия өндірісі

5%

2015 ЖЫЛЫ

электр энергия өндірісі 6 529,4 млн кВт·с құрап, 2014 жылмен салыстырғанда 7,4% өсті. Ол Павлодар 3-ЖЭО-нда екі турбоагрегат және Петропавл 2-ЖЭО-нда екі турбоагрегатты іске қосумен байланысты орын алды.

2015 жылы жылу энергия өндірісі 6 272,8 мың Гкал құрап, 2014 жылмен салыстырғанда 2015 жылдың жылу беру маусымдарында сыртқы орташа ауа температурасының артуына орай, ыстық сумен қамту көлемінің азаюы және жылу желілеріндегі шығынның төмендеуіне байланысты 5% төмендеді.

ӨНДІРІСТІ АРТТЫРУ

Павлодар 3-ЖЭО-нда 2011 және 2012 жылдары жаңа №1 турбоагрегат монтажданып, станцияның орнатылған электр қуаты 440-тан 505 МВт-қа артты. Оны технологиялық процесті басқарудың автоматты жүйесімен (ТПБ АЖ) жабдықтау жұмыстың экономикалық және қауіпсіз режимін енгізуге, бу мен автоматты режимде жылуландырудың енгізілген параметрлерін қолдауға, қондырғылардың температуралық режимін және енгізілген қалыпты қысымды сақтауға мүмкіндік берді.

2014 жылдың желтоқсанында №5 турбоагрегат, 2015 жылдың маусымында жаңа №2 турбоагрегат, 2015 жылдың қарашасында №4 турбоагрегат пайдалануға берілді, ол орнатылған электр қуатын 505-тен 540 МВт-қа арттыруға мүмкіндік берді. 2015 жылғы жазда №5 жаңа градирня пайдалануға берілді. Кешенді шаралардың нәтижесінде 3-ЖЭО иеліктегі қуатын арттыруға қол жеткізіліп, станция турбиналарының конденсаторларындағы вакуумды жақсарту есебінен жазғы уақытта жоғары қысымды алып жүруге мүмкіндік туды.

2012 жылы Павлодар 2-ЖЭО №2 жаңа градирня пайдалануға берілді, бұл электр энергиясын конденсациялық режимде өндіру бойынша шектеуді алып тастауға мүмкіндік берді.

2009 жылдың мамыр айында Екібастұз ЖЭО-нда орнатылған электр қуаты 12 МВт болатын электр энергиясын жылыту үшін тұтынуға арналған №1 турбина пайдалануға берілді, бұл өндірілген электр энергиясын станцияның жеке қажеттіліктеріне жаратуға мүмкіндік берді.

2011–2015 жылдары Павлодар 2-ЖЭО, 3-ЖЭО және Екібастұз ЖЭО-нда 5 қазандық агрегат қайта құрылды:

- 2011 жылы Павлодар 2-ЖЭО-нда №1 қазандық агрегатты барабанын ауыстыру арқылы қайта құру жұмыстары атқарылды.
- 2012 жылы Павлодар 3-ЖЭО-нда ауыстырудан кейін №1 қазандық агрегат іске қосылса, 2014 және 2015 жылдары №3 және №2 қазандық агрегаттарды жаңғырту жүргізілді.
- 2014 жылы Екібастұз ЖЭО-нда ауыстырудан кейін бу өнімділігі 15 т/с-қа артқан №6 қазандық агрегат пайдалануға берілді.

Жүзеге асырылған жобалардың арқасында қондырғылардың сенімділігі мен өнімділігін арттыруға, атмосфераға бөлінетін зиянды заттардың шығарылымын азайтуға мүмкіндік туды.

Петропавл 2-ЖЭО-нда 2012 жылы №6, №7 қазандық агрегаттарын жаңғырту атқарылса, 2014 жылы №8 жаңа қазандық агрегат монтажданды.

Нәтижесінде, әрбір қазандық агрегаттың бу өнімділігі 50 т/с-қа артты. 2013 жылы Петропавл 2-ЖЭО-нда екі турбоагрегатты пайдалануға беру есебінен орнатылған электр қуаты 54 МВт-қа артты: турбинаның қуатын 2 есе арттырған №4 турбогенераторды қайта құру және жаңғырту жобасы аяқталды, электр қуатын 24 МВт-қа арттырған №6 турбоагрегатты қайта құру орындалды.

2015 жылы №12 қазандық агрегатты жаңғырту жұмыстары басталды, нәтижесінде бу өнімділігі 50 т/с-қа артып, NOx шығарылымы 3 есе азаяды. 2015 жылғы қыркүйекте №1 турбоагрегат іске қосылып, ол турбинаның орнатылған электр қуатын 21 МВт-қа арттыруға мүмкіндік берді. Жаңа қондырғыны орнату станцияның орнатылған электр қуатын 51 МВт-қа, 404-тен 455 МВт-қа арттыруға мүмкіндік берді. №7 турбоагрегатты жаңғырту жүргізіліп, ол орнатылған және иеліктегі турбинаның қуатын 24 МВт-қа арттыруды қамтамасыз етеді және №5 турбоагрегатты жаңғырту жұмыстары жалғасуда, нәтижесінде станцияның орнатылған электр қуаты 62 МВт-қа, 479-дан 541 МВт-қа артады.

**ӨНДІРІСТІҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ПАРАМЕТРЛЕРІН
ЖАҚСARTУ**

Инвестициялық бағдарлама аясында экологиялық параметрлерді жетілдіру мақсатында Корпорация күл аулағыш қондырғыларды (КАҚ) Корпорацияның барлық қазандықтарында екінші деңгейлі батареялық эмульгаторлар орнату арқылы қайта құру жұмыстарын жүргізіп, ол атмосфераға шығарылатын күлді 4 есе қысқартуға мүмкіндік берді.

2009–2015 жылдары Корпорация зиянды шығарылымдар санын 29% қысқартты. Инвестициялық бағдарлама бастау алған 2008 жыл аяғында «ОАЭК» АҚ кәсіпорындары тарапынан атмосфераға бөлінетін ластанушы заттар шығарылымының көлемі 108,5 мың тонна көлемінде тіркелген. 2015 жыл қорытындысы бойынша бұл көрсеткіш 77 мың тоннаны құрады.

2009–2014 жылдары «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ станцияларында және «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ Петропавл 2-ЖЭО-ндағы барлық қазандық агрегаттарда екінші деңгейлі титан эмульгаторлар орнатылды. Атқарылған шаралар түтін газдарын тазалау деңгейін арттыруға мүмкіндік беріп, кәсіпорынның экологиялық төлемдер шығындарын қысқартуды қамтамасыз етті.

Станцияның технологиялық айналымының үздіксіздігін қамтамасыз ету және күл-қож қалдықтарын 25 жылға қоймалау мақсатында екі жаңа күл үйіндісін салу және бір қолданыстағы күл үйіндісін қайта құру жалғасуда. 2015 жылы Тұз көлі табанында Екібастұз ЖЭО күл үйіндісінің 2-кезегін салу бойынша

жұмыстар басталды, сондай-ақ, «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» 3-ЖЭО және 2-ЖЭО күл үйінділерінің 2-кезегін салу жалғасуда. Құрылыс жұмыстарында инновациялық материал – канадалық полисинтетикалық

геомембрананы қолдану жер қабатына зиянды заттардың түсуін 100% болдырмайды.

2015 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

ЭЛЕКТР ЖӘНЕ ЖЫЛУ ЭНЕРГИЯСЫН ӨНДІРУ

2015 жылы Корпорация инвестициялық бағдарламаны жүзеге асыруды жалғастырды. Жыл ішінде негізгі өндірістік активтерді жаңғырту және қайта құру жобаларының арқасында орнатылған электр және жылу қуаты бойынша келесі өзгерістер орын алды:

- 2015 жылғы маусымда Павлодар 3-ЖЭО-нда орнатылған электр қуаты 65 МВт және орнатылған жылу қуаты 190 Гкал/с №2 турбоагрегат пайдалануға берілді (бұған дейін аталған көрсеткіштер тиісінше 60 МВт және 118 Гкал/с болған);
- 2015 жылғы қарашада Павлодар 3-ЖЭО-нда орнатылған электр қуаты 125 МВт және орнатылған жылу қуаты 188 Гкал/с болатын №4 турбоагрегат пайдалануға берілді (бұрын бұл көрсеткіштер сәйкесінше 110 МВт және 160 Гкал/с құраған). Қондырғыны орнатқаннан кейін Павлодар 3-ЖЭО орнатылған электр қуаты 520-дан 540 МВт-қа артса, жылу қуаты 1 026-дан 1 126 Гкал/с-қа артты.
- Петропавл 2-ЖЭО-нда 2015 жылғы қыркүйекте орнатылған электр қуаты 63 МВт конденсациялық

типті №1 турбоагрегат пайдалануға берілді (бұрын бұл көрсеткіш 42 МВт құраған). Қазанда қайта құрудан кейін №7 турбоагрегат іске қосылды. Станцияның орнатылған электр қуаты 434-тен 479 МВт-қа артты.

2015 жылы электр энергия өндірісі 6 529,4 млн кВт·с құрап, 2014 жылмен салыстырғанда 7,4% өсті. Ол Павлодар 3-ЖЭО-нда екі турбоагрегат және Петропавл 2-ЖЭО-нда бір турбоагрегатты іске қосумен байланысты орын алды.

2015 жылы жылу энергия өндірісі 6 272,8 мың Гкал құрап, 2014 жылмен салыстырғанда 2015 жылдың жылу беру маусымдарында 2014 жылмен салыстырғанда (-5,4 және -7,3°C сәйкесінше) сыртқы орташа ауа температурасының артуына орай, ыстық сумен қамту көлемінің азаюы және жылу желілеріндегі шығынның төмендеуіне байланысты 5% төмендеді.

Есептік жылы электр және жылу энергиясын тасымалдау және тарату көлемі өткен жылғы деңгейде сақталып, электр энергиясы бойынша 5 730 млн кВт·с және жылу энергиясы бойынша 4 545 мың Гкал құрады.

Атауы	2013	2014	2015
Орнатылған электр қуаты, МВт	1 061	1 076	1 141
Электр энергия өндірісі, млн кВт·с	6 137	6 081	6 529
Электр энергиясын тасымалдау, млн кВт·с	5 769	5 816	5 730
Электр энергиясын тауарлы босату, млн кВт·с	7 154	7 357	6 732
Қазақстан электр энергиясы өндірісіндегі үлесі, %	6,7	6,5	7,2
Орнатылған жылу қуаты, Гкал/с	2 895	2 932	2 918*
Жылу энергия өндірісі, мың Гкал	6 132	6 605	6 273
Жылу энергиясын тасымалдау, мың Гкал	4 408	4 625	4 545
Жылу энергиясын тауарлы босату, мың Гкал	9 567	10 448	10 264

* Петропавл 2-ЖЭО №7 турбинаны қайта маркалаумен байланысты

Қазақстан электр энергия өндірісіндегі «ОАЭК» АҚ үлесі Корпорацияның электр энергиясы өндірісінің 7,4% өсуі, сонымен бірге, Қазақстан электр энергиясы өндірісінің 2014 жылмен салыстырғанда, 3,0% төмендеуіне байланысты 0,7% жоғарылады.

ЭЛЕКТР ЖӘНЕ ЖЫЛУ ЭНЕРГИЯСЫН БЕРУ

«ОАЭК» АҚ тұрақты түрде тасымалдау кезінде электр және жылу энергиясы шығындарын азайту бойынша, сонымен бірге тұрғындарды қамту сенімділігін арттыру бойынша шаралар өткізіледі.

Тұрмыстық тұтынушыларды ЭКЕАЖ енгізу, энергоүнемділікке бағытталған өздігінен берілетін оқшаулағыш сымды (ӨОС) қолдану арқылы ӘЖ-0,4 кВ қайта құру есебінен 2015 жылы «ОАЭК» АҚ электр желілерінде нормативтен тыс шығындарды толықтай жойып, техникалық шығын мәндерін төмендетуге қол жеткізді.

2015 жылы «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ техникалық шығындарды 9,08%-дан 8,78%-ға, «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ техникалық шығындарды 10,2%-дан 9,7%-ға қысқартты.

«ОАЭК» АҚ электр желілеріндегі шығындарды төмендету бойынша шаралар жоспары аясында тұтынушылардың 12 591 дана индукциялық есептегіштері электронды түрлеріне ауыстырылып, 80,4 км жалаңаш сым ӨОС-қа ауыстырылды. 2015 жылы «ОАЭК» АҚ электр желілік тарату компанияларында 164,6 км 110–35 кВ қысымды электр беру әуе желілерін, 155,3 км 10–0,4 кВ қысымды электр беру әуе және кабельді желілерін қайта құру бойынша шаралар атқарылды.

Жылу энергиясы шығындарын төмендету бойынша негізгі шаралар Павлодар, Екібастұз және Петропавл қалаларында орталықтандырылған жылумен қамту желілерін қайта құру және жаңғыртуға бағытталған. Бұл бағыттағы инвестициялық шараларды қаржыландыру ЕҚДБ несиесі есебінен және жылумен қамту сенімділігі мен энергия қолдану тиімділігін арттыру, желілер бойынша жылу беру шығындарын азайтумен байланысты көмір шығындарын үнемдеу нәтижесінде CO₂ шығарылымдарын төмендету есебінен экологиялық стандарттарды жақсарту мақсатымен Таза технологиялар қорымен әріптестік аясында жүргізіледі.

Тасымалдау кезіндегі жылу шығындарын төмендету кешенді түрде жүргізіледі. Бұл бағыт аясында 2015 жылы Павлодар және Екібастұз қалаларында жалпы ұзындығы сәйкесінше 970 және 2 217 метр магистральды жылу желілерін алдын ала оқшауланған құбыр желілерін қолдану арқылы қайта құру шаралары атқарылды. Петропавл қаласында 5 078 метр құбыр желісінің оқшаулағыш қабатын қалпына келтіру

жұмыстары жасалды. Сонымен бірге ескірген электр құрылғыларын тұрақты түрде ауыстыру шаралары да атқарылуда.

ЕҚДБ несиесі аясында 2011–2015 жылдары «ОАЭК» АҚ жылу беру кәсіпорындарында жылу желілерін жаңғырту бойынша жұмыстар жасалды: Павлодарда 7 688 метр, Петропавлда 9 120 метр құбыр желісі толықтай жаңартылды. Павлодарда 3 570 метр, Екібастұзда 1 640 метр, Петропавлда 9 476 метр құбыр желісі пенополиуретанды қаптама қолдану арқылы желі оқшаулағышы ауыстырылды.

Есептік жылы «Павлодар жылу желілері» ЖШС және «Петропавл жылу желілері» ЖШС «Институт «КазНИПИ Энергопром» АҚ жобалық институтымен Павлодар, Екібастұз және Петропавл қалаларында жылу желілерін қайта құру және оқшаулағышын ауыстыруға бағытталған 20 жоба жасауға келісім шарт жасалды. Кәсіпорындар жобаны жалпы ұзындығы 112 013 метр құбыр желісін ППУ алдын ала оқшауланған құбыр желісіне ауыстыру арқылы жүзеге асырады, оның ішінде «Павлодар жылу желілері» ЖШС 86 889 метр, «Петропавл жылу желілері» ЖШС 25 124 метр құбыр желісін ауыстырады.

Аталған шаралар «ОАЭК» АҚ 2016–2020 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламасы аясында жоспарланған болса, оларды қаржыландыру компаниялардың өз есебінен, ЕҚДБ жаңа инвестициялық несиесін тарту арқылы, сонымен бірге «Нұрлы Жол» бағдарламасы аясында ҚР Ұлттық экономика министрлігінің бюджеттік субсидиясы аясында қаржыландырылады.

Корпорацияның жылу беруші кәсіпорындарында жылу шығындарын автоматты реттеушілер, өнеркәсіптік контроллерлар, механизмдердің байланысына арналған модемдер, диспетчерлік қызметі бар бақылау-есептеу құралдары орнатылуда.

Жылу пункттерінің барлық қондырғылары бірыңғай желіге енгізілуде, ол диспетчерлерге гидравликалық және температуралық режимдерді бақылап, мамандардың штаттан тыс және апаттық жағдайларда жылдам шешім қабылдауына мүмкіндік береді.

Бұдан бөлек, Корпорация жылу энергиясы шығын көздерін анықтауға арналған жетекші технологиялар: магистральдық жылу желілерін бақылау және диагностикалауға арналған тепловизиялық анықтау құралдары, ультрадыбысты дефектоскоптарды қолданады.

Жоғарыда аталған шараларды жүзеге асыру желілердегі жалпы жылу шығындарын 2016 жыл аяғына 4,8%-ға қысқартуға мүмкіндік береді.

ҚАРЖЫЛЫҚ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

Корпорацияның қаржылық есептілігі Қаржылық есептіліктің халықаралық стандартына сәйкес әзірленді. Корпорацияның шоғырландырылған қаржылық есептілігі еншілес кәсіпорындардың сатып алынған уақытынан бергі қаржылық есептіліктерінен тұрады. Есеп саясатының принциптері Корпорация кәсіпорындарының бәріне бірегей.

Корпорацияның басты қаржы-экономикалық көрсеткіштері операциялық және қаржылық қызметтің нәтижелелігі мен тиімділігін, сондай-ақ Корпорацияның стратегиялық дамуының негізгі бағыттары орындалғанын көрсетеді.

2012–2015 жылдардағы негізгі қаржы-экономикалық көрсеткіштер, млн теңге

КӨРСЕТКІШТЕР	2013	2014	2015
Негізгі қызмет табыстары	94 137	107 783	107 932
Кезең шығындарын есепке алғандағы өзіндік құн	(79 167)	(91 996)	(93 816)
Операциялық қызметтен түскен пайда	14 970	15 787	14 116
Бір жылғы жалпы EBITDA*	21 733	24 034	24 885*
Бір жылғы жалпы EBITDA, айырма %	23,1%	22,3%	23,1%
Табыс салығы бойынша шығындар	(3 272)	(3 603)	727
Бір жылғы таза пайда	10 390	10 982	(7 614)
Активтер	183 114	254 030	279 131
Капитал	104 244	139 871	129 622
Негізгі жабдықтар бойынша капиталды шығындар	23 177	33 982	32 441

* жалпы EBITDA курстық айырмашылықты есепке алмай келтірілген

ТАУАР/ҚЫЗМЕТ ӨТКІЗУДЕН ТҮСКЕН ТАБЫС

2015 жыл қорытындысы бойынша, Корпорация жалпы сомасы 107 688 млн теңгенің электр және жылу энергиясын өндіру, беру және өткізу қызметтерін жүзеге асырды. Бұл 2014 жылғы сәйкес көрсеткіштен 0,1%-ға жоғары. Ол Корпорацияның өзіндік электр станцияларында өндірілетін электр энергиясын жеткізу көлемінің өсуімен және сыртқы энергия көздерінен өткізуші компаниялардың электр энергиясын сатып алу көлемінің төмендеуімен байланысты.

Өткен кезеңмен салыстырғанда, 2015 жылғы өткізуден түскен табыс деңгейіне ықпал еткен басым факторларға келесілер жатады:

- Электр энергиясын өткізу көлемі инвестициялық бағдарлама нәтижесінде және тұтынушылар тарапынан сұраныстың оң динамикасына байланысты жаңа өндірістік қуаттылықтардың енгізілуіне орай, өзіндік электр энергиясын өндіру көлемінің 440 млн кВт-с-қа (9,3%) өсуі есебінен 2014 жылмен

салыстырғанда, 296 млн теңге немесе 0,5%-ға ұлғайды.

- Электр энергиясын беруден түсетін табыстар энергия тасымалдау көлемінің 1,5%-ға азаюы және «Электр энергиясын беру» сегменті бойынша құрылымдық қозғалыстар есебінен 856 млн теңге немесе 4%-ға аз ғана төмендеді.
- Жылу беру маусымы кезінде сыртқы жоғары ауа температурасы есебінен жылу энергиясын тауарлы босату 183 мың Гкал немесе 1,8%-ға төмендегеніне қарамастан, өткізуші және беруші компаниялардың босату тарифінің артуы есебінен жылу энергиясын өткізу табыстары беру және өткізу бойынша айырманы есепке алғанда, 3%-ға өсті.
- Энергия түрлері бойынша орташа босату тарифтері электр энергиясы бойынша 0,96 теңге/кВт-с немесе 8,5%, жылу энергиясы бойынша 107,54 теңге/Гкал немесе 4,5% артты.

ӨТКІЗІЛГЕН ТАУАР/ҚЫЗМЕТТІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

2015 жылы өткізілген электр және жылу энергиясының өзіндік құны 84 144 млн теңгені құрап, 2014 жылмен салыстырғанда өсім 1 569 млн теңге немесе 1,9% болды. Ол «Отын», «Тозу және амортизация», «Еңбекті төлеу» және электр энергиясын ішкікорпоративтік жеткізу көлемдерінің артуымен компенсацияланған басқа баптар бойынша операциялық шығындардың артуымен байланысты орын алды.

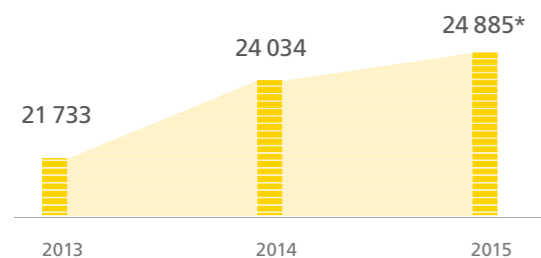
Корпорацияның өзіндік құн құрылымында басым бөлшек үлеске (42%) одан арғы тұтынушыларға өткізумен байланысты қызметті есепке алғанда, сатып алынатын энергия шығындары ие. 2015 жылы аталған шығындар Астана қаласы мен Ақмола облысындағы өткізуші компаниялардың сатып алынатын энергиясын ауыстыру мақсатымен электр энергиясын ішкікорпоративтік жеткізудің артуы есебінен 4 523 млн теңге немесе 11%-ға төмендеді.

Электр энергиясы өндіріс көлемінің 440 млн кВтс немесе 7,4% өсуі көмір шығынының 159 мың тонна немесе 3%-ға өсуіне әкелсе, «Отын» бабы бойынша қымбаттау 1 047 млн теңге немесе 8% құрады. 31.12.2014 жылы активтерге қайта бағалау жүргізу және 2015 жылы 35 797 млн теңгеге негізгі жабдықтарды енгізу есебінен амортизациялық аударымдар 2 833 млн теңгеге жоғарылады.

ЖАЛПЫ EBITDA ДИНАМИКАСЫ

2015 жылғы EBITDA көрсеткіші, курстық айырмашылық шығынын есепке алмағанда, 24 885 млн теңгені құрады, 2014 жылмен салыстырғанда өсім 850 млн теңге немесе 3,5% құрады. Операциялық тиімділік көрсеткіші өсімінің негізгі факторларына электр энергиясын өндіруге 9% және 16% (тиісінше Павлодар, Петропавл қалалары) өсіммен шекті тарифтер бекіту және сыртқы көздерден сатып алынатын энергия көлемдерінің одан ары орнын толтыру

Бір жылғы жалпы EBITDA, млн теңге

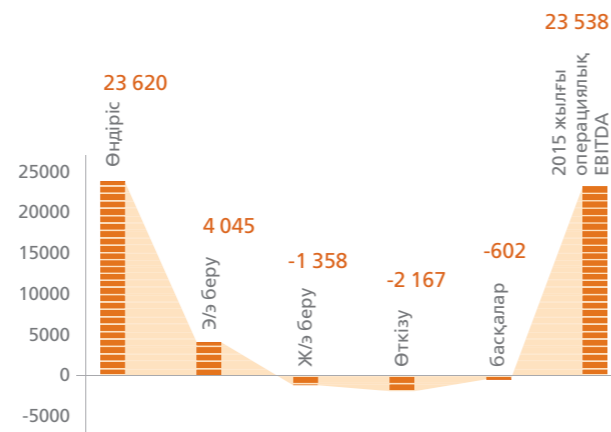
* жалпы EBITDA курстық айырмашылықты есепке алмай келтірілген

мақсатымен өзіндік өндірістегі электр энергиясын өткізу көлемін арттыру болып табылады.

Корпорация өндірістік қызметін бағалауда операциялық EBITDA көрсеткіші негізгі болып таңдалған. Бұл көрсеткіш – Корпорацияның базалық өндірістік қызметіне әсер етпейтін өзге кірістер, қаржыландыру кірістері, курстық айырмаға қатысты міндеттемелердің сенімсіз компоненті, еңбекке қабілеттіліктен айрылу бойынша әлеуметтік төлемдер, амортизация мен қайталанбайтын немесе тұрақсыз баптарды қарастырмайды.

Корпорацияның 2015 жылғы операциялық EBITDA көрсеткіші 23 538 млн теңге құрап, 2014 жылмен салыстырғанда өсім 1 169 млн теңге немесе 5% құрады. Операциялық EBITDA көрсеткіш құрылымында негізгі (бірінші кезектегі) айырмалы сегмент – электр және жылу энергия өндірісі (23 620 млн теңге) болып табылады, мұнда 2015 жылы өсім қосымша өндірілген электр энергиясының 440 млн кВтс немесе 9,3%-ға өсуі, енгізілген қуаттылықтар жұмысының тиімділігі, сондай-ақ, электр энергиясын өндіру шекті тарифтерін арттыру есебінен 4 281 млн теңге немесе 22% артқан.

Қызмет сегменттері бойынша 2015 жылғы EBITDA, млн теңге

ТАЗА ТАБЫС/ШЫҒЫННЫҢ ДИНАМИКАСЫ

2015 жылғы операциялық қызметтен түскен пайда 14 117 млн теңге (өткізу табысынан айырмасы 13,1%) құраса, табыстың 1 670 млн теңгеге төмендеуі өзіндік құнның 1 569 млн теңге немесе 1,9%-ға өсуімен байланысты.

Қаржылық нетто шығындары «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ және «ОАЭК» АҚ корпоративтік облигацияларын орналастыру және валюталық қарыздар бойынша сыйақылар төлеу есебінен 850 млн теңге немесе 30%-ға

Сегменттер бойынша 2015 жылғы қаржылық-экономикалық көрсеткіштер, млн теңге

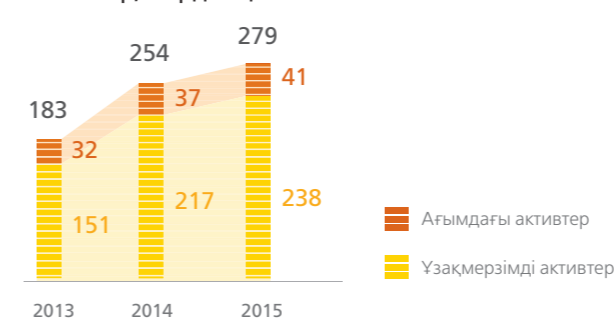
Көрсеткіштер	Электр және жылу энергиясын өндіру	Электр энергиясын беру және тарату	Жылу энергиясын беру және тарату	Электр және жылу энергиясын өткізу	Басқасы	Нәтижесі
Өткізу табыстары	47 833	18 664	5 423	35 768	244	107 933
Өзіндік құны	(28 419)	(15 041)	(6 007)	(34 465)	(213)	(84 144)
Жалпы пайда	19 414	3 623	(584)	1 303	31	23 789
Кезең шығындары	(1 877)	(1 972)	(1 579)	(3 556)	(688)	(9 672)
Операциялық қызметтен түскен пайда	17 537	1 652	(2 163)	(2 252)	(656)	14 117
Қаржылық шығындар, нетто	(2 253)	(94)	(63)	(3)	(53)	(2 856)
Курстық айырмашылық шығыны	(11 253)	(4 564)	(1 357)	(479)	(2 379)	(20 031)
Өзге табыстар	45	197	(96)	292	(9)	429
Табыс салығы бойынша шығындар	(9)	499	376	535	207	73
Бір жылғы пайда/(шығын)	3 186	(2 310)	(3 292)	(2 308)	(2 891)	(7 614)
Сегменттер бойынша операциялық EBITDA	23 620	4 045	(1 358)	(2 167)	(602)	23 538

артты. Инфляциялық таргеттеу режиміне негізделген жаңа ақша-кредиттік саясатына өту және 2015 жылғы 20 тамызда еркін айырбас курсын бекітумен байланысты Корпорация валюталық несие бойынша курстық айырмадан 20 031 млн теңге көлемде шығын көрді, тиісінше, 2015 жыл қорытындысы бойынша қаржылық нәтиже минус 7 614 млн теңгені құрады. Ұлттық валютаның құнсыздануының компенсациялық әсері курстық айырмашылық есебінен салықтық авттивті тану болып табылады, нәтижесінде есептік жылдағы корпоративтік табыс салығы 727 млн теңге көлемдегі үнемді құрады, ол 2014 жылғы деңгейден 4 330 млн теңгеге төмен.

АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Корпорацияның жиынтық активтері 279 131 млн

Активтер, млрд теңге

теңгені құрады, бұл 2014 жылдың сәйкес көрсеткішінен 9,9%-ға жоғары.

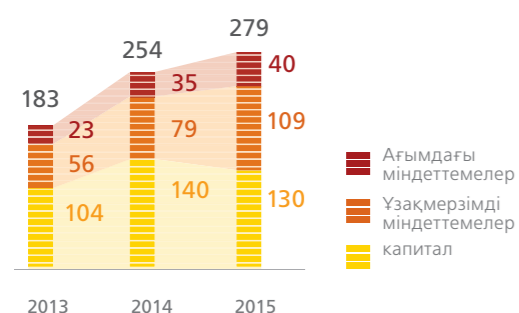
2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі жабдықтар құны 228 988 млн теңге немесе барлық активтер құнының 82%-ын құрады. Кең ауқымды инвестициялық бағдарлама аясында 32 441 млн теңге соманың негізгі жабдықтары сатып алынып, аяқталмаған құрылыс құрамына бағытталды, 35 797 млн теңге сомаға ағымдағы кезең және өткен жылдардан келе жатқан жаңа және қайта құрылған нысандар енгізілді. Нақтырақ айтқанда, бұл Павлодар 3-ЖЭО-нда тиісінше 2015 жылғы маусым мен қарашада №2 және №4 жаңа турбоагрегаттардың, сонымен бірге 2015 жылғы қыркүйекте Петропавл 2-ЖЭО-нда №1 турбоагрегаттың пайдалануға берілуімен, Павлодар 3-ЖЭО №5 градирня құрылысының аяқталуымен байланысты. Сондай-ақ, Павлодар 2-ЖЭО, Павлодар 3-ЖЭО және Екібастұз ЖЭО-нда күл үйінділерінің 2-ші кезек құрылысы, №5 турбоагрегатты ауыстыру жұмыстары жалғасуда және Петропавл 2-ЖЭО-нда №12 қазандық агрегатты қайта құру жүруде.

Басқа қаржылық активтер 14 468 млн теңге көлемінде бөлшектеп толтыру және алуға мүмкіндік беретін жұмсақ шарттары бар депозит түрінде берілген. Депозиттер Корпорацияның қарыздарға қызмет көрсету, инвестициялық бағдарламаны қаржыландыру және айналымдық капиталды ұстап тұру үшін жиналған ақшалай қаражат түрінде берілген.

Корпорацияның жарияланған жарғылық капиталы 50 млн жай акцияны құрайды. 2015 жылғы 31

желтоқсандағы жағдай бойынша толықтай төленген жай акциялардың құны 46 043 млн теңгені құрады. 2015 жылғы қарашада «ОАОЭК» АҚ өзіне тиесілі «ОАЭК» АҚ акцияларының 7,25% үлесін KIF ENERGY S.A.R.L., CKIF ENERGY S.A.R.L. және «Baiterek Venture Fund» АҚ компанияларына сатты.

Пассивтер, млрд теңге

Корпорация «ОАЭК» АҚ-ның 3 939 млн теңге сомасындағы облигацияларын 2025 жылғы 6 маусымға дейін өтеу мерзімімен және «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ-ның 2 726 млн теңге сомасындағы облигацияларын 2020 жылғы 10 қаңтарға дейін өтеу мерзімімен орналастырды. Бұл қаражат Корпорация стратегиясына сәйкес, инвестициялық бағдарламаны қаржыландыруға және даму жобаларын жүзеге асыруға бағытталған.

Ұзақмерзімді қарыздар негізінен Топ активтерін қайта құру және жаңғырту бойынша ұзақмерзімді инвестициялық бағдарламаларды қаржыландыруға бағытталған ЕҚДБ және басқа халықаралық қаржылық институттар қарызын қамтиды.

Қазақстан экономикасының 2015 жылғы 20 тамыздан бастап теңгені еркін айналымға жіберуі қаржылық міндеттемелердің 22 197 млн теңгеге артуына ықпал етті. Корпорация басшылығы инвестициялық бағдарламаның тиімділігі валютадағы кредиттік келісімдер бойынша төмен мөлшерлемелер мен қарызды өтеудің 10 жылдан астам мерзімі теңгенің құнсыздануын жұмсартып, болашақта нысандардың өзін-өзі ақтауын қамтамасыз етеді.

Жалпы қаржылық қарыз есептік жыл аяғында 90 811 млн теңгені құраса, бұл ретте Корпорация қаржылық тұрақтылығы мен өтімділігін сақтап қалды. Корпорация ЕҚДБ, АДБ секілді негізгі қаржылық институттардың 31.12.2015 жылға қаржылық кovenantтардың аз ғана бұзылуына байланысты қарыздар бойынша міндеттемелерді мерзімінен бұрын орындауды талап ету құқығын қайтарып алуына қол жеткізді.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ

2014 жылы операциялық қызметтен ақшалай қаражат ағынының артуы жалғасын тапты, бұл өткізу көлемінің артуы мен электр және жылу энергиясы тарифтерінің жоспарлы түрде өсуімен байланысты болды. Операциялық қызметтен келетін таза ағын, шетелдік валютадағы қалдық ақша қаражатына курстық өзгерудің ықпалын есепке алғанда, 17 380 млн теңгені құрады. Айналымдық капиталдың айтарлықтай өзгеруі қордың артуы мен сауда-дебиторлық қарыздың өсуімен байланысты. Негізінен, инвестициялық бағдарлама шаралары бойынша ірі жеткізілімдерге қатысты кредиттік қарыздың артуы айналымдық капиталдың өсуіне әкелді.

Ақша қаражатының қозғалысы, млн теңге

2015 жылы инвестициялық қызметтен түскен ең маңызды ақша ағындары үдемелі инвестициялық бағдарламамен байланысты.

2015 жылы Корпорация 6 665 млн теңге сомасында облигацияларды орналастыру есебінен қаржыландыру алды.

Жыл соңында ақшалай қаражаттар мен депозиттер 16 556 млн теңгені құрады, ақша қаражатының жеткілікті резерві Корпорацияға қажетті ликвидтілік деңгейін ұстап тұруға және қарыздарға қызмет көрсету үшін ішкі ресурстарды ұстап тұруға мүмкіндік береді.

2016 ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

Инвестициялық бағдарлама аясында 2016 жылы өндірісті арттыру, электр және жылу шығындарын беру кезіндегі шығындарды азайту және қызметтің экологиялық параметрлерін жақсартуға бағытталған қондырғыларды жаңғырту бойынша бірқатар ауқымды шараларды жалғастыру жоспарлануда.

2016 жылы Корпорация электр энергиясы өндірісін 2015 жылмен салыстырғанда 10,7% немесе 7 228 млн кВт·с-қа арттыруды, босатылатын жылу энергиясын 2015 жылмен салыстырғанда 2,2% немесе 6 408 мың Гкал-ға арттыруды жоспарлап отыр. Ол «ПАВЛОДАР-ЭНЕРГО» АҚ тұтынушыларға ыстық су түріндегі жылу энергиясы көлемін арттыру жоспарымен байланысты.

2016 жылы №5 турбоагрегатты пайдалануға беру есебінен орнатылған электр қуатын 5,4%, 1 203 МВт-қа дейін арттыру және орнатылған жылу қуатын 1,2%, 2 953 Гкал/с-қа арттыру күтілуде.

2016 жылы Корпорация инвестициялық шараларды жүзеге асыруға 24 млрд теңге бағыттауды жоспарлап отыр.

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ 3-ЖЭО-нда орнатылған электр қуатын 110-нан 125 МВт-қа арттыру арқылы №6 турбоагрегатты қайта құру бойынша шараларды жүзеге асыру басталады. Жұмыстарды аяқтау және турбоагрегатты пайдалануға беру 2017 жылға жоспарланған. Сонымен бірге Екібастұз ЖЭО күл үйіндісінің құрылысы бойынша жұмыстар жалғасын табады.

«СЕВКАЗЭНЕРГО» Петропавл 2-ЖЭО-нда орнатылған электр қуатын 33-тен 95 МВт-қа арттыру

мақсатымен №5 турбоагрегатты жаңғырту бойынша жобаны жүзеге асыру жоспарланып отыр. Сонымен бірге 2016 жылы №12 қазандық агрегат пайдалануға беріліп, номиналды бу өнімділігін 220-дан 270 т/с-қа арттыруға мүмкіндік береді. Бұл станция жұмысының сенімділігі мен үнемділігін арттырып, бу дефицитін қысқартады.

2016 жылы ұзындығы 27,9 км алдын ала оқшауланған құбырларды қолдану арқылы жылу құбырларын салу және қайта құру жоспарланса, оның ішінде Павлодар қаласында 1,8 км, Екібастұз қаласында 18 км және Петропавл қаласында 8,1 км құрайды. Сонымен бірге ұзындығы 5,3 км құбыр желісін ППУ қаптамасын қолдану арқылы қаптаманы қалпына келтіру жоспарланса, Павлодар қаласында 4,2 км, Петропавл қаласында 1,1 км құрайды.

2016 жылы инвестициялық бағдарлама аясында 127,6 км 0,4–10 кВ электр желілерін салу, қайта құру және техникалық қайта жарақтану, оның ішінде «Солтүстік Қазақстан ЭТК» АҚ 61 км, оның ішінде 36 км өздігінен берілетін оқшаулағыш сым, «АЭУК» АҚ 66,6 км; 89,6 км 35–110 кВ әуе желілерін салу және қайта құру, оның ішінде «ПЭТК» АҚ – 19,2 км, «АЭУК» АҚ – 70,4 км; 17 10–220 кВ шағын станциясын қайта құру, оның ішінде «ПЭТК» АҚ – 3 шағын станция, «Солтүстік Қазақстан ЭТК» – 2 шағын станция, «АЭУК» АҚ – 12 шағын станция салу жоспарлануда.

2020 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БАҒДАРЛАМАНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

«ОАЭК» АҚ Қазақстан электр энергетикасы саласында өндірістік активтерді жаңарту мен қайта құруға капиталдық салымдары бойынша 3-орын алады. Корпорацияның 2009–2020 жылдарға арналған жоспарланған инвестиция көлемі 192 млрд теңгені құрайды.

Инвестициялық бағдарлама аясында үш бағыт бойынша шаралар жүзеге асырылады:

- Өндірісті арттыру;
- Беру кезіндегі электр және жылу шығындарын қоса алғандағы энергия үнемдеу;
- Өндірістің экологиялық параметрлерін жақсарту.

Инвестициялық бағдарламаны орындау нәтижесінде өндіріс станциясы қондырғыларының тозу деңгейі 2020 жылға қарай 80%-дан 56%-ға төмендейді, толықтай жаңартылған өндірістік активтер 65% құрайды, орнатылған қуат 30% құрап, зиянды шығарылымдар 31%-ға азаяды. Корпорация нормативтен тыс шығындардан толықтай құтылады.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

«ОАЭК» АҚ-нда қазақстандық және халықаралық стандарттарға жауап беретін тиімді де айқын корпоративтік басқару жүйесі жұмыс жасайды. Бұл жүйе инвесторлар мен акционерлермен сенімді қарым-қатынас орнатуға және оны сақтауға негізделген, ол өз кезегінде Корпорацияның инвестициялық тартымдылығын арттырады.

Павлодар қаласындағы «ОАЭК» АҚ Мәліметтерді өңдеу орталығы

3 ТӘУЕЛСІЗ ДИРЕКТОР

Корпорация Директорлар кеңесінің құрамына кіреді. Тәуелсіз директорлар энергетика саласындағы бай тәжірибеге ие және акционерлік қоғамды басқаруға үлкен үлес қосады, стратегиялық міндеттерді айқындауға, қызметті бақылауға қажетті механизмдерді сақтауға көмектеседі.

АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «ОАЭК» АҚ-ның жарғылық капиталы 46 043 272 мың теңгені құрайды. Есептік кезеңде Корпорацияның капитал құрылымында өзгерістер орын алды. Акционерлер қатарына 3

институционалды инвестор – «Бәйтерек» Ұлттық Басқарушы Холдингі» АҚ құрылтайшылық ететін тікелей инвестиция қорлары (Private Equity funds) қосылды.

	31.12.2015 ж. капиталдағы үлесі
«Орталық-Азия отын-энергетикалық компаниясы» АҚ	57,37%
Еуропа Қайта құру және Даму Банкі (ЕҚДБ) (Лондон, Ұлыбритания)	24,16%
Kaz Holdings Cooperatief U.A. (Амстердам, Нидерланды)	11,22%
KIF ENERGY S.A R.L.	4,35%
«Baiterek Venture Fund» АҚ	1,45%
CKIF ENERGY S.A R.L.	1,45%

АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ЖАЛПЫ ЖИНАЛЫСЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Корпорацияның жоғарғы басқарушы органы – Акционерлердің жалпы жиналысы. Акционерлердің Корпорация Жарғысында айқындалған өз құқықтарын жүзеге асыруының негізгі тәсілі – олардың акционерлердің жыл сайынғы жиналысына, сондай-ақ, Директорлар кеңесіне Атқарушы органның бастамасымен өткізілген кезектен тыс жиналыстарға қатысуы болып табылады.

Корпорация акционерлері жылдық Жалпы жиналыстың күн тәртібіне өзгерістер енгізіп, Директорлар кеңесіне, Комитетке үміткерлер ұсынуға және Директорлар кеңесі отырыстарын шақыруға құқылы.

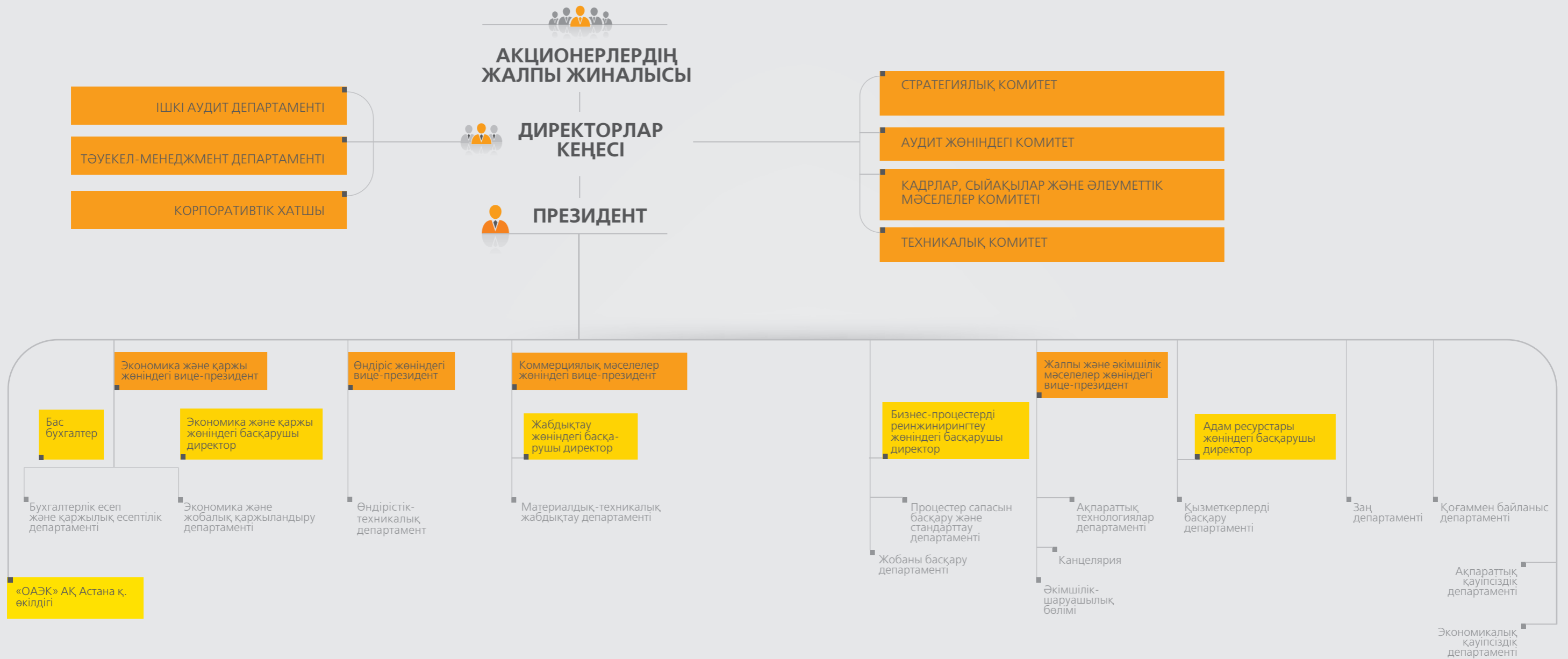
2015 жылы акционерлердің 1 жылдық және 3 кезектен тыс жалпы жиналысы өткізілді. Акционерлердің Жалпы жиналысының назарында болған негізгі мәселелер:

- «ОАЭК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2014 қаржылық жылдағы қаржылық есептіліктерін бекіту;

- Корпорацияның 2014 қаржылық жылдағы таза табысын бөлу тәртібін бекіту;
- «ОАЭК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2014 жылдағы қызметінің нәтижелері бойынша қаржылық есептілігінің аудитін өткізуге аудиторлық ұйымды анықтау;
- «ОАЭК» АҚ, «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ, «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ және «Ақмола электр желілік үлестіру компаниясы» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау;
- «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ корпоративтік басқару кодексін бекіту;
- «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ Директорлар кеңесі туралы ережені бекіту;
- «ОАЭК» АҚ Директорлар кеңесі туралы ереженің жаңартылған редакциясын бекіту.

ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМ

ДИВИДЕНДТЕР ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Корпорацияның дивиденд төлеуді есептеу, жариялау тәртібі, көлемі, түрі мен мерзімдеріне қатысты саясаты Корпорацияның Жарғысында және «ОАЭК» АҚ Дивидендтік саясаты туралы ережеде анықталған.

Корпорацияның дивидендтік саясатының басты қағидаттары мыналар болып табылады:

- дивидендтік төлем көлемін анықтау кезінде Корпорация мен оның акционерлерінің мүддесінің теңгерімділігі;
- Корпорацияның инвестициялық тартымдылығын, қаржы тұрақтылығын, капиталы мен өтімділігін арттыру;
- салынған капиталдың нарықтық кірісін қамтамасыз ету;
- акционерлердің құқықтарын құрметтеу және қатаң сақтау, сондай-ақ, олардың әл-ауқатын арттыру.

Корпорация өзінің дамуына жеткілікті қаражатты сақтауға мүмкіндік беретін мөлшерде таза пайданың бір бөлігін дивиденд төлеуге жұмсай алады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

Корпорацияның Директорлар кеңесі стратегиялық міндеттерді айқындайды, кәсіпорын жұмысы нәтижелеріне ағымдағы мониторинг жүргізу және бағалауды қоса алғанда, қызметті бақылаудың қажетті тетіктерін қолдайды. Директорлар кеңесі өз қызметінде алға қойған мақсаттарына қол жеткізу үшін келесі аталған принциптерге сүйенеді:

- Корпорация қызметі турасында шынайы және толық ақпаратты қолдана отырып, ұжымдық және салмақты негізде талқыланған мәселелер бойынша, бизнес жүргізудің ең жоғарғы стандартына сәйкес шешім қабылдау;
- Акционерлердің Корпорацияны басқаруға қатысу, дивидендтер, Корпорация туралы ақпарат пен есеп алу сынды заңды көзқарастары мен құқықтарын шектеуге жол бермеу;
- Корпорация акционерлері көзқарастарының теңгерімді болуын қамтамасыз ету және Директорлар кеңесінің Корпорация акционерлерінің

Жылдық дивидендтерді төлеу туралы шешімді Корпорацияның Директорлар кеңесінің ұсынысы бойынша Акционерлердің жалпы жиналысы қабылдайды. Корпорация үшін ойда болмаған жерден жағымсыз жайттар орын алған жағдайда Директорлар кеңесі Корпорация акционерлерінің жалпы жиналысына дивиденд төлеу (жариялау) туралы шешім қабылдамау ұсынысын білдіруге міндетті.

ДИВИДЕНД ТӨЛЕУ

2015 жылы Акционерлердің жылдық жалпы жиналысында «ОАЭК» АҚ акционерлеріне 2014 қаржылық жыл үшін 2 635 598 мың теңге көлемінде дивиденд төлеу туралы шешім қабылданған. Бір акцияның табыстылығы 71,3266 теңгені құрап, 31.12.2015 ж. жағдай бойынша, акцияның ағымдағы баланстық құны 3 465,78 теңге болды.

көзқарастарына сай келетін объективті шешімдер қабылдауына қол жеткізу;

- Корпорация акционерлерін шынайы және уақытылы ақпараттармен қамтамасыз ету.

Директорлар кеңесінің құрамына Корпорацияға қатысты алғанда, үлестес тұлғалар емес тәуелсіз директорлар кіреді. Директорлар кеңесін Төраға басқарады, ол Директорлар кеңесі мүшелерінен және Директорлар кеңесі комитеттерінен келіп түскен ұсыныстарға сәйкес, Директорлар кеңесінің мәжілісін шақырып, олардың күн тәртібін белгілейді.

Директорлар кеңесі және атқарушы органға берілетін сыйақы мөлшері «ОАЭК» АҚ акционерлерінің жалпы жиналысының шешімі негізінде анықталады. 2015 жылы Директорлар кеңесі мен атқарушы органға берілген сыйақылардың жалпы сомасы 97 785 мың теңгені құрады.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

**КЛЕБАНОВ
АЛЕКСАНДР ЯКОВЛЕВИЧ** (1963 ж.т.)
Директорлар кеңесінің Төрағасы.

«ОАЭК» АҚ ДК Төрағасы, «ОАОЭК» АҚ ДК төрағасы және акционері болып табылады.

30.06.2004 «Эксимбанк Қазақстан» АҚ ДК Төрағасы;

20.08.2007 «ОАОЭК» АҚ ДК Төрағасы;

16.03.2009 «ОАЭК» АҚ ДК Төрағасы.

ӘМІРХАНОВ ЕРКІН АДАМИЯҰЛЫ
(1967 ж.т.)

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Корпорация Президенті.

«ОАЭК» АҚ Президенті, «ОАОЭК» АҚ ДК мүшесі, акционері болып табылады.

01.07.2001 «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ ДК Төрағасы;

30.06.2004 «Эксимбанк Қазақстан» ДК мүшесі;

20.08.2007 «ОАОЭК» АҚ ДК мүшесі;

16.03.2009 «ОАЭК» АҚ ДК мүшесі;

28.05.2009 «Каустик» АҚ ДК Төрағасы;

22.04.2011 «ОАЭК» АҚ Президенті;

25.10.2011 «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ ДК Төрағасы;

25.02.2013 «АЭҮК» АҚ ДК Төрағасы;

13.11.2013 «СҚ ЭТК» АҚ ДК Төрағасы;

20.11.2014 «ПЭТК» АҚ ДК Төрағасы.

**АРТАМБАЕВА ГҮЛНӘР
ЖҰМАҒАЛИҚЫЗЫ** (1969 ж.т.)

Директорлар кеңесінің мүшесі.

«ОАОЭК» АҚ Президенті, «ОАОЭК» АҚ ДК мүшесі және акционері болып табылады.

16.06.2000 «ОАОЭК» АҚ Президенті;

27.06.2002 «ОАОЭК» АҚ ДК мүшесі;

27.06.2002 «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ ДК мүшесі;

07.10.2002 «ПЭТК» АҚ ДК мүшесі;

31.03.2004 «Эксимбанк Қазақстан» АҚ ДК мүшесі;

27.04.2007 «ОАОЭК Инвест» ТЖАИҚ» АҚ ДК Төрағасы;

16.03.2009 «ОАЭК» АҚ ДК мүшесі;

07.07.2011 «Астана-Инвест» инвестициялық үйі» АҚ ДК төрағасы;

22.03.2013 «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ ДК мүшесі;

14.11.2014 «АЭҮК» АҚ ДК мүшесі.

ПАТРИЦИО ПАЛЬМА (1942 ж.т.)

Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор.

«ОАЭК» АҚ-на қатысты үлестес тұлға емес және соңғы 3 жылда үлестес болмаған.

1997–2012 American Appraisal (AAR) Inc., Мәскеу, Ресей, директор;

27.10.2014 «ОАЭК» АҚ ДК мүшесі, тәуелсіз директор.

ВУД ГРЭХЭМ ДЖОН (1951 ж.т.)

Директорлар кеңесінің мүшесі.

17.08.2009–01.03.2012 Freenergy AS, Tallinn ДК мүшесі;

26.02.2009–01.04.2013 ENEA SA, Poznan Қадағалау кеңесінің мүшесі, Аудит жөніндегі Комитеттің төрағасы;

01.11.2008 West Herts College аудит жөніндегі комитет төрағасы;

16.07.2012 «ОАЭК» АҚ ДК мүшесі.

КЕРР МАНФРЕД-ЙОЗЕФ (1947 ж.т.)

Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор.

«ОАЭК» АҚ-на қатысты үлестес тұлға емес және соңғы 3 жылда үлестес болмаған.

2003–2009 RWE Power International Ессен Вице-президенті;

2008–2010 RWE Power International Ессен Басқарушы директоры, Аға кеңесшісі;

25.02.2011 Rhein Ruhr Power ДК төрағасы;

25.10.2011 «ОАЭК» АҚ ДК мүшесі, тәуелсіз директор.

ДАС ДЕВАРШИ (1972 ж.т.)

Директорлар кеңесінің мүшесі.

Сәуір 2006 Capital Advisor Partners PTE LTD (CapAsia) Аға директоры;

16.07.2012 «ОАЭК» АҚ ДК мүшесі.

КАЙЗЕР ФРАНЦ-ЙОЗЕФ (1949 ж.т.)

Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор.

«ОАЭК» АҚ-на қатысты үлестес тұлға емес және соңғы 3 жылда үлестес болмаған.

17.11.1975–30.06.2009 Прайс УотерХаусКуперс (PwC) серіктесі;

2005–30.06.2009 «ЕЭС России» ПАҚ PwC жобасы бойынша серіктесі;

10.10.2009 «ОАЭК» АҚ ДК мүшесі, тәуелсіз директор.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ЖАНЫНДАҒЫ КОМИТЕТТЕР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ҚЫЗМЕТІ

2015 жылдың 31 желтоқсанындағы мәлімет бойынша, «ОАЭК» АҚ Директорлар кеңесі жанында төрт комитет жұмыс істейді:

- Аудит жөніндегі комитет (25.02.2010 ж. құрылды);
- Техникалық комитет (06.03.2012 ж. құрылды);
- Стратегиялық комитет (28.11.2012 ж. құрылды);
- Кадрлар, сыйақылар және әлеуметтік мәселелер комитеті (13.03.2013 ж. құрылды).

Аудит жөніндегі комитет Директорлар кеңесі жанындағы тұрақты жұмыс органы болып табылады. Директорлар кеңесінің реттеу және қадағалау қызметтерін тиімді жүзеге асыруда, ішкі аудитті, сондай-ақ тәуекелдерді басқару жүйесін жетілдіру және нығайтуда Директорлар кеңесіне көмектеседі. Комитет Директорлар кеңесіне өз тарапынан әрекет етуді талап ететін кез келген мәселелер бойынша ұсыныстарды жеткізеді.

Техникалық комитет Директорлар кеңесі жанындағы тұрақты жұмыс органы болып табылады. Ол Корпорациядағы инвестициялық жобаларды уақытында және тиімді орындауды жүзеге асыруға оның мүшелерінің іс жүзінде қатысуын қамтамасыз етеді.

Стратегиялық комитет Директорлар кеңесі жанындағы тұрақты жұмыс органы болып табылады. Корпоративтік басқарудың тиімділігін арттыру, жобаларды іске асыру және Корпорацияны дамыту стратегиясын орындауды бақылау үшін құрылған. Сондай-ақ, аталмыш Комитет Корпорацияның қызметін жоспарлау және дамыту тетіктерін жетілдіру жағынан Директорлар кеңесіне көмек көрсетеді.

Кадрлар, сыйақылар және әлеуметтік мәселелер комитеті Директорлар кеңесі жанындағы тұрақты жұмыс органы болып табылады. Корпорацияға және оның еншілес ұйымдарына бірыңғай кадрлық саясат дайындау және енгізу, бастық қызметіне үміткерлерді және Корпорация мен оның еншілес ұйымдарының атқарушы органы мүшелерін, Ішкі аудит департаменті мен Тәуекел менеджменті департаментінің директорларын, Корпоративтік хатшыны, басқа да органдар мен қосалқы бөлімшелерді сайлау немесе тағайындау үшін, корпоративтік басқарудың тиімді жүйесін қалыптастыру және оның қағидаттарын жүзеге асыру үшін құрылған.

Аудит жөніндегі комитет	Техникалық комитет	Стратегиялық комитет	Кадрлар, сыйақылар және әлеуметтік мәселелер комитеті
Франц-Йозеф Кайзер, комитет төрағасы, тәуелсіз директор	Манфред-Йозеф Керр, комитет төрағасы, тәуелсіз директор	Патрицио Пальма, комитет төрағасы, тәуелсіз директор	
Гүлнәр Артамбаева, комитет мүшесі	Еркін Әмірханов, комитет мүшесі	Еркін Әмірханов, комитет мүшесі	
Грэхэм Вуд, комитет мүшесі	Грэхэм Вуд, комитет мүшесі	Гүлнәр Артамбаева, комитет мүшесі	
Деварши Дас, комитет мүшесі	Деварши Дас, комитет мүшесі	Франц-Йозеф Кайзер, комитет мүшесі	

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

2015 жылы Директорлар кеңесінің 8 мәжілісі өткізілді. Директорлар кеңесінің назарында болған негізгі мәселелер төмендегілер болды:

- Ай сайынғы және квартал сайынғы басқару есептерін талқылау;
- «ОАЭК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2015 жылғы тәуекел-тәбетінің параметрлерін бекіту туралы шешім;
- Тәуекел-менеджмент департаменті мен Ішкі аудит департаментінің тұрақты есептерін талқылау;
- «ОАЭК» АҚ 2014 жылғы аудиттелген шоғырландырылған жылдық қаржылық есебін алдын-ала бекіту;
- «ОАЭК» АҚ аяқталған 2014 қаржылық жылғы таза табысын бөлу тәртібін анықтау және «ОАЭК» АҚ бір жай акциясына шаққандағы дивиденд көлемін анықтау туралы шешім;
- «ОАЭК» АҚ 2015 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргізетін аудиторлық ұйымды алдын-ала таңдау туралы шешім;
- «ОАЭК» АҚ бірінші облигациялық бағдарламасы шеңберінде облигациялардың екінші шығарылым проспектіне өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы шешім;
- «ОАЭК» АҚ бірінші облигациялық бағдарламасы шеңберінде облигациялардың екінші шығарылым шарттарын бекіту;
- Тәуелсіз директор – «ОАЭК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелерімен келісім-шарттар жасасу;
- «ОАОЭК» АҚ, «ОАЭК» АҚ, SKIF ENERGY S.A.R.L., KIF ENERGY S.A.R.L. арасында акционерлік келісім жасасу;
- «ОАОЭК» АҚ, «ОАЭК» АҚ және «Baiterek Venture Fund» АҚ арасында жобалық келісім жасасу;

- Директорлар кеңесінің төрағасын сайлау;
- Директорлар кеңесі жанындағы Аудит жөніндегі комитеттің мүшелерін сайлау;
- Директорлар кеңесі жанындағы Стратегиялық комитеттің мүшелерін сайлау;
- Директорлар кеңесі жанындағы Техникалық комитеттің мүшелерін сайлау;
- Директорлар кеңесі жанындағы Кадрлар, сыйақылар және әлеуметтік мәселелер комитетінің мүшелерін сайлау;
- Директорлар кеңесі жанындағы бақылаушыларды сайлау;
- Корпоративтік хатшыны сайлау;
- «ОАЭК» АҚ 2016 жылға шоғырландырылған бизнес-жоспарын бекіту;
- «Павлодар жылу желілері» ЖШС және «Петропавл жылу желілері» ЖШС жылу желілерін жаңғырту бойынша жобаны бекіту;
- «ОАЭК» АҚ 2016–2020 жылдарға Стратегиясын бекіту;
- Директорлар кеңесі және оның комитеттерінің 2016 жылға күндізгі отырыстарының күнтізбелік жоспарын бекіту.

АТҚАРУШЫ ОРГАН

Корпорацияның жеке атқарушы органы – Президент болып табылады, ол Корпорацияның ағымдағы қызметіне басшылық етеді, Акционерлер мен Директорлар кеңесі айқындаған стратегияны жүзеге асырады. Президент қызметінің негізгі принциптеріне Акционерлер көзқарасын мейлінше сақтау, адалдық, білімділік, қырағылық жатады.

Атқарушы органға берілетін сыйақы көлемі «ОАЭК» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен анықталады.

Президент сыйақысының мөлшерін анықтау келесі талаптар сәйкес жүзеге асырылады:

- Сыйақы тұрақты және ауыспалы бөліктен тұрады;
- Сыйақының ауыспалы бөлігі Президент қызметінің негізгі көрсеткіштерімен, оның біліктілігімен, белгілі кезеңде Корпорация қызметінің нәтижесіне қосқан жеке үлесімен байланысты және Президенттің жоғары сапалы қызметіне стимул беруге бағытталған;
- Президентке әлеуметтік қолдау, гарантия және өтемақы төлемдері заңнамаға, Корпорацияның ішкі құжаттарына және еңбек шартына сәйкес беріледі.

«ОАЭК» АҚ ПРЕЗИДЕНТІ – ЕРКІН АДАМИЯҰЛЫ ӘМІРХАНОВ

ҚЫСҚАША ТҮЙІНДЕМЕ

Еңбек жолын Болат және қорытпа институтында (Мәскеу қ.) бастаған. 1997 жылдан «Қазкоммерцбанк» АҚ, Павлодар Мұнай өңдеу зауыты, «Эйр Қазақстан» ЖАҚ, «Эксимбанк Қазақстан» АҚ басшылық қызметтер атқарған. 2011 жылдың сәуірінен бері «ОАЭК» АҚ Президенті болып табылады.

Әмірханов мырза энергетика, қаржы және экономиканың өзге де секторлары компанияларының тобын біріктіретін «Орталық-Азия отын-энергетикалық компаниясы» АҚ акционері болып табылады. Қазіргі таңда холдингке кіретін кәсіпорындарға стратегиялық тұрғыдан басшылық етеді.

Еркін Адамияұлы Әмірханов «Құрмет» мемлекеттік орденімен марапатталған, сондай-ақ оған Астана қаласының 10 жылдығы және Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 20 жылдығы құрметіне орай мерейтойлық медальдар табыс етілген.

тәжірибесіне сәйкес келеді. 2015 жылы «ОАЭК» АҚ Ішкі аудит департаментінде 10 аудитор болған, оның ішінде 4 маман «ОАЭК» АҚ-нда, ал 6 маман еншілес ұйымдарда болды.

2015 жылы Ішкі аудит департаменті «ОАЭК» АҚ Тобында мына бағыттар бойынша жоспарлы тексерулер жүргізді:

- Бизнес үрдістерді ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау:
 - Тауарлы-материалдық қорларды есепке алу.
 - Негізгі қорлар мен материалдық емес активтерді есепке алу.
 - Жөндеулерді басқару.
 - Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы.
 - Қызметкерлерді басқару.
 - Техникалық шарттарды беру процесін басқару;
- Тауарлы-материалдық қорларды ішінара түгендеу;
- «ОАЭК» АҚ тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалау;
- Ішкі аудит департаменті және «Делойт» ЖШС аудиторлық ұйымының ұсыныстарын орындау бойынша Топтың түзеу қызметіне мониторинг;
- Ішкі нормативтік құжаттар жобаларын талдау және ұсыныстар беру, кадр таңдау.

2015 жылы ІАД қызметін регламенттейтін негізгі құжаттар – «ІАД туралы ереже», «ОАЭК» АҚ ішкі аудит жүргізу саясаты мен ережесі» және аудиторлардың лауазымдық нұсқаулығы жаңартылды.

ІШКІ БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ АУДИТ

Бизнес-процестерді жетілдіру және қабылданып отырған шешімдердің тиімділігін арттыру мақсатында Корпорацияда ішкі бақылау механизмдері жолға қойылған, ол «ОАЭК» АҚ-нда өз қызметін жүзеге асыруда барлық бөлімшелерді қамтитын барлық деңгейдегі стратегиялық және оперативті басқаруға біріккен, жүйеленген.

Ішкі аудит департаменті Корпорацияның Директорлар кеңесіне тікелей бағынады және есеп береді, сонымен бірге оған Аудит жөніндегі комитет жетекшілік етеді. Комитет қаржылық есептіліктің шынайылығын қамтамасыз ету және ішкі бақылау жүйесі мен тәуекелдерді басқару жүйесін бақылау үшін қабылданған шешімдер мен процестерге мониторинг жасайды.

ІАД өз қызметін Директорлар кеңесі бір жылға бекіткен жұмыс жоспарына сәйкес жүзеге асырады.

ІАД Директорлар кеңесі мен Аудит жөніндегі комитетке орындалған жұмыс туралы жылдық есеп, сондай-ақ, әр тоқсанның қорытындысы бойынша тоқсан сайынғы есеп ұсынады.

Департамент қызметі Ішкі аудиторлар институты (The Institute of Internal Auditors Inc) әзірлеген халықаралық кәсіби ішкі аудит стандарттарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаларына және «ОАЭК» АҚ ішкі аудиторлар этикасы кодексіне сәйкес жүргізіледі.

Ішкі аудиторлар өз жұмысында келесі принциптерді ұстанады: адалдық, нақтылық, конфиденциалдық және кәсіби компетенттік.

Корпорацияның еншілес ұйымдарында Ішкі аудит басқармалары құрылған, олардың қызметі ІАД талаптарына сәйкес, бірегейлендірілген және Корпорацияда қабылданған аудит әдістемесі мен

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІН САҚТАУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

Корпорацияның корпоративтік басқару саясаты 2015 жылы толықтай Корпоративтік басқару кодексінің ережелеріне сәйкес болды.

«ОАЭК» АҚ корпоративтік басқару жүйесі басқару органдары мен Корпорацияның ішкі бақылауының, акционерлер мен басқа да мүдделі тұлғалардың өзара әрекеттесу үдерісін реттейді және олардың мүдделерінің тепе-теңдігін қамтамасыз етуге бағытталған.

Корпоративтік басқару жүйесі Корпорацияның ішкі құжаттарымен реттеледі. Олар Корпорацияның сайтында берілген, ал жинақталған түрі 2010 жылы Корпорацияның Директорлар кеңесі қабылдаған «ОАЭК» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексінде берілген.

Кодекс Қазақстан Республикасының акционерлік қоғамдар туралы заңнамасының талаптарына толығымен сәйкес келеді. Кодекс корпоративтік басқару саласындағы қолданыстағы халықаралық тәжірибені

және Қазақстанның акционерлік қоғамдарының Корпоративтік басқару қағидаттарын пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарын ескере отырып дайындалған.

Принциптерді ұстану Корпорация қызметінің күн сайынғы тәжірибесіне халықаралық стандарттарға сай және Корпорацияның акционерлер, тұтынушылар мен қызметкерлер алдында жағымды бейнесін қалыптастыруға әсер ететін корпоративтік тәртіп нормалары мен дәстүрлерін қалыптастыруға және енгізуге, акционерлер құқығының толығымен жүзеге асуына қол жеткізіп, олардың Корпорация қызметі туралы хабардар болуын арттыруға, сондай-ақ, тәуекелдерді бақылау мен төмендетуге, Корпорацияның қаржылық көрсеткіштерінің тұрақты өсуін қолдауға және оның жарғылық қызметін сәтті жүзеге асыруға бағытталған.

2015 жылы Корпоративтік басқару кодексінің негізгі принциптері сақталды.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІНІҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ

Принципке сипаттама	Түсіндірмелер
ӘДІЛЕТТІЛІК Капиталдағы қатысу үлесі мен орналасқан жеріне қарамай, барлық акционерлерге теңдей қарым-қатынас жасау және олардың құқықтарын тиімді қорғауға мүмкіндік беру.	«ОАЭК» АҚ корпоративтік басқаруы Корпорация акционерлерінің құқықтары мен заңды көзқарастарын қорғау мен құрметтеу, сондай-ақ активтер өсімі мен қаржылық тұрақтылықты және Корпорация табыстылығын қамтамасыз ету принципіне негізделген. Акционерлер құқықтары «ОАЭК» АҚ Жарғысы мен «ОАЭК» АҚ Акционерлердің жалпы жиналысы туралы Ережеде бекітілген және «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы заңының талаптарына сәйкес келеді.
ЕСЕП БЕРУШІЛІК Корпорацияның Директорлар кеңесінің акционерлерге, атқарушы органдардың Корпорацияның Директорлар кеңесіне, қызметкерлердің атқарушы органына (Корпорация Президентіне) есеп берушілігі. Бұл принцип есеп берушілік пен Корпорацияның басқару органдарының өкілеттіктерін бөлуді, сондай-ақ Корпорацияның акционерлерге толығымен есеп беруін қамтамасыз етеді, бұл Корпорацияның ағымдағы қаржылық жағдайына, қол жеткізген экономикалық көрсеткіштеріне, қызмет нәтижелеріне, Корпорацияны басқару құрылымдарына қатысты сенімді ақпаратты Корпорация акционерлеріне уақытылы әрі толық беру арқылы жүзеге асады.	Корпоративтік басқару Кодексінің аталған принципі Корпорацияның Жарғысында және «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы заңнамасында қарастырылған ұйымдастырушылық құрылымды жүргізумен сақталады. Сондай-ақ, есеп берушілік принципі Корпорацияның әрбір басшылық органы/құрылымдық бөлімшелер туралы ережеде көрініс тапқан, ол Корпорация басқарушы органдарының өкілеттіктерін шектеуін, сондай-ақ, Корпорацияның акционерлеріне есеп беруін жүзеге асырады.
ЖАУАПКЕРШІЛІК Корпорацияның өз акционерлері, қызметкерлері, тұтынушылары мен серіктестері алдындағы жауапкершілігі, Корпорацияның активтерін көбейту, оның тұрақтылығы мен сенімділігін арттыру мақсатында олармен тығыз ынтымақтастықта болу. Бұл принцип Корпорация акционерлері мен қызметкерлеріне арналған әдеп нормаларын айқындайды, сондай-ақ, Корпорацияның лауазымды тұлғалары заңға қайшы, кінәлі іс-әрекеттер жасаған не болмаса қолданыстағы заңнамада қарастырылған әрекетсіздіктер жасаған жағдайда олардың жауапкершілігін қарастырады.	2010 жылы Корпорацияда Іскерлік этика кодексі қабылданған, ол төрт бағыттағы іскерлік өзара қарым-қатынастарды реттеу стандарттарын біріктіреді: <ul style="list-style-type: none"> • Бизнес және кәсіби этика; • Ұйымдық этика; • Корпоративтік басқару; • Корпорацияның әлеуметтік жауапкершілігі. Іскерлік этика кодексі Корпорацияның барлық қызметкерлері жұмыс орнында бизнес этикасы принциптерін қолдану кезінде басшылыққа алатын ережелер мен принциптерден тұрады. «ОАЭК» компаниялар тобында мүдделі тараптармен өзара жұмыс шаралар жоспары әзірленіп, қабылданған, оның негізінде Корпорация жыл сайын Жоспардың орындалуы бойынша есеп береді.

Принципке сипаттама	Түсіндірмелер
АШЫҚТЫҚ Корпорацияның қаржылық жағдайын, қызмет нәтижелерін, меншік және басқару құрылымын қоса алғанда, оның қызметіне қатысты барлық маңызды деректер туралы сенімді ақпаратты заңнамада және ішкі құжаттарда көзделген көлемде уақытында ашу, сондай-ақ, заңнамада және Корпорацияның ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен оны оңай қол жеткізілетін көпшілікке арналған дереккөздерге орналастыру арқылы барлық мүдделі тұлғаларға еркін қолжетімді болуын қамтамасыз ету. Аталмыш принцип Корпорацияның лауазымды тұлғаларының барынша ашықтығын қамтамасыз етеді.	Корпоративтік басқару кодексінің ашықтық принципі «ОАЭК» АҚ Ақпараттық саясатында қарастырылған.
ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК Корпорация өз қызметі барысында қоршаған ортамен мұқият әрі ұқыпты қатынаста болуды қамтамасыз етеді және қоғам алдында әлеуметтік тұрғыдан жауапты.	«ОАЭК» АҚ-нда Корпорацияның қоршаған ортаны қорғау және әлеуметтік жауапкершілік салалары бойынша саясатын реттейтін экологиялық және әлеуметтік жұмыстар бойынша шаралар жоспары әзірленіп, қабылданған. 2015 жылдан бастап Корпорация корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік туралы есеп шығарады.
ТИІМДІЛІК Корпорация Президенті мен оның Директорлар кеңесі Корпорацияның қаржылық көрсеткіштерінің тұрақты өсуін, акционерлік меншіктің ұлғаюын, сондай-ақ, тиімді кадрлық саясатты белгілеуді, Корпорация қызметкерлерінің біліктілігін арттыруды, еңбекті ынталандыру және әлеуметтік қамсыздандыруды, Корпорация қызметкерлерінің мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету үшін Корпорацияны парасатты әрі әділ басқаруға міндетті.	Корпоративтік басқару кодексінің тиімділік принципі Президент туралы ережемен және Корпорация Директорлар кеңесі туралы ережемен реттеледі. Президент – Корпорацияның жеке атқарушы органы, ол Корпорацияның ағымдағы қызметіне басшылық етеді, Акционерлер мен Директорлар кеңесі айқындалған стратегияны жүзеге асырады. Директорлар кеңесі қызметінің мақсаттары – ұзақ мерзімді және жақсы ойластырылған перспективаға негізделген стратегияны қамтамасыз ету, Корпорация активтерін арттыру, Корпорацияның тиімді қызметін жүзеге асыруды, акционерлердің заңды көзқарастары мен құқықтарын беруді қамтамасыз ету, атқарушы органға бақылау жүргізу болып табылады.
БАҚЫЛАУҒА АЛУШЫЛЫҚ Корпорация акционерлерінің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау мақсатында Корпорацияның қаржы-шаруашылық қызметін бақылау, Корпорацияның Директорлар кеңесі бекіткен саясат пен рәсімдеріне сәйкес, жоғарыда тұрған басшылардың өздерінен кейін тұрған басшыларды бақылауы, сондай-ақ, тәуекелге бағытталған ішкі бақылаудың орнатылған тиімді жүйесімен қатар, ішкі және сыртқы аудиторлардың жұмыстарын тиімді пайдалану.	Акционерлердің құқықтары мен заңды көзқарастарын қорғау мақсатында Корпорацияның қаржы-шаруашылық қызметіне бақылау жасау «ОАЭК» АҚ Президенті тарапынан ішкі құжаттарда қарастырылған талаптарға сәйкес жүргізіледі. Сондай-ақ, Корпорацияда Директорлар кеңесінің консультативті-ақпараттан дырушы органы болып табылатын және Директорлар кеңесіне қаржылық есептіліктің шынайылығы үшін және ішкі бақылау мен тәуекелдерді басқару үшін қабылданған шешімдер мен процесстерге мониторинг жасауға көмек көрсету мақсатымен құрылатын Аудит жөніндегі комитет жұмыс жасайды.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

«ОАЭК» АҚ ұзақмерзімді перспективаға бағытталған қызметінің басым бөлігі – экономикалық, әлеуметтік, экологиялық және басқа тәуекелдерді төмендету болып табылады. Корпорация қызметін басқарудағы тәуекелдерді уақытылы және жан-жақты талдау шығындар бойынша оңтайлы шешімдер қабылдауға, сондай-ақ, тиімділікті арттырып, еншілес кәсіпорындардың қызмет тұрақтылығын дамытуға мүмкіндік береді.

2015 ЖЫЛЫ

қызметкерлерді басқару тәуекелдерін азайту мақсатында Корпорацияда «PROFENERGY» бағдарламасы әзірленді, ол қызметкерлердің дамуы мен білім деңгейін көтеруге, негізгі қызметкерлерді ұстап қалуға, жаңа мамандарды тартуға бағытталған.

Корпорацияда барлық тәуекелдерді бірегейлендіру, бағалау және мониторинг жасауға бағытталған тәуекелдерді басқару корпоративтік жүйесі (ТБЖ) қызмет етеді, сондай-ақ, ішкі бақылау стандарттары (ІБЖ) енгізілген.

Корпорация Трэдуэя комиссиясы (COSO) және Халықаралық стандарттау жөніндегі ұйым (ISO) әзірлеген тәуекелдерді басқару және ішкі бақылаудың корпоративтік жүйесі саласындағы халықаралық стандарттарды басшылыққа алады.

Тәуекел менеджменті департаменті Корпорацияның Директорлар кеңесі жанындағы Аудит жөніндегі комитетке есеп береді. Департаменттің жұмысы Директорлар кеңесі бір жылға бекіткен жұмыс жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

2015 жылы Тәуекел менеджменті департаменті мынадай негізгі жұмыстарды жүргізді:

- Бизнес үрдістердегі ІБЖ тиімді ұйымдастырылуына талдау жасау және сынақтан өткізу:
 - Техникалық қызмет көрсетулер мен жөндеу жұмыстарын басқару,
 - Жылу және электр желілеріне қосылуға техникалық шарттар беру процесін басқару,
 - Қоршаған ортаны қорғау процесін басқару;
- Корпорацияның Тәуекелдер реестрін және Тәуекелдер картасын жаңарту;
- ІБЖ және тәуекелдерді басқарудың ұйымдастырылуын жетілдіру бойынша іс-шараларды орындау мониторингі.

«ОАЭК» АҚ ҚЫЗМЕТІНЕ АЙТАРЛЫҚТАЙ ЫҚПАЛ ЕТЕТІН НЕГІЗГІ ТӘУЕКЕЛДЕРГЕ ТАЛДАУ

Бекітілген Тәуекелдерді басқару саясатына сәйкес, 2015 жылы жүргізілген Корпорация Тәуекелдерінің корпоративтік реестрі мен Тәуекелдер картасын жаңарту қорытындылары бойынша, жылу энергиясының нормативтен тыс шығындарымен және мердігер/

жеткізушімен келісім міндеттемелерімен байланысты тәуекелдер сыни аймақтан ірі аймаққа ауысқан. Бұл уақытта кадрлық тәуекелдер мен валюталық тәуекел ірі аймақтан сыни аймаққа ауысты.

«ОАЭК» АҚ тәуекелдер картасында 2014–2015 жылдары тәуекелдердің орын ауыстыруы

Тәуекел атауы	2014	2015	Статус
ЖЫЛУ ЭНЕРГИЯСЫНЫҢ НОРМАТИВТЕН ТЫС ШЫҒЫНДАРЫ			
Мердігердің/жеткізушінің КЕЛІСІМШАРТ МІНДЕТТЕРІН ОРЫНДАМАУЫ			
ВАЛЮТАЛЫҚ ТӘУЕКЕЛ			
КАДРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛ			

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР

2015 жылы Тәуекелдер реестрі мен картасына сәйкес қабылданған маңыздылық классификациясы мен деңгейіне сәйкес, Корпорацияның операциялық тәуекелдерін басқару қызметтің мынадай бағыттары бойынша жүзеге асырылды:

- Жылу және электр желілеріне қосылуға техникалық шарттар беру (тәуекел – уақытылы берілмеу/техникалық шарттар беруден бас тарту);
- Техникалық қызмет көрсетулер мен жөндеу жұмыстары (тәуекел – жөндеу жұмыстары мерзімдерін сақтамау);
- Қызметкерлерді басқару (тәуекел – білікті/негізгі қызметкерлерді жоғалту және олардың жетімсіздігі).

Жылу және электр желілеріне қосылуға техникалық шарттар беру саласы бойынша тәуекелдерді бақылау және алаяқтық тәуекелін азайтып, техникалық шарттар берудің уақытылы болуын қамтамасыз ету мақсатында ішкі бақылау жүйесінде «Жылу және электр желілеріне қосылуға техникалық шарттар беру процесін басқару» бизнес-процесіне талдау жасалды. Нәтижесінде «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ-нда тұтынушыларға қызмет көрсету орталығын құру туралы шешім қабылданды. Корпорация кәсіпорындарында

техникалық шарттар беру бойынша құжат айналымының автоматтандырылған жүйесін құру туралы мәселе қаралуда, сондай-ақ, еншілес кәсіпорындардың интернет-сайттарын энергиямен қамту учаскелері жайлы ақпаратпен толтыру бойынша, электронды тапсырыстар қалыптастыру мүмкіндігі мен тұтынушылардың қысым есебін өз бетінше есептеу жүргізуі бойынша жұмыстар жасалуда.

Жөндеу бағдарламаларын жүзеге асыратын мердігер ұйымдармен өзара жұмыс жасауда туындайтын тәуекелдерді бақылау мақсатында Корпорацияның келісімшарт қызметіне талдау, оның ішінде техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарындағы ішкі бақылау жүйесіне талдау жасалды. Оның нәтижесінде мердігер ұйымдармен өзара қызмет ету бойынша ішкі нормативтік құжатты әзірлеу бойынша жұмыстар басталды, жөндеу жұмыстарының уақытылы және сапалы орындалуын қамтамасыз ететін мердігерлік келісімшарттардың типтік формалары әзірленді.

Қызметкерлерді басқару тәуекелдерін азайту мақсатында 2015 жылы Корпорацияда «PROFENERGY» бағдарламасы әзірленді, ол қызметкерлердің дамуы мен білім деңгейін көтеруге, негізгі қызметкерлерді ұстап қалуға, жаңа мамандарды тартуға бағытталған.

ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР

Өтімділік тәуекелі. Корпорацияның өтімділік тәуекеліне ұшыраған жағдайлары бар, оның ішінде өтеу мерзімі келген кезде қаржы міндеттемелерін орындамау да орын алған. Корпорация өтімділік тәуекелін қаржы жағдайына, болжалған және іс жүзіндегі ақша қаражаты қозғалысына, капитал шығындары бойынша алдағы міндеттемелерге қатысты жоспарланған болашақты ескере отырып, Корпорацияның таза қарызына үнемі мониторинг жасау есебінен тиісті резервтерді, банктік қарыздарды, расталған кредиттік желілерді және айналымдағы капитал қорларын сақтау арқылы басқарады.

Сатып алынатын жабдық, шикізат және материал бағаларының өсу тәуекелі. Корпорация сатып алынатын көмір бағасының көтерілу қаупіне тәуелді, өйткені ЖЭО жабдықтары бір шығу көзінен сатып алынатын көмірдің белгілі бір түріне сәйкес жобаланған. Алайда Корпорацияның бұл тәуекелге және оның операциялық пайдаға әсер ету деңгейіне мониторинг жасау бойынша мүмкіндігі мемлекеттің көмірге деген бағаны реттеу деңгейімен және төтенше реттеу шараларының тетігі арқылы тарифті көтерудің орнын толтырумен қамтамасыз етілген.

Нарықтық тәуекелдер. Корпорация валюталық тәуекел мен пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне тәуелді. Корпорацияның АҚШ долларымен деноминацияланған айтарлықтай міндеттемелері бар. АҚШ долларының бағамын өзгерту тәуекелін басқару үшін Корпорация валютаның айырбастау бағамының өзгеруіне мониторинг жүргізеді. 2014 жылы «ОАЭК» АҚ валюталық тәуекелді хеджирлеу бойынша операция жүргізілмеді, өйткені Қазақстанның қаржы құралдары нарығында өнімді қаржы құралдары болмады. Осыған орай, Корпорация АҚШ долларымен деноминацияланған депозиттерге еркін қаражат орналастыру, ұзақ мерзімді инвестициялық бағдарламалардың тиімділігіне мониторинг жасау арқылы табиғи хеджирлеу әдісін қолданады.

Корпорация пайыздық мөлшерлемелердің құбылмалылығына тәуелді, өйткені пайыздық мөлшерлемелері өзгеріп тұратын қарыз қаражаты бар.

ЕҚДБ қарыздары бойынша пайыздық мөлшерлеме банкаралық кредиттерге және LIBOR мен KazPrime депозиттері бойынша мөлшерлемеге негізделеді. Кредиттік ресурстардың ұзақ мерзімділігі салымдардың инвестициялық сипаты есебінен тәуекелдердің аталмыш тобының Корпорацияны табиғи хеджирлеумен қамтамасыз етеді.

Кредиттік тәуекел. Корпорацияның контрагенттерінің шарттар талаптарын орындамауы нәтижесінде туындайтын кредиттік тәуекел Корпорация осы контрагенттер алдындағы міндеттемелерінен

асып түсетін контрагенттердің міндеттемелерінің мөлшеріне тең сомамен шектеледі.

«ОАЭК» АҚ экономиканың түрлі сегментіндегі жоғары дифференциалды тұтынушылар портфеліне ие, ол кредиттік тәуекелдің болу мүмкіндігін төмендетеді.

ҚҰҚЫҚТЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР

Табиғатты қорғау (экологиялық) заңнама талаптарын бұзу маңызды тәуекел болып табылады. Корпорация басшылығы мұны құқықтық тәуекелдер санатына сәйкестендірген. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы тәуекелді бақылау, сондай-ақ, қоршаған ортаға шығарылымдарды азайту бойынша көрсеткішті жақсарту үшін «ОАЭК» АҚ-нда Корпорацияның еншілес кәсіпорындарында енгізілген экологиялық менеджмент жүйесінің ISO 14001 халықаралық стандартының негізгі талаптарын сақтау бойынша бақылаушы процедураларды тиімді ұйымдастыруды бағалау жүргізілді. ІБЖ талдауының нәтижесінде Корпорацияның барлық кәсіпорындарына ортақ қоршаған ортаны қорғау (ҚОҚ) саласындағы тәуекелдерді азайтуға, ҚОҚ саласы бойынша ортамерзімді/қысқамерзімді мақсаттар бекіту және оларға қол жеткізу бағдарламасын бекітуге бағытталған экологиялық саясат әзірлеуге ұсыныс берілді.

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

«ОАЭК» АҚ өзінің тұтынушылар, мемлекет, инвесторлар, қызметкерлер, іскери серіктестер мен қоғам алдындағы әлеуметтік жауапкершілігін сезіне отырып, тұрақты даму концепциясын ұстанады. Өз қызметінің жоғары қоғамдық маңызын ескере отырып, «ОАЭК» АҚ барлық мүдделі тараптармен өзара қызмет тиімділігін арттыруға және оны кеңейтуге бағытталған кешенді шараларды жүзеге асырады.

2009 ЖЫЛДАН БЕРІ

Инвестициялық бағдарлама аясында ЕҚДБ саясатына сәйкес, Корпорацияда Экологиялық және әлеуметтік қызмет жоспары (ESAP) жасалады. ESAP шаралары «ОАЭК» АҚ кәсіпорындарында өндірістің экологиялық параметрлерін және қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саясатын жетілдіруге бағытталған.

«ОАЭК» АҚ стратегиялық мақсаты – тұтынушыларға сапалы қызмет көрсету, халықаралық индустриялық және экологиялық стандарттарды сақтау, корпоративтік басқару деңгейін арттыру, жемқорлыққа қарсы бағытталған шараларды өткізу сынды жалпы қабылданған тұрақты даму принциптерін сақтайтын жетекші жеке энергетикалық компания құру болып табылады.

БАСЫМ АСПЕКТТЕР МЕН ШЕКАРАЛАР

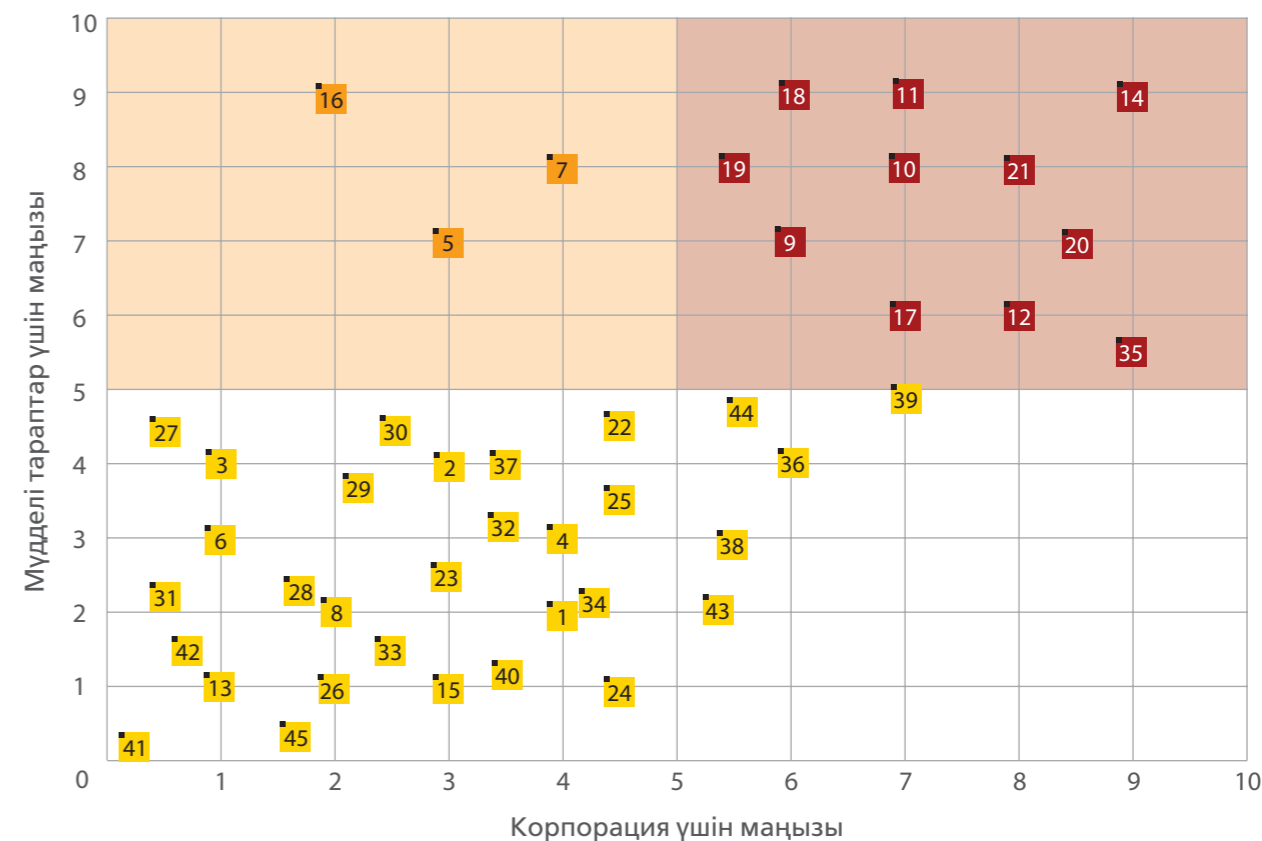
GRI G4 нұсқаулығының есептің мазмұнын анықтау принциптеріне сәйкес, есепте баяндалатын тақырыптардың маңыздылығына бағалау жүргізілді. Маңыздылықты анықтау үдерісі келесі кезеңдерден тұрады:

1-кезең. GRI G4 нұсқаулығының базасында тұрақты дамуға қатысты тақырыптардың бәрі айқындалды.

2-кезең. Тізімде көрсетілген тақырыптардың Корпорация ішінде және оның сыртында ықпал ету деңгейіне талдау жасалды. Одан арғы тереңдетіліп баяндалатын тақырыптарды таңдау мүдделі тараптармен өзара қызмет ескеріліп жасалды. Бұдан бөлек, тақырыптар Корпорация қызметіне және оның даму стратегиясына ықпал ету тұрғысынан талданды.

3-кезең. Мүдделі тараптардың пікірлері мен Корпорацияның стратегиялық жоспарларына сәйкес, маңызды тақырыптар Маңыздылық картасына орналастыру үшін реттеліп, орындары анықталды. Әрбір қызмет аспектісіне Корпорацияға ықпалы (көлденең ось) және мүдделі тараптарға ықпалы (тік ось) ескеріліп, орташа балл берілді. Аса жоғары басымдылыққа ие аспекттер қызыл аумақта орналасты – есеп құруда оларға бірінші кезекте мән берілді. Сондай-ақ, есепте қызғылт аумақта орналасқан аспекттер де ішінара баяндалды.

4-кезең. Есеп қорытындысы бойынша Корпорацияның келесі есептерінде Маңыздылық картасын жетілдіру мақсатымен кері байланыс жүргізілетін болады.

АСПЕКТТЕР ТІЗІМІ

№	Аспекттер	№	Аспекттер
1	Экономикалық нәтижелілік	24	Еңбек қатынастары тәжірибесіне қатысты арыздану механизмдері
2	Нарықтарда қатысу	25	Инвестициялар
3	Тікелей емес экономикалық әсерлер	26	Алалаушылыққа жол бермеу
4	Сатып алулар тәжірибесі	27	Ассоциация және ұжымдық келіссөздер жүргізу еркіндігі
5	Материалдар	28	Балалар еңбегі
6	Энергия	29	Мәжбүрлі немесе міндетті еңбек
7	Су	30	Қауіпсіздікті қамтамасыз ету тәжірибесі
8	Биоәртүрлілік	31	Негізгі және ұсақ халықтардың құқықтары
9	Шығарылымдар	32	Бағалау
10	Қалдықтар	33	Жеткізушілердің адам құқықтарын сақтауын бағалау
11	Өнімдер мен қызметтер	34	Адам құқықтарының бұзылуына қатысты арыздану механизмдері
12	Талаптарға сәйкестілік	35	Жергілікті қоғамдастықтар
13	Транспорт	36	Жемқорлыққа қарсы әрекет
14	Жалпы ақпарат	37	Мемлекеттік саясат
15	Жеткізушілерді экологиялық бағалау	38	Жемқорлықтың алдын алу
16	Экологиялық мәселелерге қатысты арыздану механизмдері	39	Талаптарға сәйкестік
17	Жұмыспен қамту	40	Жеткізушілердің қоғамға әсерін бағалау
18	Қызметкерлер мен басшылардың өзара қарым-қатынасы	41	Денсаулық және тұтынушылар қауіпсіздігі
19	Денсаулық пен жұмыс орнындағы қауіпсіздік	42	Өнімдер мен қызметтерді маркалау
20	Дайындық және білім беру	43	Маркетингтік коммуникациялар
21	Әртүрлілік және тең мүмкіндіктер	44	Тұтынушының жеке өміріне қол сұқпаушылық
22	Ерлер мен әйелдерді тең марапаттау	45	Талаптарға сәйкестік
23	Жеткізушілердің еңбек қатынастары тәжірибесін бағалау		

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ЖҰМЫС

Тұрақты даму жүйесінің маңызды элементі – мүдделі тараптармен жұмыс болып табылады. Оларды анықтау және іріктеу принципі аймақтық аспектпен белгіленген. Корпорация қызметі әсер етуі мүмкін тараптар олардың Корпорацияның өндірістік белсенді аймақтарына қатыстылығымен айшықталады. Есепті әзірлеу барысында «ОАЭК» АҚ менеджментіне жедел сұрау жүргізіліп, оның негізінде Корпорацияның мүдделі тараптарының рангтық картасы

талданды. Бірінші кезекте Корпорацияның қызметіне айтарлықтай ықпал ететін мүдделі тараптармен, сондай-ақ, Корпорацияның өзіндік стратегиялық бастамаларын жүзеге асыруда ортамерзімдік перспективада ықпал ететіндермен өзара қызмет жолға қойылады. Одан бөлек, Корпорация қызметінің мүдделі тараптарға әсері де назарға алынды. **G4-SO1**

Негізгі мүдделі тараптар	Өзара қызмет процесі	Қозғалатын басты мәселелер
Қызметкерлер	Ішкікорпоративтік газет және интернет-сайттар арқылы жүргізіледі. Қызметкерлерге арналған электронды пошта жәшіктері және сенім телефондары жұмыс істейді. Компаниялар тобы басшылығының қызметкерлерді қабылдауы жүргізіледі. Еңбек келіспеушіліктері келісім комиссиясында жұмыс беруші және жұмысшы өкілдерінің қатысуымен шешіледі.	<ul style="list-style-type: none"> Еңбек және денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз ету; Қызметкерлерді Корпорация қызметі туралы ақпараттандыру; Кәсіби дамуға атсалысу.
Жергілікті қоғамдастықтар	Корпорацияда тұтынушылар хабарламаларымен жұмыс жүйеленіп, кері байланыс жолға қойылған. Ол интернет-сайт пен электронды пошта арқылы жүзеге асырылады. Қоғамдық тыңдаулар, «дөңгелек үстелдер» және өзге де шаралар өткізіледі.	<ul style="list-style-type: none"> Тариф өтінімдерін қарау, оларды монополиялық реттеуші қызмет түрлеріне бекіту; Инвестициялық бағдарламаны орындау; Тұтынушыларға көрсетілетін қызметтің сапа деңгейі, талаптардың орындалуына мониторинг.
Мемлекеттік билік органдары және бақылаушы органдар	Мемлекеттік және бақылаушы органдардың хаттары өңделеді: кейбіріне жауап берілсе, кейбірі ақпараттандыру сипатына ие. Топ компанияларының қызметкерлері салалық отырыстары мен жиналыстарға қатысады. Ресми делегациялардың кездесулері өткізіледі.	<ul style="list-style-type: none"> Қала мен өңірге негативті әсер етуді азайту; Жылу беру маусымына дайындықты қамтамасыз ету; Инвестициялық міндеттемелерді орындау; Заңнамаларды сақтау, оның ішінде экология және қоршаған орта талаптарын сақтау мәселелері бойынша.
Жеткізушілер, мердігерлер, клиенттер	Тендерлер ұйымдастырылады және өткізіледі, мердігерлер мен клиенттермен кездесулер өткізіледі. Топ компанияларының сайттарында кері байланыс қамтамасыз етілген.	<ul style="list-style-type: none"> Өзара тиімді әріптестікті қалыптастыру; Тендер өткізуде ашықтықты қамтамасыз ету.
Оқу орындары	Қызмет ету өңірлеріндегі ЖОО өкілдерімен кездесулер өткізіледі. Топ компанияларының қызметкерлері емтихан комиссиялары, біліктілік комиссиялары, білім беру бағдарламаларын аккредитациялау процестеріне қатысады.	<ul style="list-style-type: none"> Кәсіпорынға қызметкерлер таңдау; Түлектерді тәжірибеден өткізу және қызметке орналастыру.

Негізгі мүдделі тараптар	Өзара қызмет процесі	Қозғалатын басты мәселелер
Бұқаралық ақпарат құралдары (БАҚ)	Жыл сайын топ компаниялары пресс-тур, БАҚ-қа арналған брифинг, пресс-конференция, өткізіп, пресс-релиз таратады, ақпараттық сұрауларға жедел жауап беріледі.	<ul style="list-style-type: none"> Әріптестікті қалыптастыру; Активтерді жаңғырту мен жаңарту бойынша инвестициялық бағдарламаны жүзеге асыру туралы ақпараттандыру; Экологиялық нормаларды орындау; Әлеуметтік жобаларды жүзеге асыру.
Үкіметтік емес ұйымдар (ҮЕҰ)	ҮЕҰ өкілдері жыл ішінде өткізілген пресс-тур және қоғамдық тыңдауларға қатысуға шақырылды. Топ компаниялары қызметкерлері шағын және орта кәсіпкерлік өкілдерімен ашық кездесулерге қатысты. Әлеуметтік тұрғыдан аз қамтамасыз етілген топтарға қолдау көрсететін ҮЕҰ жетекшілермен, тұтынушыларды қорғау қоғамдары өкілдерімен кездесу өткізіледі.	<ul style="list-style-type: none"> Экологиялық және әлеуметтік мәселелерді шешуге атсалысу.
Кәсіподақ	Кәсіподақтармен өзара қызмет жұмыс барысында кездесулер ұйымдастырып, сұрауларды өңдеу арқылы жүргізіледі.	<ul style="list-style-type: none"> Ұжымдық келісімшартты орындау; Қызметкерлердің бос уақытын және демалысын ұйымдастыруға атсалысу.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ САЯСАТ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЫҚПАЛ ЕТУДІ БАСҚАРУ* G4-СПМ

Қоршаған ортаны қорғау (ҚОҚ), қызметтің табиғат қорғау және энерготиімділік көрсеткіштерін тұрақты түрде жақсарту – «ОАЭК» АҚ негізгі стратегиялық басымдықтарының бірі және қызмет тұрақтылығын қамтамасыз етудің маңызды элементі болып табылады. 2015 жылы Компаниялар тобы 6 529,3 млн кВт·с электр энергиясын және 6,3 млн Гкал жылу энергиясын өндірді. Энергия өндірісіне 6 016,6 мың тонна екібастұз көмірі мен 8,8 мың тонна мазут жұмсалды. **G4-EN1**

Қоршаған ортаға ықпал етуді азайту мақсатында «ОАЭК» АҚ компаниялар тобы табиғат қорғау заңнамасының талаптарына сәйкес болу және ғылым мен техниканың ең жаңа жетістіктерін қолдану мақсатында Корпорацияның даму стратегиясында қарастырылған экологиялық саясатты жүзеге асырады.

* Экология бойынша барлық сандық мәліметтер қоршаған ортаға басым ықпалына байланысты «өндіріс» блогі бойынша берілді.

«ОАЭК» АҚ экологиялық қызметінің басым бағыттары еншілес компаниялар – «ПАВЛОДАРЭ-НЕРГО» АҚ және «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ-ның қоршаған ортаға тигізетін ықпалына негізделеді. Мұндай ықпал етулерге келесілер жатады:

- ластаушы заттардың атмосфераға шығарылуы;
- парник газдарының атмосфераға шығарылуы (CO₂);
- су тұтыну және ағын суларға қалдықтарды ағызу есебінен су нысандарына ықпал ету;
- өндірістік қалдықтарды орналастыру.

Басты экологиялық аспектерді басқару экологиялық көрсеткіштерге тұрақты түрде мониторинг жүргізу және қызметтің заңнамалық пен корпоративтік талаптарға сәйкестігін бағалау барысында жүзеге асырылады. Еншілес компаниялардың аталған экологиялық ықпал етулерін бақылау, есепке алу және талдауды қамтамасыз ету функциялары «ОАЭК» АҚ Өндірістік-технологиялық департаментінің Экология, қауіпсіздік пен еңбекті қорғау басқармасына жүктелген.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызмет туралы ақпараттандыру Корпорацияның

корпоративтік сайтында ҚОҚ туралы Саясат пен регламенттерді, Тұрақты даму туралы, Экологиялық және әлеуметтік жауапкершілік есептерін жариялау жолымен жүзеге асырылады.

Одан бөлек, еншілес ұйымдар мердігер ұйымдарды қолданылатын заңнамалық және нормативтік талаптар туралы оларды келісімшарттарға, техникалық шарттарға және мердігерлерге қойылатын талаптарға қосу жолымен ақпараттандырады.

Корпорация негативті экологиялық ықпал етудің алдын алуға мүмкіндігінше жұмыс жасап, ISO 14001 халықаралық стандартына сәйкес келетін жұмыс тәсілдерін енгізуге ниетті.

2009 жылдан бері Инвестициялық бағдарлама аясында және Еуропа Қайта құру және Даму Банкінің саясатына сәйкес, Корпорация ЕҚДБ қаржыландыратын жобалар бойынша ҚОҚ қатысты Экологиялық және әлеуметтік қызмет жоспарын (ESAP) жүзеге асырады. Экологиялық және әлеуметтік қызмет жоспарының шаралары өндірістің экологиялық параметрлерін, сондай-ақ, «ОАЭК» АҚ кәсіпорындарында қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саясатын жақсартуға бағытталған. ESAP аясында Корпорация жыл сайын жария есеп әзірлейді. 2014 жылдың қарашасынан бері Азия Даму Банкі (АДБ) қаржыландыратын «АЭҮК» АҚ электр тарату желілерін жаңғырту және кеңейту бағдарламасын жүзеге асыру аясында Корпорацияда АДБ қауіпсіздікті қамтамасыз ету бағдарламалық мәлімдемесі (2009 жыл, ҚҚБМ АДБ) және Әлеуметтік қорғау стратегиясы (2001 жыл), Гендерлік теңдік саясаты (1998 жыл) және Қоғамдық байланыстар саясаты (2011 жыл) сынды банктің әлеуметтік саясатының талаптарына сәйкес, Қоршаған және әлеуметтік ортаны басқару жүйесі (ҚЭОБЖ, ESMS) жүзеге асырылады. Оның аясында АДБ-не «АЭҮК» АҚ электр тарату желілерін жаңғырту және кеңейту жобалары бойынша қоршаған және әлеуметтік орта жағдайына мониторинг туралы есеп әзірленеді. Бұл жобалар жақсартылған инфрақұрылымды ендіру жолымен желі сенімділігін арттыруға, шығындарды азайтуға және ақаулар санын кемітуге бағытталған.

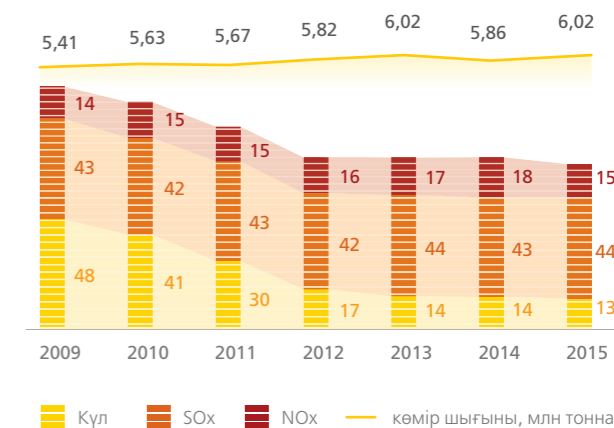
АТМОСФЕРАЛЫҚ АУАНЫ ҚОРҒАУ G4-EN27

Корпорация шығарылымдарын төмендетуге негізгі ықпал ескірген, энергетикалық және экологиялық тиімділігі төмен өндірістік нысандарды ҚОҚ саласы бойынша заманауи талаптарға жауап беретін жаңа қуаттылықтармен ауыстыру есебінен орын алады. Экологиялық параметрлерді жетілдіру мақсатында Корпорация 2009–2014 жылдары инвестициялық бағдарлама аясында станцияның барлық

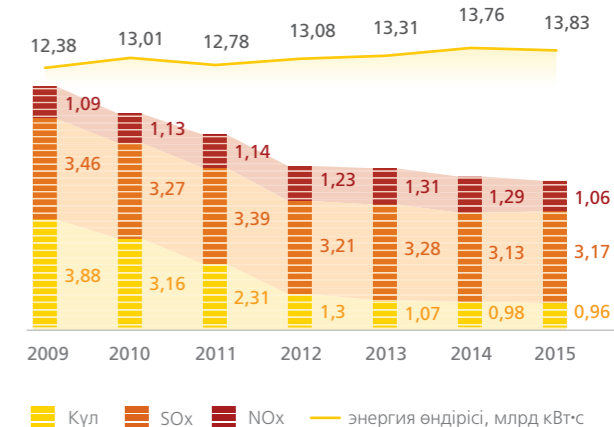
қазандықтарында күл аулағыш қондырғыларды (КАҚ) қайта құрып, эмульгаторларды орнату нәтижесінде түтін газдарын тазалау деңгейін 99,5%-дан 95,8%-ға төмендетті. Бұл шара көмір күлі шығарылымдарының жалпы жылдық көлемін жылына 48 мың тоннадан 13,2 мың тоннаға (72%) төмендетуге мүмкіндік берді.

G4-EN21

2009–2015 жж. ластаушы заттардың атмосфераға жалпы шығарылымы, мың тонна

2009–2015 жж. ластаушы заттардың атмосфераға бөлшек шығарылымы, мг/МВт·с

ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ЫҚПАЛ ЕТУДІ ТӨМЕНДЕТУ, ТАБИҒАТ ҚОРҒАУ ШАРАЛАРЫ

2015 жылы қоршаған ортаға ықпал ету деңгейін төмендетуге бағытталған келесі негізгі шаралар жүзеге асырылды:

- ластаушы заттар шығарылымы көздерінен бөлінетін газдардағы ластаушы заттарды тиімді тазалауды, жоюды, бейтараптандыруды, басуды және залалсыздандыруды қамтамасыз ететін негізгі қондырғыларды ауыстыру, қайта құру және жаңғырту, өзіндік қажеттіліктерге энергия тұтынуды төмендету, отын шығынын есептеуді жақсарту, босатылатын өнім бірлігіне отынның бөлшек көрсеткіштерін төмендету;
- шаң-газ тазалау қондырғыларына күрделі және ағымдағы жөндеу жүргізілді (күл аулағыш қондырғылар (КАҚ) мен газ өту жолдарының тозған элементтерін жөндеу), КАҚ ПЭК-ін жобалық 99,5% деңгейінде ұстап тұру, 3 дана аспирациялық қондырғыны (АҚ) жөндеу және ауыстыру;
- нәтижесінде атмосфераға бөлінетін зиянды заттардың шығарылымын төмендеткен қазандық қондырғыны қайта құрудың кешенді шаралары жүзеге асырылды (түтін газдары түріндегі жоғары концентрациялы зиянды заттарға толы ескірген қазандықтарды демонтаждау, оттықтарды ауыстыру);
- ҚР Техникалық регламентіне (№1232, 14.12.2007 ж.) сәйкес, негізгі қондырғылардың жұмыс режимін сақтау бойынша ағымдағы жөндеу жұмыстарын орындау;
- «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ №2 қ/а-да және «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ №1 К-63-90 т/а-да технологиялық процесті басқарудың автоматтандырылған жүйесін (ТПБ АЖ) орнату.

ПАРНИК ГАЗДАРЫНЫҢ ШЫҒАРЫЛЫМЫ (CO₂) G4-EN15

17.09.2009 жылы Киот хаттамасы Қазақстан Республикасында күшіне енгеннен кейін Корпорация парник газдары шығарылымын түгіндеу жүргізуге және озон бұзушы заттарды тұтынуға дайындық бойынша жұмыс ұйымдастырылды.

Парник газдарына мониторинг жасау үшін басқарушы нормативті құжаттарға сәйкес, қалыпты (тұрақты) өндірістік қызметтен, арнаулы тәжірибе-ден (пуск-реттеу жұмыстары, үдерісті тоқтату, жөндеу және техникалық қызмет көрсету) және апаттық жағдайлардан шығарылымдар есебін қамтамасыз ететін есеп тәсілі қолданылды. 2011 жылы 26 наурызда «ОАЭК» АҚ жылу желілері мен Еуропа Қайта құру және Даму Банкі (ЕҚДБ) арасында Таза

технологиялар қоры («СТФ») қаражатынан инвестиция тартумен жалпы сомасы 40 млн АҚШ доллары көлемдегі қарызға Келісімге қол қойылды. Жалпы құны 50 млн АҚШ долларын құрайтын жоба энергия қолдану тиімділігін арттыру, шығындарды азайту және экологиялық стандарттарды жақсарту (желілерден беру кезінде жылу шығынын азайтумен байланысты көмір шығынын үнемдеу есебінен CO₂ шығарылымдарын төмендету) мақсатымен Павлодар, Екібастұз және Петропавл қалаларында 2011–2015 жылдары орталықтандырылған жылумен қамту желілерін қалпына келтіру мен жаңғыртуға бағытталған. Осылайша, CO₂ жалпы шығарылымдарын төмендету көлемі 2015 жылы 2010 жылмен салыстырғанда 279 мың тоннаны құраса, бөлшек шығындар бойынша 2015 жылы 2010 жылғы деңгеймен салыстырғанда, 4% құрады.

Парник газдары шығарылымдарын төмендетудің қосымша ұйымдастырушылық құралы – Энергоүнемділік және жаңа энергоблоктармен өндіріс үлесін арттырумен байланысты отынды қолданудың жалпы тиімділігін арттыру, сондай-ақ, кәсіпорындарда энергетикалық менеджмент жүйесі ISO 50001 стандартын ендіру бағдарламасы болып табылады. Оның мақсаты – өндіріс үдерістерінің энерготімділігін арттыру және парник газдары шығарылымдарын төмендету. Аталған бағдарлама шараларын жүзеге асыру арқасында 2015 жылы парник газдары шығарылымдарын 86,854 мың тонна CO₂ көлемге төмендетуге қол жеткізілді. **G4-EN19**

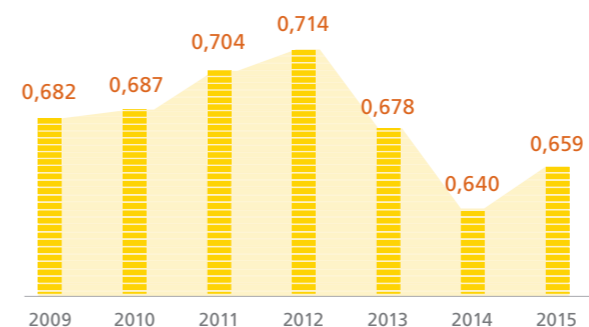
G4-EN18

2009–2015 жж. CO₂ жалпы шығарылымы, млн тонна

■ CO₂ (көміртек қостотығы) — көмір шығыны, млн тонна

2009–2015 жж. өндірілген энергияның бірлігіне CO₂ бөлшек шығарылымы, тонна/МВт·с

ТАБИҒАТ ҚОРҒАУ ШАРАЛАРЫ ШЫҒЫНДАРЫ

ҚОҚ саласындағы қызмет тиімділігін арттыру үшін Компаниялар тобы табиғат қорғау қызметін қаржыландыру көлемін өсіреді. Шығындардың жалпы сомасы 2015 жылы 8 100,2 млн теңгені құраса, ол 2014 жылғы көрсеткіштен (6 874,3 млн теңге) 5% жоғары. Құрылыс және қайта құру бойынша жаңа жобалардың бәріне ҚОҚ мәселелеріне арналған «Қоршаған ортаға ықпал етуді бағалау» (ҚОЫБ) жобасы әзірленеді. Оның материалдары жергілікті қоғамдастықтар мен мүдделі топтардың назарына қоғамдық тыңдау түрінде жеткізіледі. Қазақстан Республикасы экологиялық стандарттарына сәйкестікті растау үшін

G4-EN31 Табиғат қорғау шаралары шығындары, млн теңге

№	Шығындар атауы	Шығындар сомасы, млн теңге		
		2013	2014	2015
«ОАЭК» АҚ				
«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ				
1	Инвестициялық шығындар	3 363,6	2 581,5	2 735,8
2	Табиғат қорғау мақсатындағы негізгі қорларды күрделі жөндеу шығындары	129,6	4,7	788
3	Ағымдағы шығындар	915,6	925,8	1 152
«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ				
1	Инвестициялық шығындар	2 999,9	2 911,7	3 000
2	Табиғат қорғау мақсатындағы негізгі қорларды күрделі жөндеу шығындары	259,5	212,9	131,5
3	Ағымдағы шығындар	29,9	237,7	292,9

барлық жобалар ҚОҚ саласы бойынша аймақтық бақылау органдарында мемлекеттік экологиялық са- раптаудан өтеді.

2015 жылы мемлекеттік өкілетті органдар тарапынан экологиялық заңнаманы және еншілес ұйымдардың табиғат қорғау қызметі саласындағы өзге нормативтік талаптарын бұзу деректері тіркелген жоқ. **G4-EN29**

СУ ҚОЛДАНУ ЖӘНЕ СУ РЕСУРСТАРЫН ҚОРҒАУ G4-EN8

Су ресурстарын қолдану кәсіпорындардың өндірістік үдерістерінің негізгі бөлігі болып табылады және қондырғыларды салқындату үдерісінде маңызды роль ойнайды. Петропавл 2-ЖЭО-нда энергия өндіру үшін 1959–1961 жылдары Большое Белое (қаладан 8 км) көлінің шекарасында құрылған, аса қорғалатын табиғи нысандарға немесе ұлттық және/немесе халықаралық маңызы бар аймақтарға жатпайтын, сондай-ақ биоәртүрлілік тұрғысынан құндылығы жоқ су қоймасынан су қолдануды қажет етеді. Жобалық мәліметтерге сәйкес, салқындатқыш пруд айнасының ауданы 10 км² құрайды. Сәйкес келетін НПУ = 20,187 млн м³. Су қоймасы 15,3 млн м³ жауап беретін 130–131 м көрсеткішінде қолданылады. «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ зертханасында судың гидрохимиялық көрсеткіштеріне және су нысандарына өндірістік мониторинг ұйымдастырылды. Аккредиттелген зертхана мамандары қалдық тасталатын су нысандарының құрамы мен ластану деңгейіне апта

сайын бақылау жүргізеді. Компаниялар тобы кәсіпорындарында ауыз сумен қамту, ағын және коммуналдық-тұрмыстық кәріз жүйелері бар. Шаруашылық-тұрмыстық, ауыз су, өрт қажеттіліктеріне су әкелу және су әкету жүйелері келісім бойынша қалалық су жүргізу және кәріз жүйелері есебінен орталықтандырылып жүргізіледі. Өндірістік сумен қамту жүйесі – айналымды.

2015 жылы Компаниялар тобы сумен қамту мақсатында 540 137,6 мың м³ су қолданса, оның негізгі бөлігін айналымды сумен қамту жүйесінің суы құрайды. Есептік кезеңде су әкету көлемі 469,15 мың м³ құрады.

Биоәртүрлілікке жылу-электр станцияларының гидротехникалық құрылғылары ерекше ықпал етеді – су алу орындарында гидробионттардың жаппай өлімі тәуекелі туындайды. Аталған тәуекелді төмендету мақсатында су қоршауларын балық қорғау құрылғыларымен жабдықтау және олардың өмір сүруін бақылау бойынша кешенді шаралар жүзеге асырылуда:

- жыл сайын әкетілетін судың сапалық құрамын жақсарту, тазалау құрылғыларының тиімділігін арттыруды қамтамасыз ететін шараларды ұйымдастырылады (Рубеж 45 маркалы тұрақты жүзетін бекітілген бонды қоршауларды тазалау);
- жыл сайын судың температуралық режимін

G4-EN9, G4-EN10 Көздерге бөлгендегі қолданылған судың жалпы саны, мың м³

Көрсеткіш	2013	2014	2015
Барлық қолданылған су, оның ішінде:	611 861,9	582 477,8	540 137,6
Беткі су нысандарынан	14 308,8	11 561,7	11 032,3
Сыртқы жеткізушілерден	24 158,3	24 038,4	24 873,3
Айналымды сумен қамту жүйелерінен	558 207,5	532 370,4	490 700,9
Қайталама қолданудан	13 208,4	14 507,2	13 531,1

G4-EN22 Ағын су әкету көлемі, мың м³ (сыртқы ұйымдармен әкетілген)

Көрсеткіш	2013	2014	2015
Пайда болған барлық ағын су	525,86	504,07	469,15
Сыртқы ұйымдармен әкетілді	525,86	504,07	469,15

2015 жылы жүзеге асырылған су қолдану және су өткізу саласындағы маңызды табиғат қорғау жұмыстарының ішінде келесілерді атап өтуге болады:

- өндірістік мақсаттағы, қайтадан қолданылатын сумен қамту айналымды жүйесін, су ресурстарының ластануы мен аяқталуын болдырмайтын жүйені жаңғырту (3 дана дренажды сорғыларға ағымдағы жөндеу жүргізіліп, 2 дана артезиан сорғыларына техникалық қызмет көрсетілді);
- судың сандық-сапалық сипаттамаларына мониторинг (бекітілген графикке сәйкес, суға талдау жүргізілді);
- техникалық және шаруашылық-ауыз судың запорлы және реттеуші арматурасын, құбырларын жөндеу;
- техникалық су, өрт құбыр жолы және жылу беру құбырларының запорлы арматурасын ауыстыру және жөндеу.

төмендетіп, суды оттегімен байыту мақсатында қалдықты каналдың биологиялық жағдайын жақсарту үшін каналдың түбін тазалау жүргізіледі.

ӨНДІРІС ҚАЛДЫҚТАРЫН ТИІМДІ ҚОЛДАНУ ЖӘНЕ ЖОЮ G4-EN23

Барлық қалдық көлемінің 99%-ын құрайтын күл-қож қалдықтары жазық типті арнайы жасақталған гидротехникалық құрылғы – күл үйінділерінде қоймаланады. Күл-қож қалдықтарын қоймалауға арналған жаңа орынды құру кезінде Қазақстан Республикасы экологиялық заңнамаларын сақтау қоршаған ортаны өндірістің күл-қож қалдықтарымен ластануын болдырмайды және ЖЭО қалыпты жұмысын қамтамасыз етеді. Компаниялар тобының кәсіпорындарында 2015 жылы қалыптасқан қалдық көлемі – 2 452 мың

тонна, оның ішінде күл-қож қалдықтары – 2 437 мың тонна, өнеркәсіптік және коммуналдық қалдықтар – 14,4 мың тонна. 2014 жылмен салыстырғанда қалыптасқан қалдықтар көлемінің 48,64 мың тоннаға өсуі қауіптің «жасыл» тізіміне жататын күл-қож қалдықтарының өсуімен байланысты.

Күл үйінділерін тиімді басқару және күл-қож қалдықтарының тиімді пайдалану үлесін арттыру Компаниялар тобының қалдықтарды басқару саласындағы басты бағыттарының бірі болып табылады. 2015 жылы жасалған келісімшарттар негізінде жол құрылысында пайдалану мақсатымен 14 240 тонна күл-қож қалдығы жүзеге асырылды.

2015 жылы атқарылған қалдықтармен жұмыс бойынша ең айтулы шаралар күл-қож үйінділері мен өзге қалдықтарды орналастыру нысандарының өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздігін арттыруға бағытталған:

- 3-ЖЭО күл үйіндісінің 2-секциясын салу («ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ);

- 3-ЖЭО күл үйіндісінің 1-секциясын рекультивациялау («ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ);
- 2-ЖЭО күл үйіндісінің 2-секциясын салу («ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ);
- ЕЖЭО күл үйіндісінің 2-секциясын салу («ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ);
- №3 күл үйіндісін рекультивациялау («СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ);
- энергониандарды қайта құру және салу барысында пайда болатын қалдықтарды қоймалау орындарын ұйымдастыру (алаңдарды жасақтау, контейнерлерді орнату).

Күл үйінділерінің жаңа карталарын салу кезінде күл үйіндісінің табанында фильтрациялық экранға қарсы жаңаша технология – канадалық полисинтетикалық геомембрана қолданылды. Арнаулы пленка – геомембрананы қолдану су оқшаулануын 100% қамтамасыз етеді. Бұл – гидрокүлжою (ГКЖ) айналымды жүйесінің жарықтандырылған суының құрамында кездесетін химиялық құрамдас бөліктердің

Қалыптасқан қалдықтардың жалпы массасы, мың тонна

Көрсеткіш	2013	2014	2015
Күл-қож қалдықтары	2 522	2 389	2 437
Қалдықтардың өзге түрлері	9,6	14,08	14,4

Қауіптілік деңгейіне бөлгендегі қалдықтар, мың тонна

Көрсеткіш	2013	2014	2015
Қалыптасқан қалдықтар:	2 532	2 403	2 452
Жасыл тізім	2 530	2 402	2 451
Янтарь тізім	1,312	1,311	1,20

Қолдану тәсіліне бөлгендегі қалдықтар, мың тонна

Көрсеткіш	2013	2014	2015
Қалыптасқан қалдықтар	2 532	2 403	2 452
Оның ішінде күл-қож қалдықтары	2 522	2 389	2 437
Кәсіпорында қолданылған қалдықтар	3,3	3,1	1,9
Залалсыздандырылған қалдықтар	0,019	0,018	0,009
Сыртқы ұйымдарға берілген қалдықтар	5,69	10,9	12,7
Кәсіпорынның өзіндік нысандарында орналастырылған қалдықтар	2 524	2 390	2 424
Оның ішінде күл-қож қалдықтары	2 522	2 389	2 423

есебінен ластанатын жер қыртысы және жерасты суларды қорғауды қамтамасыз ететін сенімді және ұзақмерзімді фильтрацияға қарсы экран.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

Компаниялар тобының еншілес ұйымдары Қазақстанда алғашқылардың бірі болып ISO 14001 сериялы халықаралық экологиялық стандарттарға сәйкестік сертификатын алды.

ISO 14001 сериялы стандарттарға сәйкес әзірленген, сәтті жүзеге асырылып жатқан және сертифицирталған экологиялық менеджмент жүйесінің болуы Корпорацияның бәсекеге қабілеттілігінің өсуіне, акциялардың нарықтық бағасының артуына, сыртқы мүдделі тараптармен қарым-қатынаста оң имидж қалыптастыруға негіз болатын ҚОҚ саласындағы жүйелі, тиімді жұмыстың маңызды көрсеткіші болып табылады.

Есептік кезеңде TÜV Rheinland Inter Cert компаниясы (тәуелсіз сараптама және сертификация саласының үздігі) – «ОАЭК» АҚ еншілес кәсіпорындарының ISO 14001 (Экологиялық менеджмент жүйесі), ISO 9001 (Сапа менеджменті жүйесі), OHSAS 18001 (Кәсіби қауіпсіздік және денсаулық менеджментінің жүйесі), ISO/IEC 17025:2005 (Сынақ және калибрлі зертханалардың компетенттілігіне жалпы талаптар), ISO/CD 50001 (Энергетикалық менеджмент жүйесі) халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестікке бақылау және қайта сертифицирлау аудитін жүргізді. Нәтижесінде менеджменттің біріктірілген жүйесі (МБЖ) сертификаты беріліп, оның жұмыс қабілеттілігі, нәтижелілігі және жақсаруға бағытталғаны расталды.

«Ақмола электр желілік үлестіру компаниясы» АҚ 2016–2017 жылдары ISO 9001, 14001, 18001 және 50001 халықаралық стандарт сертификаттарын енгізіп және алуды жоспарлап отыр. Одан әрі Корпорацияның өзге еншілес ұйымдарымен қатар ISO халықаралық стандарттар талаптары бойынша міндеттемелерді орындап, жыл сайын бұрын алынған сертификаттардың әрекетін растап, ұзартады.

АРЫЗДАР МЕН ҰСЫНЫСТАРДЫ ҚАРАУ МЕХАНИЗМІ G4-EN34

Тұтынушылармен және қоғаммен тікелей жұмыс жасайтын Корпорацияның еншілес ұйымдарында арыздар мен өтініштер келесі жолдармен есепке алынады:

- «Сенім телефоны»;
- Жеке және заңды тұлғалардың арыздарын арнаулы журналдарда тіркеу;

- Мәліметтер 30 күн сақталатын аудиожазба жүргізу (тұтынушылардың барлық өтініштері қаралып, жазбаша жауаптар беріледі және шаралар қолданылады);
- Энергонысандарды жаңғырту және қайта құру жобасын жүргізу алдында БАҚ қатысуымен (жергілікті телеканалдар) қаланың аудан тұрғындарымен қоғамдық тыңдаулар өткізу және жергілікті БАҚ-та жариялау;
- Тұтынушыларға қызмет көрсету орталығының (ТҚО) қызметкерлері жұмысына қанағаттанғаны/қанағаттанбағанын анықтау мақсатымен тұтынушылар арасында сауалнама жүргізу;
- Толық емес жылумен қамту бойынша күн сайын тұтынушылардан телефон арқылы және жазбаша түрде өтініштер қабылдау;
- Ресми корпоративтік сайттарда арыздарды қарау механизмдерін жетілдіру бойынша шаралар ретінде «Тұтынушылармен жұмыс жөніндегі штаб», «Жемқорлықпен күрес», «Сұрақ - жауап», «Кері байланыс», айдарлары ұйымдастырылған, оларда БАҚ, облыс және қала басшылығының блогтарында жарияланған, сыртқы ортадағы ақпараттық алаңға жасалған мониторинг нәтижесінде алынған сыртқы мүдделі тұлғалардың өтініштері қаралады.

Есептік кезеңде Корпорацияға тұтынушылардан 64 144 өтініш түссе, оның 773-і «арыз» сипатына ие болды не негативті деректер туралы хабарлады, оның ішінде сенім телефонына 383 арыз түскен. Барлық өтініштерге жауап беріліп, барлық арыз қарастырылып, негативті салдарлар жойылды. 2015 жылы қатысу аймағының экологиялық ықпал етуіне арыздар түскен жоқ.

АҚПАРАТТЫҚ САЯСАТ

«ОАЭК» АҚ ақпараттық саясаты корпоративті ақпаратты тарату және мақсатты аудитория арасында Корпорацияның бірыңғай бейнесін қалыптастыру процестерін бақылауға мүмкіндік беретін әрекеттер, шаралар және регламенттерден тұрады.

Ақпараттық саясат қоғамның түрлі топтарымен тиімді өзара қызмет жүргізуге бағытталған, оның ішінде:

- Мемлекеттік және бақылаушы органдар;
- Бұқаралық ақпарат құралдары (БАҚ);
- Акционерлер мен инвесторлар;
- Тұтынушылар мен серіктестер;
- Қызметкерлер мен кәсіподақтар;
- Үкіметтік емес ұйымдар (ҮЕҰ).

2014 жылы «ОАЭК» АҚ өз қызметі туралы жоғарыда аталған қоғамдық топтарды Корпорация және оның еншілес кәсіпорындарының корпоративті сайттарын жаңарту, БАҚ-та ақпарат орналастыру, сауалдарға жауап беру, бұқаралық тыңдаулар, пресс-тур, «дөңгелек үстел» және өзге де шаралар ұйымдастыру арқылы тұрақты түрде ақпараттандырып отырды.

2014 жылы Корпорацияда Еуропа Қайта құру және Даму Банкінің саясатына сәйкес, Мүдделі тараптармен өзара жұмыс жоспары (SEP) жүзеге асырылды. Аталған жоспарды орындау нәтижесінде Корпорация және оның еншілес компанияларының сайттарында мүдделі тараптармен өзара жұмысқа бағытталған қызмет туралы ақпаратты қамтитын бұқаралық есеп жарияланды. Ақпаратты жария етудің негізгі бағыттары:

- Акционерлер мен инвесторлар, сондай-ақ, өзге мүдделі тараптардың заңды құқықтарын сақтау мақсатында Корпорацияға қатысы бар және Корпорацияның қаржылық-шаруашылық қызметіне ықпал етуі мүмкін, лайықты шешім қабылдауға не әрекет жасауға септігі бар ақпаратты, сондай-ақ Корпорация қызметін толығырақ түсінуге мүмкіндік беретін өзге де ақпаратты уақытылы беру;

- Корпорация жайлы бұқаралық ақпараттың барлық мүдделі тұлғаларға қолжетімді болуын қамтамасыз ету;
- Корпорация мен акционерлер, инвесторлар, нарық қатысушылары, мемлекеттік органдар мен өзге де мүдделі тұлғалар арасындағы ашықтық пен сенімділік деңгейін арттыру;
- Корпорацияның корпоративті басқаруын жетілдіру;
- Оң имиджін қалыптастыру.

Корпорация ақпаратты берудің келесідей принциптерін ұстанады:

- Ақпараттың толықтығы мен нақтылығының кепілдігі;
- Өз қызметі жайлы барлық нақты деректерді беру жеделдігі;
- Корпорация жайлы ақпаратты берудің жүйелілігі мен уақытылы болуы;
- Ақпараттың маңыздылығы;
- Коммерциялық, қызметтік және Қазақстан Республикасы заңнамасымен қорғалатын өзге де құпия ақпараттың жоғары қауіпсіздік деңгейін қамтамасыз ету;
- Корпорация ашықтығы мен оның коммерциялық көзқарастарын сақтау арасындағы баланс;
- Басқарушылық шешімдер қабылдауда ақпараттық қолдау көрсету;
- Корпорация мен оның еншілес ұйымдары қызметкерлерін маңызды, уақытылы, толық, нақты және шынайы ақпаратпен қамтамасыз ету;
- Ақпараттың шығындалуы, заңсыз тарауы және бұрмалануының алдын алу;
- Негативті ақпарат пайда болған жағдайда қарсы ақпараттық әрекет жасау.

КАДРЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЯСАТ

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ БАСҚАРУ САЯСАТЫ

«ОАЭК» АҚ қызметкерлерді басқару саясаты Корпорацияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу және қамтамасыз етуге бағытталған қызметкерлермен өзара жұмыс жүйесі болып табылады.

«ОАЭК» АҚ қызметкерлерді басқару саясатының мақсаты – қызметкерлер мүмкіндігін толық ашудың барлық мүмкіндіктерін беретін тиімді корпоративтік басқару жүйесі бар компания құру.

Корпорация қызметкерлерді басқару саласындағы саясатын түрлі деңгейдегі кәсіби қызметкерлерді тарту, жоғары кәсіби қызметкерлерді ұстап қалу, қызметкерлерді үздіксіз кәсіби оқыту және

дамыту, жас қызметкерлердің кәсіби өсуіне мүмкіндіктер беру, кадрлық резервті құру және дарындарды басқару жолымен бекемдеу болып табылады.

Корпорацияның кадрлық саясаты келесі принциптерге негізделеді:

- Бос орындарды толтыру процесінің ашықтығы мен айқындылығы;
- Кәсіби компетенциялардың құндылығы;
- Жеке, кәсіби, корпоративтік тұрғыда даму бағыты;
- Бизнесінің әлеуметтік жауапкершілігі.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ САНДЫҚ ЖӘНЕ САПАЛЫҚ ҚҰРАМЫ

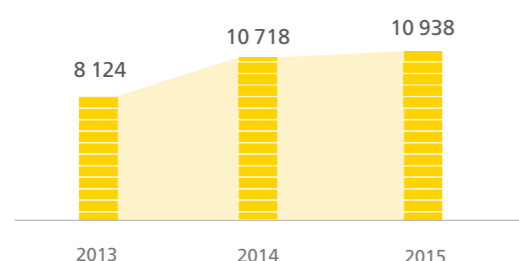
Корпорация қызметкерлерінің сандық құрамы 2015 жылдың 31 желтоқсаны бойынша 10 938 адамды құрады, 2014 жылы – 10 718 адам, 2013 жылы – 8 124 адам болатын. Қызметкерлер санының 2014 жылмен салыстырғанда 2% артуы тұрақсыздықтың азайып, өндірістік қызметкерлер бос орындарының толуымен байланысты. Қызметкерлер санының

2013 жылмен салыстырғанда 31,9% артуы «Ақмола электр желілік үлестіру компаниясы» Акционерлік қоғамын «ОАЭК» АҚ-ның аумақтық бағытта бизнесін кеңейту стратегиясын жүзеге асыру жоспарына сәйкес сатып алуымен байланысты. **G4-LA1**

«ОАЭК» АҚ кәсіпорындары бойынша сандық құрамның бөлінісі **G4-LA1**

Компания атауы	Қызметкерлер саны
«ОАЭК» АҚ	91
«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	5 132
«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	2 586
«АЭУК» АҚ	2 495
«Астанаэнергосбыт» ЖШС	634
Барлығы:	10 938

Сандық құрамның өзгеру динамикасы, адам

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ КАТЕГОРИЯ МЕН ЖЫНЫСТЫҚ ҚҰРАМЫ

Корпорация қызметкерлерінің жынысы бойынша құрылымының ара қатынасы ерлердің 62,5% жоғары үлесімен сипатталады. Өндіріс қызметкерлері негізінен «жұмысшылар» категориясынан тұрады, оның 73,4% пайызын ерлер құрайды.

«Басшылар» категориясындағы қызметкерлердің үлесі 2015 жылы қызметкерлердің барлық санының 14% құрады, бұл оңтайлы көрсеткіш болып табылады. Бұл ретте аталған категорияда ер қызметкерлердің үлесі 76,3% құраса, әйелдер үлесі – 23,7%.

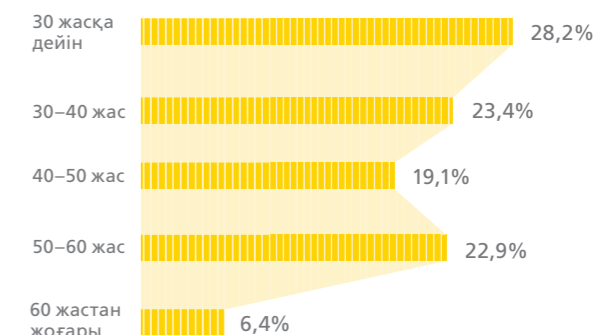
Қызметкерлер категориясы	Барлығы		Оның ішінде:			
	адам	%	Ерлер адам	%	Әйелдер адам	%
Саны	10 938	100,0	6 841	62,5	4 097	37,5
Басшылар	1 511	13,8	1 153	76,3	358	23,7
мамандар/қызметкерлер	3 073	28,1	1 027	33,4	2 046	66,6
жұмысшылар	6 354	58,1	4 661	73,4	1 693	26,6

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЖАСЫ БОЙЫНША ҚҰРЫЛЫМЫ G4-LA1, G4-LA12

Корпорация қызметкерлерінің жас құрамы кәсіби еңбек өнімдігі жоғары қызметкерлер үлесінің жоғары деңгейімен сипатталады. 40 жасқа дейінгі қызметкерлер саны барлық қызметкерлердің 51,6% құрайды. 60 жастан асқан қызметкерлер үлесі – 6,4%.

Қызметкерлерді басқару саясатын жүзеге асыру аясында Корпорацияда кәсіби білім мен білікті беру және ізбасарлықты қамтамасыз ету мақсатында жас мамандар мен тәжірибелі, жоғары білікті қызметкерлердің оңтайлы қатынасына қол жеткізу үшін қызметкерлер құрамын бірте-бірте жасартуға бағытталған шаралар қолға алынған.

Қызметкерлердің жас құрамы

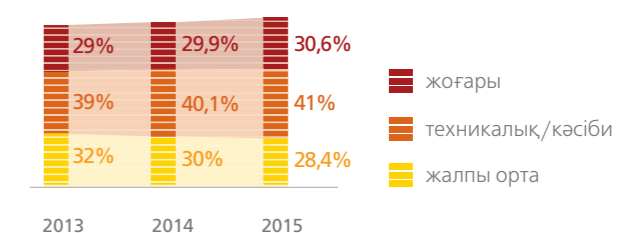
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ БІЛІМ БОЙЫНША ҚҰРАМЫ G4-LA10

Корпорацияда 2013–2015 жылдары техникалық/кәсіби білімі бар өндірістік қызметкерлер үлесінің өсу динамикасы байқалады.

2015 жылы сырттай оқу формасында 59 қызметкер жоғары білім алса, оның ішінде 27 қызметкер – кәсіпорын саласы бойынша білім алды, ал 35 қызметкер техникалық/кәсіби білім алса, оның ішінде 29 қызметкер – кәсіпорын саласы бойынша білім алды.

Жалпы Корпорация бойынша 2015 жылы жоғары білімді қызметкерлердің үлесі барлық қызметкерлердің 30,6% құрады: 2014 жылмен салыстырғанда өсім 0,7% құраса, 2013 жылмен салыстырғанда – 1,6%. Қызметкерлер санының өсімінде жалпы орта білімі бар қызметкерлер үлесінің азаюы байқалды.

Білім деңгейінің динамикасы

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ОҚЫТУ ЖӘНЕ ДАМУ

Корпорацияның оқыту және дамыту жүйесі келесі бағыттарды қарастырады:

- Міндетті, нормативті оқыту;
- Басқарушылық компетенцияларды дамыту;
- Кәсіби компетенцияларды дамыту.

Қызмет тиімділігін арттырып, қауіпсіз еңбек жағдайларын орнату үшін Корпорация кәсіпорындарында корпоративтік форматта және жеке даму жоспары бойынша оқытулар жүргізіледі. **G4-LA10**

2015 жылы барлық қызметкерлердің 73,7%-ын құрайтын 8 061 адам оқытудан өтсе, оның ішінде

63,3% құрайтын 6318 өндіріс саласының адамы міндетті оқудан өтті. Корпорацияның оқу орталықтарында 2015 жылы оқыған қызметкерлер саны – 3713 адам, олар барлық қызметкерлердің 34%-ын құрайды.

Кәсіби және басқарушылық компетенцияларды дамыту мақсатында 2015 жылы топ-менеджерлер, басқару тізбегінің барлық басшылары қатарынан 297 қызметкер корпоративтік оқуға қатысты.

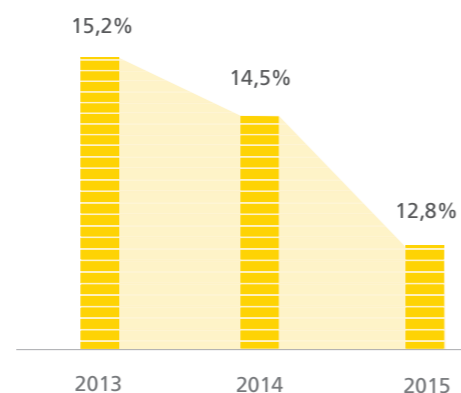
Атауы	2013	2014	2015
Дайындықтан, қайта даярлаудан және біліктілік көтеруден өткен қызметкерлер саны, оның ішінде:	6 536	7 208	8 061
Қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, техникалық пайдалану ережелері (алғашқы оқыту, біліктілікті растау, аттестация/қайта аттестация), басшыларға арналған курстар	5 499	5 348	6 318
ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 1800 сапа менеджменті жүйесі бойынша оқытулар (қоршаған ортаны қорғау, ішкі аудит және тәуекелдерді басқару мәселелерін қоса алғанда)	73	30	16
Аралас мамандықтарды оқыту	348	1 270	603
АҚ және ТЖ бойынша оқыту	22	17	21
Өзге (біліктілікті арттыру, семинарлар, тренингтер және т.б.)	594	543	1 103

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР ТҰРАҚСЫЗДЫҒЫ G4-LA1

2015 жылы қызметкерлердің тұрақсыздығы жағдайды жақсартуға бағытталған төмендегі шаралар бағдарламасын іске асыруға байланысты тұтас Корпорация бойынша төмендеп, 12,8% құрады:

- Еңбекті төлеу қоры резервтерін анықтап, босаған қаржыны еңбекақыны көтеруге бағыттау үшін кәсіпорындардың штаттық сандық құрамын оңтайландыру;
- Еңбек және өндірістік тәртіп бұзушылықтарды азайту шараларын жүзеге асыру;
- Қызметкерлерді материалдық және материалдық емес ынталандыру;
- Ұжымдық келісімшарттарға сәйкес, әлеуметтік кепілдіктер жағдайларын жақсарту.

Тұрақсыздық коэффициенті

КАДРЛЫҚ РЕЗЕРВ G4-LA10

Түрлі деңгейдегі басқарушылық лауазымдарды толтыру үшін қажетті резервті қалыптастыру мақсатында 2015 жылы «ОАЭК» АҚ-нда 926 басшыдан құралған жоғарғы, орта және бастапқы басшылық буындарының кадрлық резерві қалыптасқан. Кадрлық резервті дамыту – өзіндік оқу орындарында оқыту, біліктілік арттыру, тәлімгерлік алу,

басқарушылық функцияларды атқару, уақытша ауыстыруды қамтитын жеке кәсіби және ұйымдастырушылық-басқарушылық бағдарламаға негізделеді. Сыртқы кадрлық резервті қалыптастыру жұмыстары жүргізілуде. 2015 жылы кадрлық резервте тұрған қызметкерлердің 96-сы басқарушылық қызметке ауыстырылды.

ЖАС МАМАНДАРДЫ ТАРТУ G4-LA12

2015 жылы «PROFENERGY» жобасы басталып, оның аясында жас мамандарды қолдау және оқу орындарының түлектерін кәсіпорынның негізгі/сыни мамандықтарына тарту, қызметкерлердің білім деңгейін дамыту және арттыру, негізгі қызметкерлерді ұстап қалу жүйесі бойынша бағдарлама бастау алды.

«PROFENERGY» жобасы оқушылар үшін көптеген басымдықтар береді және 2016 жылы Корпорацияның барлық кәсіпорындарында жүзеге асырылатын болады.

2015 жылы 30 қарашада Жас мамандарды қолдау жүйесі бойынша бағдарлама аясында өзара әрекет ету мақсатымен «СЕВКАЗЭНЕРГО» басшылық құрамы, жоғары және орта-арнаулы оқы орындары мен Петропавл қ. бойынша Кәсіпкерлер палатасы арасында әлеуметтік әріптестік жөнінде шартқа қол қойылды.

Аталған бағдарлама төменде аталған студенттер тобына қатысты шараларды қарастырады:

- оқу бағдарламаларын жетілдіру;
- ақылы тәжірибе;
- каникул уақытына уақытша жұмысқа орналасыру;
- ғылыми жұмыстар конкурсы;
- атаулы стипендиялар тағайындау;
- емтихан комиссияларына қатысу.

Корпорацияда еңбек ететін жас мамандарға арналған Бағдарлама аясындағы шаралар келесілерді қарастырады:

- сырттай оқу ақысын төлеу;
- оқу демалысын төлеу;
- оқу орнына бару жол шығындарын өтеу.

Корпорация кәсіпорындарында 960 жас маман қызмет етсе, 2015 жылы оның 239-ы, оның ішінде жетекші лауазым мен мамандықтарға – 149 адам қабылданды. Қызметке қабылданғандар ішінде техникалық/кәсіби білімі барлар – 129 адам (54%), жоғары білімі барлар – 110 адам (46%).

2015 жыл қорытындысында «ОАЭК» АҚ Корпорациясында өндірістік нысандарда 72 экскурсия өткізіліп, 324 студент өндірістік және дипломалды тәжірибеден өтті, ал 145 жұмысшы сырттай жоғары білім алып жатса, оның 95-і кәсіпорын саласы бойынша, 97 жұмысшы сырттай техникалық/кәсіби білім алып жатса, оның 86-сы кәсіпорын саласы бойынша.

Корпорацияда техникалық кәсіби білімі бар қызметкерлер үлесінің арту тенденциясы байқалады. «PROFENERGY» жобасы техникалық кадрлар дайындау бойынша мемлекеттік бағдарламаны жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІ ЫНТАЛАНДЫРУ ЖӘНЕ МАРАПАТТАУ

Корпорациядағы ынталандыру мен марапаттау жүйесінің мақсаты – Корпорацияның өз міндеті мен бизнес-мақсаттарына аз шығынмен қол жеткізуіне жұмыс жасайтын қызметкерлерді тарту, ұстап қалу және ынталандыру болып табылады.

2015 жылғы орташа табыс 2014 жылмен салыстырғанда 4,6%-ға артса, 2013 жылмен салыстырғанда 13,3%-ға көбейді.

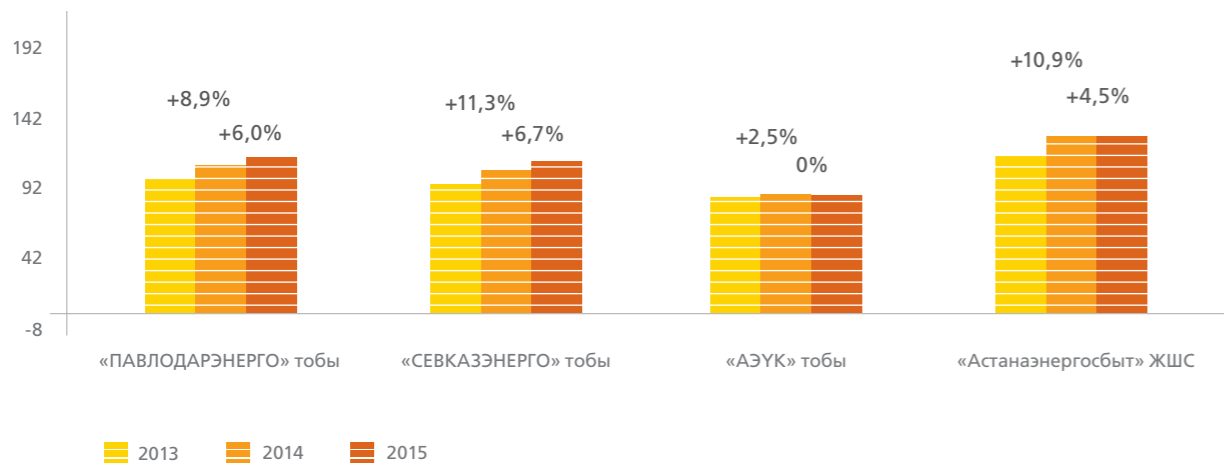
2015 жылы «ОАЭК» АҚ еншілес ұйымдарында Еңбекті төлеудің бірыңғай жүйесіне көшу бойынша шаралар жүргізілді, оның мақсаты – ішкі және сыртқы факторларды есепке алып, материалдық ынталандыру жүйесін құру болып табылады, оның ішінде өндірістік процеске қатысу сипаты бойынша еңбекті төлеуді бөлу, әлеуметтік факторлар мен қатысу аймағы бойынша еңбек нарығын талдау қарастырылған.

Еңбекті төлеудің жаңа жүйесі қызметкерді еңбек өнімділігін, біліктілігін мен кәсіби қызметін атқаруға компетенттілігін арттыруға ынталандыру мақсатымен қызметкерге жұмыс орнының қиындығы мен кәсіби және жеке компетенцияларының деңгейіне байланысты еңбекақы белгілеу бойынша кешенді шараларды жүзеге асыруды көздейді.

«ОАЭК» АҚ ЕНШІЛЕС КОМПАНИЯЛАРЫНА ШАҚҚАНДАҒЫ ОРТАША ТАБЫСТЫҢ АРТУ ДЕҢГЕЙІ

«АЭУК» АҚ кәсіпорындар тобында 2015 жылы инвестициялық бағдарламаны атқаруға бағытталуымен байланысты. еңбекақы өсімінің болмауы тарифтік сметадағы шығындардың қысқаруымен және пайданың

МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС ЫНТАЛАНДЫРУ

Қызметкерлерді жоғары өндірістік көрсеткіштерге қол жеткізу үшін моральдық ынталандыру, тиімді еңбекке ұмтылдыру үшін Корпорацияда жыл сайын наградалар, құрмет грамоталарын, атақтар беру, корпоративтік ақпарат көздерінде жариялау шаралары жүзеге асырылады.

2015 жыл қорытындысында тиімді еңбегі үшін 75 қызметкер корпоративтік наградалармен, 21

қызметкер мен ардагер мемлекеттік наградалармен, 8 қызметкер ТМД Электроэнергетикалық Кеңес наградасымен, 23 қызметкер Қазақстан Энергетикалық Қауымдастығының наградасымен, оның ішінде 6 қызметкер «Еңбек сіңірген энергетик», 6 қызметкер «Құрметті энергетик» атағымен марапатталды.

КӘСІПОДАҚ ҰЙЫМДАРЫМЕН ӨЗАРА ҚЫЗМЕТ

«ОАЭК» АҚ барлық компанияларында кәсіподақ ұйымдары қызмет етеді, сондай-ақ Ұжымдық келісім-шарттар жасалған. «ОАЭК» АҚ әлеуметтік саясаты жұмысшылармен және олардың өкілдері – кәсіподақ ұйымдарымен анықталады.

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ-нда Ұжымдық шарт 2015 жыл аяғына дейін жұмыс жасаса, «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ және «АЭУК» АҚ-нда 2014–2016 жылдарға арналып Ұжымдық шарттар жасалған.

G4-LA4

Атауы	2013	2014	2015
Кәсіподаққа мүше қызметкерлер саны	6 796	6 788	6 937
Барлық қызметкерлер ішіндегі үлесі, %	65	63	63

ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ

ҚАУІПСІЗДІК ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАР ЖӘНЕ ШАРАЛАРДЫҢ ОРЫНДАЛУЫ

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау «ОАЭК» АҚ басым құндылықтарының бірі және Корпорация бизнес-жүйесінің біртұтас бөлігі болып табылады.

Қызметкерлердің денсаулығы мен өмірін сақтау, қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау, жарақаттануды алдын ала хабарлау, қызметкерлердің өндірістік және саниатарлық-тұрмыстық еңбек жағдайларын жақсарту, зиянды және жайсыз факторлар ықпалын азайту, жұмыс орнындағы арнайы салалық тәуекелдер мен қауіптерді азайту Корпорация мен оның еншілес ұйымдарының кәсіби қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы негізгі бағыттары болып табылады.

Корпорацияның қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы стратегиялық мақсаттары:

- Жарақаттану жағдайларын төмендету;
- Кәсіби қауіпсіздік деңгейін арттыру және кәсіби қауіпсіздік пен еңбекті қорғауды басқару жүйесін жетілдіру;
- Жұмыс орындарындағы еңбек жағдайларын жақсарту;
- Жұмыстың қауіпсіз әдіс-тәсілдері бойынша жүйелі оқыту тренингтерін өткізу есебінен қызметкерлердің қауіпсіз емес әрекеттерінің алдын алу;
- Қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша қызметкерлерді ынталандыру жүйесін дамыту;
- Қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша бірыңғай корпоративтік стандарттарды әзірлеу және енгізу;
- Қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша заманауи жетекші тәжірибені, үздік әлемдік тәжірибелерді зерттеу және тарату. **G4-LA5**

Мақсаттарға қол жеткізу үшін 2015 жылы Корпорацияда келесі құжаттар әзірленіп, енгізілді:

- «ОАЭК» АҚ еншілес ұйымдарының кәсіпорындарында техникалық ақаулар мен оқиғаларды зерттеуді жүргізу және хабарлау тәртібі туралы регламент;
- Ұйымның өндірістік қызметкерлеріне арналған арнаулы киім альбомы (қызметкерлер және инженер-техникалық жұмысшылар). Корпоративтік стильге талап.

- Бұдан бөлек, келесі тәжірибелер енгізілді:
 - Презентациялық слайдтар мен фильм түріндегі нұсқаулықтар шығару;
 - дайындыққа мониторинг жүргізуге және оны өткізуден кейінгі қызметкерлер әрекетіне кеткен қателіктерді талдай отырып, сараптама жүргізуге мүмкіндік беретін дайындықтарға апатқа қарсы фотофиксация жасау;
 - Оқиғаларды жетекші, сараптамалық «бес неге», «себептер ағашы» және оқиғаның түпкілікті себепін анықтауға мүмкіндік беретін өзге тәсілдерді қолданып, зерттеу.

2015 жыл ішінде «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ және оның еншілес ұйымы «Павлодар жылу желілері» ЖШС-де OHSAS 18001 кәсіби қауіпсіздік және еңбекті қорғау халықаралық стандарт талаптарына сәйкестікке сертификациялық аудит жүргізілді. Кәсіпорындар сәйкестікті растады.

2015 жылы «ОАЭК» АҚ Қауіпсіздік және еңбекті қорғау басқармасы Компаниялар тобының барлық кәсіпорындарында қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша екі тексеру (бірінші және соңғы) жүргізіп, оның нәтижесінде сәйкес ескертулер мен ұсыныстар берілді, шешімін табуы тиіс міндеттер анықталды, дамыту мен қолдауды қажет ететін оң тәжірибе айтылды.

ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТТАНУДЫҢ ТҮРЛЕРІ МЕН ДЕҢГЕЙЛЕРІ

Есептік жылы Компаниялар тобында 4 қайғылы оқиға орын алды, оның ішінде қатысу аймақтары бойынша:

- Павлодар аймағында екі оқиға («ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ);
- Солтүстік Қазақстан аймағында бір оқиға («СВКАЗЭНЕРГО» АҚ);
- Ақмола облысында бір оқиға («АЭУК» АҚ).

Қайғылы жағдайға әкелген оқиға түрлері:

- темір жол транспорт оқиғасы;
- жарақаттанушының биіктен құлауы;
- ұйым транспортындағы жол-транспорт оқиғасы;

- қозғалыстағы, ұшатын және айналатын бөлшектердің ықпалы.

Қайғылы оқиғалардың себептері:

- жарақаттанушының өрескел байқамаушылығы;
- жұмыстың лайықты емес дәрежеде ұйымдас-тырылуы;
- қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық талаптарын сақтамау.

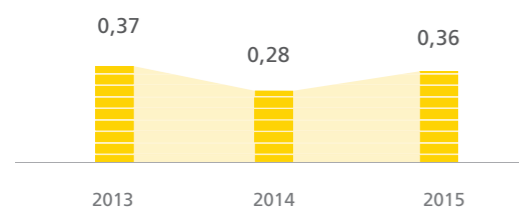
Айта кету қажет, 2015 жылы өлім жағдайымен аяқталған оқиғаларға жол берілген жоқ.

Корпорациядағы өндірістік жарақаттанудың деңгейі мен коэффициенті төмендегі кесте мен диаграммаларда берілген. **G4-LA6**

Өндірістік жарақаттану деңгейі

	2013	2014	2015
Қызметкерлер саны	8 124	10 622	10 938
Жарақаттану оқиғаларының саны	3	3	4
Жарақаттанғандар саны /олардың ішінде әйелдер	3/0	3/0	4/1
Өліммен аяқталған жағдайлар саны	2	2	0

Өндірістегі барлық жарақаттану жағдайларының (TIFR - Total Incident Frequency Rate) мың жұмысшыға шаққандағы жиілік коэффициенті

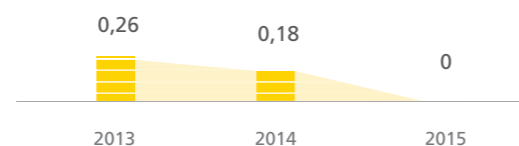

1000 адамға шаққандағы өндірістегі барлық қайғылы оқиғалардың жиілік коэффициенті (TIFR) келесі формуламен есептелген:

$$Жк = n \cdot 1000/N, \text{ бұл жерде}$$

n – есептік кезеңде өндірістегі қайғылы оқиғалардан зардап шеккендердің жалпы саны;
N – қызметкерлердің орташа саны.

Өліммен аяқталған жарақаттану жағдайларының (FIFR - Fatality Incident Frequency Rate) мың жұмысшыға шаққандағы жиілік коэффициенті

1000 жұмысшыға шаққандағы өліммен аяқталған қайғылы оқиғалардың жиілік коэффициенті (FIFR) келесі формуламен есептелді:

$$Жк_1 = n_1 \cdot 1000/N, \text{ бұл жерде}$$

n₁ – есептік кезеңде өліммен аяқталған өндірістегі қайғылы оқиғалардың саны;
N – қызметкерлердің орташа саны.

Корпорацияда қолданылатын қайғылы оқиғаларды тіркеу, есеп беру және хабарлау жүйесі Қазақстан Республикасы заңнамасы және Халықаралық еңбек ұйымының (ХЕҰ) талаптарына сәйкес келеді.

Бұдан бөлек, 2015 жылы Корпорацияда келесі тәжірибелер енгізілді:

- ірі жарақат пен шығындарға негіз болатын кіші жарақаттар, оқиғалар, қауіпті жағдайларды зерттеу;
- себептерін анықтап, болашақта мұндай жағдайлардың қайталануын болдырмау мақсатында қайғылы оқиғалар нәтижесі бойынша ақпараттық бюллетеньдер шығару және онымен Корпорация еншілес ұйымдары кәсіпорындарының барлық қызметкерлерін ақпараттандыру.

Өндірістік жарақаттануды алдын ала хабарлау және қауіпсіздік пен еңбекті қорғау талаптарының бұзылуы жағдайларына мониторинг жасап, есепке алу мақсатында Корпорация мен еншілес ұйымдарында келесі жұмыстар атқарылды:

- қауіпсіздік және еңбекті қорғау, электр қауіпсіздігі мәселелері бойынша қызметкерлерді оқыту және білімдерін тексеру;
- қауіпсіздік және еңбекті қорғау жағдайына жоспарлы және тосын тексерулер жүргізу;
- қауіпсіздік және еңбекті қорғау күндерін өткізу;
- қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша жиындар өткізу;
- қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарына сәйкес жұмыс орнын жасақтау;
- жұмыс орындарын ақпараттық плакаттармен және қауіпсіздік белгілерімен қамтамасыз ету;
- кәсіби жарыстар өткізу;
- көрсеткіш наряд-допуск бойынша және басқа да шаралар өткізу.

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша профилактикалық жұмыс жүргізудің негізгі көрсеткіштері төмендегі Кестеде берілген.

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау шараларын орындау, еңбек жағдайларын жақсарту бойынша

Қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша профилактикалық жұмыстар жүргізудің негізгі көрсеткіштері

	2013	2014	2015
Қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша өткізілген жиындар саны	248	230	239
Өткізілген Қауіпсіздік және еңбекті қорғау күндерінің саны	286	474	610

2015 жылы атқарылған шаралардың нақты шығыны 326 млн теңгені құрады.

Қаржы Корпорация қызметкерлерін қажетті жеке қорғаныш заттарымен, оның ішінде электрден қорғау заттары, арнайы тағам, дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етуге жұмсалды. Ақпараттық плакаттар, нормативті-техникалық құжаттар басылымы және қауіпсіздік пен еңбекті қорғау белгілері, өрт сөндіру заттарын сатып алу жүргізілді. Жұмыс орындарын қосымша жарықтандыру, вентиляция және кондиционер жүйесін жөндеу, ғимараттар мен қондырғыларды жөндеу және басқа шаралар орындалды.

Қазақстан Республикасының «Қызметкерді еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде қайғылы оқиғалардан сақтандыру туралы» заңнамасының талаптарына сәйкес, Корпорация кәсіпорындарының барлық қызметкерлері қайғылы оқиғалардан сақтандырылған.

КОРПОРАЦИЯНЫҢ КӘСІБИ ҚЫЗМЕТІ ЖАРАҚАТ АЛУДЫҢ ЖОҒАРЫ ТӘУЕКЕЛІМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ G4-LA7

Энергетикалық қондырғыға қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстар өндірісі жоғары тәуекелдермен байланысты. Кәсіби қызметі жарақат алудың жоғары тәуекелімен байланысты қызметкерлерге электриктер/электромонтерлар жатады.

Электр құрылғыларында жұмыс жасау кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін:

- қызметкерлерді оқыту жүргізіледі;
- ұйымдастырушылық және техникалық шаралар жүргізіледі, оларды орындауға бақылау жасалады;
- қызметкерлер қажетті жеке қорғаныш және электрден қорғау заттарымен қамтамасыз етіледі.

Есептік кезеңде Корпорация еншілес кәсіпорындарында қызметкерлердің электр тоғымен жарақаттану дерегі тіркелген жоқ.

Электр құрылғыларында жөндеу жұмыстарын жасау кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін Корпорация 2016 жылы LOTO (Lock out/Tag out) қондырғысын бұғаттау және маркалаумен байланысты үдерістерді енгізуді бастады.

АЛДАҒЫ КЕЗЕҢГЕ ЖОСПАРЛАР

2016 жылы Корпорация қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша келесі корпоративтік стандарттар мен құжаттарды енгізіп, қолдауды жоспарлап отыр:

- Қауіпсіздік тәртіптік аудиттерін жүргізу;
- Жұмыс орындарын паспорттау;
- Энергия көздерін оқшаулау;
- Қауіпсіздік өзара/қиылысты аудиттерін өткізу;
- Қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша өзара әрекет/ақпарат алмасу;
- Қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарын сақтауға қызметкерлерді ынталандыру.

Еуропа Қайта құру және Даму Банкінің саясатына сәйкес, Корпорация Экологиялық және әлеуметтік қызмет жоспарын (ESAP) және мүдделі тараптармен өзара қызмет жоспарын (SEP) жүзеге асырады. Экологиялық және әлеуметтік қызмет жоспарының шаралары өндірістің экологиялық параметрлерін, сондай-ақ, «ОАЭК» АҚ кәсіпорындарында

қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саясатын жақсартуға бағытталған. ESAP аясында Корпорация жыл сайын жария есеп әзірлейді.

Азия Даму Банкі (АДБ) қаржыландыратын «АЭҮК» АҚ электр тарату желілерін жаңғырту және кеңейту бағдарламасын жүзеге асыру аясында Корпорацияда АДБ қауіпсіздікті қамтамасыз ету бағдарламалық мәлімдемесі (2009 жыл, ҚҚБМ АДБ) және Әлеуметтік қорғау стратегиясы (2001 жыл), Гендерлік теңдік саясаты (1998 жыл) және Қоғамдық байланыстар саясаты (2011 жыл) сынды банктің әлеуметтік саясатының талаптарына сәйкес, Қоршаған және әлеуметтік ортаны басқару жүйесі (ҚЭОБЖ, ESMS) жүзеге асырылады. Оның аясында АДБ-не «АЭҮК» АҚ электр тарату желілерін жаңғырту және кеңейту жобалары бойынша қоршаған және әлеуметтік орта жағдайына мониторинг туралы есеп әзірленеді. Бұл жобалар жақсартылған инфрақұрылымды ендіру жолымен желі сенімділігін арттыруға, шығындарды азайтуға және ақаулар санын кемітуге бағытталған.

шахмат, балық аулау сынды түрлі спорт түрлері бойынша ішкі спартакиада өткізіледі.

Корпорацияда «Наурыз мейрамын» тойлап, қазақ дәстүрлерін насихаттау, асық ату, арқан тарту сынды ұлттық ойындарды ұйымдастыру дәстүрлі шараға айналды.

2015 жылы «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ және «Петропавл жылу желілері» ЖШС өздерінің 50 жылдық мерейтойын атап өтті.

«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ мерейтойын мерекелеу аясында Компаниялар тобында бірқатар шаралар жүзеге асырылды:

- балалар суреттерінің конкурсы;
- аймақтағы энергетика саласының даму мәселелерін насихаттайтын журналистер мен фотографтардың арасындағы конкурс;
- Павлодар облысының электр энергетикасы саласы даму тарихына арналған «Приумножая энергию поколений» кітабы әзірленіп, таныстырылды;
- кәсіпорынның музыкалық қабілеті бар қызметкерлерінің қатысуымен «Ретрофест» конкурсы.

«Петропавл жылу желілері» ЖШС-нде компания қызметкерлері балалары мен «Жұлдыздар» балалар үйінің тәрбиеленушілері арасында балалар шығармашылығы конкурсы өткізілді.

2015 жылы Компаниялар тобында корпоративтік мәдениетті бекемдеу мақсатында тұңғыш рет интерактивті КТК форматындағы корпоративтік шара өткізілді.

КОРПОРАТИВТІК ОҚИҒАЛАР

«ОАЭК» АҚ қызметкерлері жыл сайын кәсіпорын деңгейінде, сонымен бірге облыстық, аймақтық және халықаралық деңгейде өткізілетін спорттық және сауықтыру шараларына белсенді түрде қатысады. Кәсіпорындар ішінде спорттық сайыстар өткізу тәжірибесі командаларға сыртқы жарыстарда жүлделі орындар алуға мүмкіндік береді.

Осылайша, «АЭҮК» АҚ Астана қаласы және Ақмола облысы бойынша өндірістік кәсіпорындар арасындағы кәсіби, сондай-ақ, спорттық жарыстарға тұрақты түрде қатысады, 2015 жылы «АЭҮК» АҚ командасы «Самұрық» үстел теннисінен ашық бірыңғай лига жарысында екінші орын алды. Есептік жылы «СВКАЗЭНЕРГО» АҚ қызметкерлері жыл сайынғы «Денсаулық» қалалық спартакиадасында екінші орын сақтап қалды.

Энергетик күнін кәсіби мерекелеу аясында жыл сайын волейбол, үстел теннисі, мини-футбол, жүзу,

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ПЕН ДЕМЕУШІЛІК

«ОАЭК» АҚ еншілес ұйымдары қатысу аймағындағы тұрғындарды қолдауға бағытталған әлеуметтік жобалардың белсенді қатысушылары болып табылады.

Теннис бойынша республикалық жасөспірімдер турнирінің ұйымдастырушысы және бас демеушісі болып табылатын «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ жыл сайын «PAVLODAR-OPEN» халықаралық турнирін өткізеді.

«СВКАЗЭНЕРГО» АҚ ұзақ жылдардан бері «Жұлдыздар» балалар үйіне демеушілік көмек көрсетіп, оның тәрбиеленушілері мен түлектеріне түрлі мерекелік даталарға орай, естелік сыйлықтар беріп, каникул кезінде түрлі шаралар ұйымдастырады.

Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 70 жылдығы қарсаңында «СҚ ЭТК» АҚ қызметкерлерінің бастамасымен «Жеңіс сквері» ашылып, ағаштар отырғызылды, мемориалды тақта орнатылды.

Корпорацияның барлық кәсіпорындарында Ұлы Отан соғысы және еңбек ардагерлеріне материалдық қолдау көрсетіліп, жұмыс жасамайтын зейнеткерлерге азық-түлік себеті, ақшалай сыйақы, көмір түрінде қолдау жасалады. Ардагерлерге үйінде көмек көрсетіліп, 9 мамыр күніне орай мерекелік

дастархан және концерттік бағдарлама ұйымдастырылады.

2015 жылы «СВКАЗЭНЕРГО» АҚ қатысуымен мемлекеттік-жеке әріптестік аясында топ кәсіпорындары қызметкерлерінің балалары, сонымен қатар Петропавл қаласының өзге тұрғындарының балаларына да арналған 320 орындық «Алақай» балабақшасы ашылды.

ЕСЕПТЕ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТТЕР МЕН КӨРСЕТКІШТЕРДІ АШЫП КӨРСЕТУ ЖӘНЕ GRI G4 НҰСҚАУЛЫҒЫНА СӘЙКЕСТІК («ӘЛЕУМЕТТІК» КАТЕГОРИЯСЫ)

Есептің GRI G4 нұсқаулығына сәйкестік кестесі

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Ашылуы	Есептегі орны мен түсіндірмелер
Стратегия және талдау				
1.	G4-1	Ұйымда шешім қабылдайтын ең үлкен тұлғаның тұрақты даму мәселелерін шешуде ұйым қолданатын стратегия және тұрақты даму мәні туралы мәлімдемесі	Толықтай	Бөлім: Директорлар кеңесі төрағасының үндеуі, 10–11-бет Бөлім: Президент үндеуі, 12–13-бет
2.	G4-2	Негізгі ықпал етулер, тәуекелдер, мүмкіндіктерге сипаттама	Толықтай	Бөлім: Қызметке айтарлықтай ықпал ететін тәуекелдерге талдау, 57–59-бет
Ұйым профилі				
3.	G4-3	Ұйым атауы	Толықтай	Бөлім: Компания профилі, 3-бет
4.	G4-4	Басты брендтер, өнім және/немесе қызмет түрлері	Толықтай	Бөлім: Компания профилі, 3-бет Бөлім: Бизнес-модель, 16-бет
5.	G4-5	Ұйымның штаб-пәтерінің орналасқан жері	Толықтай	Бөлім: Байланыстар, 98-бет
6.	G4-6	Ұйымның өз қызметін жүргізіп жатқан елдер саны және оның негізгі қызметі жүзеге асырылатын немесе есепте қамтылған тұрақты даму мәселелері тұрғысынан алғанда айрықша маңызды болып табылатын ел атаулары	Толықтай	Бөлім: Қызмет ету географиясы, 6-бет
7.	G4-7	Меншік сипаты және ұйымдастырушылық-құқықтық формасы	Толықтай	Бөлім: Корпорация құрылымы, 17-бет
8.	G4-8	Ұйым жұмыс істейтін нарықтар (оның ішінде географиялық топтастырылғандар, қызмет көрсетілетін секторлар, тұтынушылар мен бенефициарлар санаты)	Толықтай	Бөлім: Қызмет ету географиясы, 6-бет Бөлім: Еншілес ұйымдар, 18–19-бет
9.	G4-9	Ұйым ауқымы, оның ішінде: <ul style="list-style-type: none"> Қызметкерлердің жалпы саны; Бөлімшелердің жалпы саны; Өткізудің таза көлемі; Несие және өзіндік капиталға бөлгендегі жалпы капитал; Жеткізілетін өнім не қызмет көлемі 	Толықтай	Бөлім: Кадрлық және әлеуметтік саясат, 72–76-бет Бөлім: 2013–2015 жылғы қызметтің негізгі көрсеткіштері, 5-бет Бөлім: 2015 жылғы қызмет нәтижелері, 35–36-бет Бөлім: Қаржылық-экономикалық көрсеткіштер, 37–40-бет
10.	G4-10	Жалдану және аймағы туралы шарт, жұмыспен қамтылу түрі бойынша топтастырылған жұмысшылардың жалпы саны; Жұмыспен қамту және жынысына бөлгендегі тұрақты қызметкерлердің жалпы саны; Штатағы және штаттан тыс, сондай-ақ, жынысына бөлгендегі жұмыс күшінің жалпы саны; Аймағы мен жынысына бөлгендегі жұмыс күшінің жалпы саны; Заң жүзінде жеке еңбек және кәсіпкерлік қызметпен айналысатын жұмысшылардың және штаттағы мен штаттағы және штаттан тыс мердігерлерді қоса алғанда, штаттан тыс қызметкерлерден ерекшеленетін, жұмысшылардың үлесі; Жұмыспен қамтылғандар санының маусымдық өзгерісі	Ішінара	Бөлім: Кадрлық және әлеуметтік саясат, 72–76-бет
11.	G4-11	Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлер үлесі	Толықтай	Қызметкерлердің 63%-ы ұжымдық шартпен қамтылған.

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Ашылуы	Есептегі орны мен түсіндірмелер
12.	G4-12	Тізбекті жеткізілімдерге сипаттама	Толықтай	Бөлім: Бизнес-модель, 16-бет
13.	G4-13	Есептілік мерзім ішінде болған ауқымдардың, құрылымдардың немесе меншіктердің елеулі өзгерістері, келесілерді қоса алғанда: <ul style="list-style-type: none"> Кәсіпорынның ашылуы, жабылуы және кеңеюін қоса алғанда, қызметтегі өзгерістің орны мен сипаты; Акционерлік капитал құрамындағы өзгерістер және капиталды қалыптастыру, ұстап тұру және өзгерту бойынша әрекеттер; Жеткізушіні таңдау және жеткізушімен қарым-қатынасты үзуді қоса алғанда, жеткізушіні мекен-жайы, жеткізу құрылымы немесе жеткізушімен қарым-қатынастағы өзгерістер 	Ішінара	Бөлім: Ұйымдық құрылым, 44–45-бет Бөлім: Акционерлік капитал құрылымы, 43-бет
14.	G4-14	Сақтық принципін қолдану	Толықтай	Бөлім: Табиғат қорғау шаралары шығындары, 67-бет
15.	G4-15	Ұйым қолдайтын немесе қосылған сыртқы тараптармен әзірленген экономикалық, экологиялық және әлеуметтік хартиялар, қағидаттар немесе басқа да бастамалар	Толықтай	Бөлім: Экологиялық ықпал етуді басқару, 64–65-бет Бөлім: Парник газдар шығарылымы, 66–67-бет Бөлім: Экологиялық менеджмент жүйесі, 70-бет
16.	G4-16	Мүдделерді қорғау жөніндегі қауымдастықтарға және/немесе ұлттық және халықаралық ұйымдарға мүшелік, оның ішінде ұйым: <ul style="list-style-type: none"> Басқару органындағы орынға ие; Жобалар мен комитеттерге қатысады; Жалпы мүшелік салымдардан тыс маңызды қаржыландыруға қатысады; Өзінің мүшелігін стратегиялық тұрғыда қарастырады 	Ішінара	Корпорация Қазақстан Электрэнергетикалық қауымдастығының мүшесі болып табылады.
Анықталған маңызды аспектер мен шекаралар				
17.	G4-17	Шоғырландырылған қаржылық есептілікке есептіліктері қосылған заңды тұлғалар тізбесі	Толықтай	Бөлім: Есеп туралы, 3-бет
18.	G4-18	Есептің мазмұнын және аспектер шекараларын анықтау әдістемесі; Есеп мазмұнын анықтауда ұйымның есептілікті дайындау принциптерін қалай қолданғаны жөнінде түсіндірме	Толықтай	Бөлім: Маңызды аспектер мен шекаралар, 61–62-бет
19.	G4-19	Есеп мазмұнын белгілеу барысында анықталған барлық маңызды аспектер тізбесі	Толықтай	Бөлім: Маңызды аспектер мен шекаралар, 61–62-бет
20.	G4-20	Әрбір маңызды аспектке, ұйым ішіндегі аспект шекарасына (оның ішінде 3.2 тармағында көрсетілген және осы аспект маңызды болып табылатын заңды тұлғалар мен заңды тұлғалар тобының тізбесі) сипаттама	Ішінара	Бөлім: Маңызды аспектер мен шекаралар, 61–62-бет
21.	G4-21	Әрбір маңызды аспектке, ұйым ішіндегі аспект шекарасына (оның ішінде осы аспект маңызды болып табылатын заңды тұлғалар мен заңды тұлғалар тобы, нысандар мен географиялық аймақтардың тізбесі) сипаттама	Ішінара	Бөлім: Маңызды аспектер мен шекаралар, 61–62-бет

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Ашылуы	Есептегі орны мен түсіндірмелер
22.	G4-22	Алдыңғы есептерде келтірілген көрсеткіштерді қайта тұжырымдаулар нәтижесі және оның себебі	Толықтай	Көрсеткіштер өзгерген жоқ және Корпорацияның өткен жылдық есептерімен сәйкес келеді.
23.	G4-23	Қамту, шекара саласындағы есептілік кезеңдерінің алдыңғыларымен салыстырғандағы елеулі өзгерістер	Толықтай	Тұрақты даму саласындағы қызмет туралы есеп бірінші рет әзірленді.
Мүдделі тараптармен өзара қызмет				
24.	G4-24	Ұйым өзара әрекеттескен мүдделі тараптар тізбесі	Толықтай	Бөлім: Мүдделі тараптармен өзара қызмет, 63–64-бет
25.	G4-25	Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу мақсатында оларды табу және іркітеу принциптері	Толықтай	Бөлім: Мүдделі тараптармен өзара қызмет, 63–64-бет
26.	G4-26	Мүдделі топтар мен түрлері бойынша өзара әрекет жиілігін қоса мүдделі тараптармен өзара әрекеттерге деген көзқарас; Есепті дайындау процесінің бөлігі ретінде арнайы қсара қарым-қатынас элементтері қолданылған-қолданылмағаны жөнінде ақпарат	Ішінара	Бөлім: Мүдделі тараптармен өзара қызмет, 63–64-бет
27.	G4-27	Мүдделі тараптармен өзара әрекет процесінде көтерілген немесе табылған түйінді тақырыптар мен қызығушылықтар, ұйым оларға қалай жауап қайтарды, соның ішінде өз есептілігі арқылы		Корпорация әзірге мүдделі тараптарды жылдық есепті әзірлеу процесіне қоспайды, алайда мұны алдағы жылдарда жүзеге асыруды жоспарлап отыр. Бұл ретте осы Тұрақты даму туралы есептің элементі ретінде мүдделі тараптардың пікірлерін білу үшін Кері байланыс формасын әзірледі.
Есеп туралы жалпы ақпарат				
28.	G4-28	Ұсынылып отырған ақпарат енетін есептілік мерзім	Толықтай	Бөлім: Есеп туралы, 3-бет
29.	G4-29	Осының алдындағы тұрақты даму саласындағы есептің жарияланған күні	Толықтай	Бөлім: Есеп туралы, 3-бет
30.	G4-30	Есептілік мерзімі	Толықтай	Бөлім: Есеп туралы, 3-бет
31.	G4-31	Есеп пен оның мазмұнына қатысты мәлімдемелер үшін байланыс тұлғасы	Толықтай	Бөлім: Байланыстар, 98-бет
32.	G4-32	Ұйым таңдаған GRI нұсқаулығына сәйкес есеп дайындау нұсқасы туралы ақпарат. Таңдалған есеп дайындау нұсқасы үшін GRI мазмұны көрсеткіші. Құжат сыртқы тараппен мақұлданған жағдайда, есепті (сыртқы) қоғамдық мақұлдау қорытындысы	Ішінара	Бөлім: Есеп туралы, 3-бет Бөлім: Есептің GRI G4 нұсқаулығына сәйкестік кестесі, 82–87-бет
33.	G4-33	Тұрақты даму туралы есептілікті (сыртқы) қоғамдық мақұлдауды қамтамасыз етуге қатысты ұйым қолданатын саясат пен тәжірибе	Толықтай	Осы есеп сыртқы мақұлдаудан өткен жоқ. Корпорация оны ортамерзімдік перспективада мақсатты деп санамайды.
Корпоративтік басқару				
34.	G4-34	Ұйымның экономикалық, экологиялық және әлеуметтік ықпалдары бойынша шешім қабылдауға жауап беретін корпоративтік басқарудың жоғарғы басқарушы органы комитеттерін қоса алғанда, ұйымды корпоративтік басқару құрылымы	Толықтай	Бөлім: Ұйымдық құрылым, 44–45-бет Бөлім: Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер, 50-бет
Әдеп және адалдық				
35.	G4-56	Тәртіп кодексі мен әдеп кодексі сынды құндылықтар, принциптер, стандарттар және ұйымның тәртіп ережелері	Ішінара	Бөлім: Корпоративтік басқару кодексін сақтау туралы есеп, 73-бет

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Ашылуы	Есептегі орны мен түсіндірмелер
«Экология» категориясы				
«Материалдар» аспекті				
36.	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Экологиялық ықпал етуді басқару, 64–65-бет
37.	G4-EN1	Массасы мен көлемі көрсетіліп пайдаланылған материалдар	Толықтай	Бөлім: Экологиялық ықпал етуді басқару, 64–65-бет
«Су» аспекті				
38.	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Су қолдану және су ресурстарын қорғау, 67–68-бет
39.	G4-EN8	Су көздеріне шаққандағы алынған судың жалпы көлемі	Толықтай	Бөлім: Су қолдану және су ресурстарын қорғау, 67–68-бет
40.	G4-EN9	Ұйымның су алымы айтарлықтай ықпал ететін су көздері	Толықтай	Бөлім: Су қолдану және су ресурстарын қорғау, 67–68-бет
41.	G4-EN10	Бірнеше қайтара және қайта пайдаланылатын судың үлесі мен жалпы көлемі	Толықтай	Бөлім: Су қолдану және су ресурстарын қорғау, 67–68-бет
«Шығарылымдар» аспекті				
42.	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Парник газдар шығарылымы, 66–67-бет
43.	G4-EN15	Парник газдарының тікелей шығарылымдары	Толықтай	Бөлім: Парник газдар шығарылымы, 66–67-бет
44.	G4-EN18	Парник газ шығарылымдарының интенсивтілігі	Толықтай	Бөлім: Парник газдар шығарылымы, 66–67-бет
45.	G4-EN19	Парник газ шығарылымдарының қысқаруы (CO ₂)	Толықтай	Бөлім: Парник газдар шығарылымы, 66–67-бет
46.	G4-EN21	NOx, SOx және басқа да елеулі ластағыш заттардың шығарылымы	Толықтай	Бөлім: Атмосфералық ауаны қорғау, 66–67-бет
«Қалдықтар» аспекті				
47.	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Өндіріс қалдықтарын тиімді қолдану және жою, 69–70-бет
48.	G4-EN22	Шығарылымдардың жалпы көлемі, ағынды сулар мен қабылдаушы нысанның сапасы көрсетілген	Толықтай	Бөлім: Өндіріс қалдықтарын тиімді қолдану және жою, 69–70-бет
49.	G4-EN23	Типі және өңделуі бойынша қалдықтардың жалпы массасы	Толықтай	Бөлім: Өндіріс қалдықтарын тиімді қолдану және жою, 69–70-бет
«Өнімдер мен қызметтер» аспекті				
50.	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Атмосфералық ауаны қорғау, 65-бет
51.	G4-EN27	Өнімдер мен қызметтердің қоршаған ортаға ықпалын азайту деңгейі	Толықтай	Бөлім: Атмосфералық ауаны қорғау, 65-бет
«Талаптарға сәйкестік» аспекті				
52.	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Табиғат қорғау шаралары шығындары, 67-бет
53.	G4-EN29	Маңызды айыппұлдардың ақшалай мәні және экологиялық заңнаманы және нормативті талаптарды сақтамағаны үшін салынған қаржылық емес санкциялар саны	Толықтай	Бөлім: Табиғат қорғау шаралары шығындары, 67-бет

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Ашылуы	Есептегі орны мен түсіндірмелер
«Жалпы ақпарат» аспекті				
54	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Табиғат қорғау шаралары шығындары 67-бет
55	G4-EN31	Қоршаған ортаны қорғауға салынған инвестициялар және жалпы шығындар	Толықтай	Бөлім: Табиғат қорғау шаралары шығындары 67-бет
«Экологиялық мәселелер бойынша арыз беру механизмдері» аспекті				
56	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Шағымдар мен ұсыныстарды қарау механизмі, 70-бет
57	G4-EN34	Ресми арыз беру механизмдері арқылы берілген, өңделген және реттелген қоршаған ортаға ықпал ету арыздарының саны	Толықтай	Бөлім: Шағымдар мен ұсыныстарды қарау механизмі, 70-бет
«Әлеуметтік» категориясы – «Еңбек қатынастары тәжірибесі және «лайықты еңбек» санаты «Жұмыспен қамту» аспекті				
58	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Қызметкерлерді басқару саясаты, 72-бет
59	G4-LA1	Жаңа жұмысқа алынған қызметкерлердің жалпы саны мен үлесі, сондай-ақ, жас тобына, жынысына және аймағына бөлгендегі кадр тұрақсыздығы	Толықтай	Бөлім: Қызметкерлердің сандық және сапалық құрамы, 72-бет Бөлім: Сандық құрамның кәсіпорындарға бөлінісі, 72-бет Бөлім: Қызметкерлердің жыныстық және жас құрамы, 73-бет Бөлім: Қызметкерлердің категория бойынша құрылымы, 72-бет Бөлім: Қызметкерлер тұрақсыздығы, 74-бет
«Қызметкерлер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы» аспекті				
60	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Кәсіподақ ұйымдарымен өзара қызмет, 76-бет
61	G4-LA4	Ұйым қызметіндегі маңызды өзгерістерге қатысты хабарландырудың ең төменгі мерзімі және оның ұжымдық келісімде анықталғаны туралы	Толықтай	Бөлім: Кәсіподақ ұйымдарымен өзара қызмет, 76-бет
«Денсаулық және жұмыс орнындағы қауіпсіздік» аспекті				
62	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы стратегиялық мақсаттар және атқарылған шаралар, 77-бет
63	G4-LA5	Мониторингке қатысатын және денсаулық пен жұмыс орнындағы қауіпсіздікке қатысты ұсыныстар қалыптастыратын басшылық пен жұмысшылар өкілдерінің қатысуымен өтетін денсаулық пен қауіпсіздік бойынша бірлескен ресми комитеттегі барлық қызметкерлер үлесі	Толықтай	Бөлім: Қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы стратегиялық мақсаттар мен орындалған шаралар, 77-бет
64	G4-LA6	Өндірістік жарақаттанудың өңірлер мен жынысына шаққандағы түрлері мен деңгейі, кәсіби аурулар деңгейі, жоғалтқан күндер коэффициенті және жұмыс орнында болмау коэффициенті, сондай-ақ жұмыспен байланысты өлімге әкеп соққан қайғылы оқиғалардың жалпы саны	Толықтай	Бөлім: Өндірістік жарақаттану түрлері мен деңгейі, 78-бет
65	G4-LA7	Қызмет түріне байланысты жоғары жарақаттануға және жоғары ауыру қаупіне ие қызметкерлер	Толықтай	Бөлім: Жарақат алудың жоғары тәуекелі бар кәсіби қызмет атқаратын Корпорация қызметкерлері, 79–80-бет

№	Көрсеткіш индексі	Көрсеткіш атауы	Ашылуы	Есептегі орны мен түсіндірмелер
«Дайындық және білім беру» аспекті				
66	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Қызметкерлерді оқыту және дамыту, 73–74-бет
67	G4-LA10	Қызметкерлердің жұмыс қабілетін өмір бойы сақтауына қажетті біліктілікті дамыту және білім беру бағдарламалары, сондай-ақ, оларды қызметін аяқтаған кезде қолдау	Толықтай	Бөлім: Қызметкерлерді оқыту және дамыту, 73–74-бет Бөлім: Қызметкерлердің білімі бойыншы құрылымы, 73-бет Бөлім: Кадрлық резерв, 74-бет Бөлім: Жас мамандарды тарту, 74–75-бет
«Әртүрлілік және тең құқықтық» аспекті				
68	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Қызметкерлерді басқару саясаты, 72-бет
69	G4-LA12	Ұйымның басқарушы органы мен қызметкерлерінің жынысына, жасына қарай және аз ұлттың өкілдігі мен басқа да әртүрлілігі көрсетілген құрамы	Толықтай	Бөлім: Қызметкерлердің жыныстық және жас құрамы, 73-бет
«Әлеуметтік» категориясы – «Қоғам» санаты «Жергілікті қоғамдастықтар» аспекті				
70	G4-СПМ	Менеджмент саласындағы әдістер туралы ақпарат	Толықтай	Бөлім: Мүдделі тараптармен өзара қызмет, 63–64-бет
71	G4-SO1	Бөлімшелермен жүзеге асырылған жергілікті қоғамдастықтармен өзара қарым-қатынас бағдарламаларының пайызы, қызметтің жергілікті қоғамдастықтарға және жергілікті қоғамдастықтардың дамуына ықпалын бағалау	Толықтай	Бөлім: Мүдделі тараптармен өзара қызмет, 63–64-бет
Электр энергетикасы бойынша салалық хаттама Жалпы ақпарат				
72	G4-EU1	Белгіленген қуат	Толықтай	Бөлім: Корпорация туралы, 14-бет
73	G4-EU2	Энергия өндірісі	Толықтай	Бөлім: 2013–2015 жылдардағы қызметтің негізгі көрсеткіштері, 14-бет
74	G4-EU3	Тұрмыстық, өндірістік, институционалдық және коммерциялық тұтынушылардың жеке шоттарының саны	Толықтай	Бөлім: Қызмет ету географиясы, 6-бет
75	G4-EU4	Барлық реттеу тәртібі бойынша тарату желілері мен электр берілісінің жерасты және жерүсті желілерінің ұзындығы	Толықтай	Бөлім: Негізгі өндірістік көрсеткіштер, 16–17-бет
76	G4-EU5	CO ₂ немесе эквиваленттері шығарылымдарына квота бөлу	Толықтай	Бөлім: Парник газдар шығарылымы (CO ₂), 66–67-бет

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

Корпорацияның 2015 жылғы шоғырландырылған қаржылық есебі қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сай әзірленді және еншілес кәсіпорындардың оларды сатып алған сәтінен бастап қаржылық есептіліктерін қамтиды. Есеп саясатының принциптері Корпорацияның барлық кәсіпорындарына ортақ.

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (мың теңге)

	31 желтоқсан 2015 ж.	31 желтоқсан 2014 ж.
АКТИВТЕР		
ҰЗАҚМЕРЗІМДІ АКТИВТЕР:		
Негізгі қаражат	228 987 976	206 284 356
Гудвил	2 424 419	2 424 419
Бейматериалдық активтер	1 557 159	238 363
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	678 959	116 716
Өзге қаржылық активтер	210 000	969 700
Берілген аванстар	3 865 706	6 052 173
Өзге ұзақмерзімді активтер	384 360	480 006
Барлық ұзақмерзімді активтер	238 108 579	216 565 733
АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР:		
Тауарлық-материалдық қорлар	6 412 643	6 593 785
Саудалық дебиторлық қарыз	13 669 521	12 610 777
Берілген аванстар	1 442 893	1 288 714
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	509 955	404 807
Өзге ағымдағы активтер	2 431 636	3 496 079
Өзге қаржылық активтер	14 276 758	10 263 905
Ақшалай қаражаттар	2 279 387	2 805 932
Барлық ағымдағы активтер	41 022 793	37 463 999
БАРЛЫҚ АКТИВТЕР	279 131 372	254 029 732
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР		
КАПИТАЛ:		
Жарғылық капитал	46 043 272	46 043 272
Қосымша төленген капитал	1 348 105	1 348 105
Негізгі қаражатты қайта бағалау бойынша резерв	47 502 275	51 005 740
Бөлінбеген табыс	34 727 976	41 473 796
Барлық капитал	129 621 628	139 870 913
ҰЗАҚМЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:		
Шығарылған облигациялар	22 331 233	15 516 792
Қарыздар	52 676 536	29 180 380
Болашақ кезеңдегі табыстар	1 268 695	1 358 972
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	31 649 648	31 809 901
Күл үйінділерінің топырақ құрамын қайта қалпына келтіру бойынша міндеттемелер	351 710	476 390
Қаржылық аренда бойынша міндеттемелер	672 195	787 815
Қызметкерлер сыйақысы бойынша міндеттемелер	119 690	111 952
Өзге ұзақмерзімді кредиторлық міндеттемелер	223 657	205 095
Барлық ұзақмерзімді міндеттемелер	109 293 364	79 447 297

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ
 ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)
 (мың теңге)

	31 желтоқсан 2015 ж.	31 желтоқсан 2014 ж.
АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР:		
Шығарылған облигациялардың ағымдағы бөлігі	754 846	627 078
Қарыздар	14 260 908	13 608 183
Саудалық кредиторлық қарыз	19 521 841	11 987 285
Алынған аванстар	2 161 570	3 030 985
Төленетін табыс салығы	-	6 812
Қаржылық аренда бойынша міндеттемелердің ағымдағы бөлігі	115 620	109 993
Күл үйінділерінің топырақ құрамын қайта қалпына келтіру бойынша міндеттемелердің ағымдағы бөлігі	53 587	-
Қызметкерлер сыйақысы бойынша міндеттемелердің ағымдағы бөлігі	11 427	12 610
Өзге міндеттемелер мен есептелген шығындар	3 336 581	5 328 576
Барлық ағымдағы міндеттемелер	40 216 380	34 711 522
БАРЛЫҚ КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	279 131 372	254 029 732

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР
 ЖӘНЕ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
 (мың теңге)

	2015 ж.	2014 ж.
ТАБЫСТАР	107 932 528	107 783 546
ӨЗІНДІК ҚҰНЫ	(84 144 330)	(82 575 262)
ЖАЛПЫ ПАЙДА	23 788 198	25 208 284
Жалпы және әкімшілік шығындар	(7 743 757)	(7 653 966)
Өткізу бойынша шығындар	(1 927 558)	(1 767 612)
Қаржылық шығындар	(3 772 955)	(2 867 484)
Қаржылық табыстар	917 251	861 332
Курс айырмашылығы бойынша шығындар, нетто	(20 031 129)	(861 561)
Негізгі қаражаттың құнсыздануынан болатын шығындар	-	(466 351)
Өзге табыстар	429 403	2 132 481
САЛЫҚ САЛУҒА ДЕЙІНГІ ТАБЫС/(ШЫҒЫС)	(8 340 547)	14 585 123
ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ҮНЕМ/(ШЫҒЫНДАР)	726 860	(3 603 466)
БІР ЖЫЛҒЫ ТАБЫС/(ШЫҒЫС)	(7 613 687)	10 981 657
ТАБЫС/(ШЫҒЫС):		
Аналық компания	(7 613 687)	10 012 284
Бақыланбайтын үлестер	-	969 373
ТАБЫС САЛЫҒЫН ЕСЕПТЕМЕГЕНДЕГІ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС		
Кіріс пен шығында реклассификациялауға жатпайтын баптар		
Негізгі қаражаттарды қайта есептеуден түсетін табыс	-	34 301 900
БІР ЖЫЛҒЫ БАРЛЫҚ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС/(ШЫҒЫС)	(7 613 687)	45 283 557
Барлық табыс/(шығыс) және жиынтық табыс/(шығыс):		
Аналық компания	(7 613 687)	44 193 176
Бақыланбайтын үлестер	-	1 090 381
Акцияға бір жылғы табыс/(шығыс), теңге	(206.05)	289.79

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР
 ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
 (мың теңге)

	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Негізгі қаражатты қайта бағалау бойынша резерв		Бөлінбеген табыс	Аналық компания акционерлеріне қатысты барлық капитал	Бақыланбайтын үлестер	Барлық капитал
1 қаңтар 2014 ж.	37 590 045	4 288 735	18 020 220		36 192 388	96 091 388	8 152 689	104 244 077
Бір жылдағы табыс	-	-	-		10 012 284	10 012 284	969 373	10 981 657
Бір жылдағы жиынтық табыс	-	-	34 180 891		-	34 180 891	121 009	34 301 900
Бір жылдағы өзге жиынтық табыс	-	-	34 180 891		10 012 284	44 193 175	1 090 382	45 283 557
Акциялар эмиссиясы	8 453 227	-	-		-	8 453 227	-	8 453 227
Негізгі қаражатты қайта бағалау бойынша резерв амортизациясы	-	-	(1 195 371)		1 195 371	-	-	-
Жарияланған дивидендтер	-	-	-		(2 330 129)	(2 330 129)	(14 523)	(2 344 652)
Бақыланбайтын үлестерді сатып алу	-	(2 940 630)	-		(3 564 050)	(6 504 680)	(9 228 548)	(15 733 228)
Табыс салығын есептемегенде, әділ құнына дейін түзеу	-	-	-		(32 068)	(32 068)	-	(32 068)
31 желтоқсан 2014 ж	46 043 272	1 348 105	51 005 740		41 473 796	139 870 913	-	139 870 913
Бір жылдағы шығыс	-	-	-		(7 613 687)	(7 613 687)	-	(7 613 687)
Бір жылдағы өзге жиынтық табыс	-	-	-		-	-	-	-
Бір жылдағы өзге жиынтық шығыс	-	-	-		(7 613 687)	(7 613 687)	-	(7 613 687)
Негізгі қаражатты қайта бағалау бойынша резерв амортизациясы	-	-	(3 503 465)		3 503 465	-	-	-
Жарияланған дивидендтер	-	-	-		(2 635 598)	(2 635 598)	-	(2 635 598)
31 желтоқсан 2015 ж.	46 043 272	1 348 105	47 502 275		34 727 976	129 621 628	-	129 621 628

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
 (мың теңге)

	2015 ж.	2014 ж.
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:		
Салық салуға дейінгі табыс/(шығыс)	(8 340 547)	14 585 123
Түзетулер:		
Тозу және амортизация	9 421 150	6 581 828
Қаржылық шығындар	3 772 955	2 867 484
Курс айырмашылығы бойынша шығыс	20 031 129	861 561
Негізгі қаражаттың құнсыздануынан болатын шығындар	-	466 351
Күмәнді қарыздар бойынша резерв есептеу	287 810	56 599
Кредиторлық қарызды шығарып тастау табысы	(54 984)	(66 164)
Пайдаланылмаған босатылым бойынша резервтер есептеу	34 288	58 523
Ликвидті емес және тозған тауарлық-материалдық қорларға резерв есептеу	385	46 436
Қызметкерлерді марапаттау бойынша шығындар	30 729	15 316
Негізгі қаражаттың шығып қалу шығындары / (табыстары)	109 412	(814 567)
Қаржылық табыстар	(917 251)	(861 332)
Өзге түзетулер	(12 671)	(3 867)
Айналымдық капиталдағы өзгерістерге дейінгі ақша қаражатының қозғалысы	24 362 405	23 793 291
Тауарлық-материалдық қорлардың өзгеруі	180 757	(1 702 811)
Сауда дебиторлық қарыздың өзгеруі	(1 241 721)	(2 960 317)
Берілген аванстың өзгеруі	(180 654)	278 246
Өзге ағымдағы активтердің өзгеруі	50 034	(48 313)
Сауда кредиторлық қарыздың өзгеруі	(187 148)	4 498 313
Болашақ кезеңдер табысының өзгеруі	(35 028)	894
Алынған аванстардың өзгеруі	(869 415)	(417 199)
Қызметкерлерді марапаттау бойынша міндеттемелердің өзгеруі	(24 174)	708
Өзге міндеттемелер мен есептелген шығындардың өзгеруі	422 167	(412 529)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты	22 477 223	23 030 283
Төленген табыс салығы	(382 931)	(627 665)
Төленген пайыздар	(4 899 733)	(3 515 531)
Операциялық қызметтен түскен таза ақша қаражаты	17 194 559	18 887 087

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒЫ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)
 (мың теңге)

	2015 ж.	2014 ж.
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:		
Негізгі қаражаттарды иелену	(22 048 099)	(31 152 746)
Бейматериалдық активтерді иелену	(886 224)	(113 677)
Бақыланбайтын үлестерді иелену	(1 878 449)	(5 401 551)
Негізгі қаражаттың шығып қалу түсімдері	270 587	1 866 709
Депозитке орналастырылған ақша қаражаты	(15 441 034)	(16 897 285)
Депозиттен шешілген ақша қаражаты және пайыздық түсімдер	15 341 026	17 000 162
Кепілдік салымдар қайтарымы	-	(58 040)
Берілген ұзақмерзімді аванстардың өзгеруі	1 738 662	3 608 811
Инвестициялық қызметте қолданылған таза ақша қаражаттары	(22 903 531)	(31 147 617)
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ:		
Қарыздар түсімі	24 205 767	27 755 192
Облигацияларды орналастыру түсімдері	6 665 356	1 199 999
Байланысты тараптың қарыздарды төлеуі	973 996	-
Қаржылық аренда	(150 542)	-
Қарыздарды өтеу	(23 715 221)	(15 366 365)
Дивидендтерді төлеу	(2 981 929)	(1 094 846)
Облигацияларды өтеу	-	(564 839)
Қаржылық қызметтен алынған таза ақша қаражаттары	4 997 427	11 929 141
АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ТАЗА АЗАЮЫ	(711 545)	(331 389)
ЖЫЛ БАСЫНДАҒЫ АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ	2 805 932	3 051 830
Шетелдік валюта курсы өзгерісінің шетелдік валютадағы ақша қаражатының қалдығына әсері	185 000	85 491
ЖЫЛ СОҢЫНДАҒЫ АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ	2 279 387	2 805 932

ГЛОССАРИЙ

Агрегаттың (стансаның) қолданылатын қуаттылығы — өндіруші агрегаттың (стансаның) қуаттылығын шектеуді алып тастағандағы белгіленген қуаттылығы.

Әуе электр желісі — электр энергиясын ашық ауада орнатылған, оқшаулағыштар мен арматуралардың көмегімен тіреулерге немесе кронштейндерге бекітілген өткізгіштердің бойымен беретін электр желісі.

Бу турбинасы — энергетикалық турбомашина, жоғары параметрлі будың потенциалды энергиясын электрді өндіретін оның роторының айналуының механикалық энергиясына түрлендіретін булы турбоагрегат элементі.

Гигакалория — жылу энергиясы мөлшерінің өлшем бірлігі, жылу энергетикасы, жылыту жүйесі, коммуналды шаруашылықта бағалау үшін қолданылады.

Гигакалория/сағат — белгілі бір уақыт ішінде қандай да бір жабдықтың өндірген немесе пайдаланған жылу мөлшерін сипаттайтын туынды бірлік.

Градирия — ауа массасын соратын сорғыш мұнара түріндегі құрылыс ғимараты.

Гудвилл (ағылш. goodwill) — компанияның бағасы мен оның барлық активтерінің таза құны арасындағы айырмашылық.

Жылу мен электр энергиясын аралас өндіру — электр өндіргіштің бу турбинасын қозғалысқа келтіріп электр энергиясын және бу турбинасынан бөлініп шыққан будан шығатын жылуды өндіруі.

Жылу электр орталығы (ЖЭО, жылытатын электр станциясы) — электр энергиясын ғана емес, сондай-ақ бу және ыстық су күйінде тұтынушыларға жіберілетін жылуды өндіретін жылу электр стансасы.

ЖІӨ дефляторы (жалпы ішкі өнім дефляторы) — экономикадағы белгілі бір кезеңде тауарлар мен қызметтер (тұтыну себеті) жалпы баға деңгейін есептеуге арналған бағалық индекс.

Қазандық агрегаты — отын жағу, электр энергиясын пайдалану, шығатын газ жылуы немесе технологиялық үрдіс салдарынан қысыммен бу немесе ыстық су алуға арналған құрылғы.

Калория (кал) — жылу мөлшерінің жүйеден тыс бірлігі.

Күл — отынның толық жанған кезде минералды қоспаларынан түзілетін жанбайтын қалдығы (шаң тәрізді).

Күл үйіндісі — жылу электр орталықтарында қатты отынды жаққан кезде түзілетін күл мен боқатты жинауға және кәдеге жаратуға арналған жер.

Мегаватт — электр өндірісінде қуаттылықты өлшеу бірлігі.

Қолданылатын қуаттылық — техникалық себептер бойынша сатылмаған (түтін құбырларының тарту күшінің жеткіліксіздігі, турбина конденсаторларының салқындату жүйесі және т.б.) қуаттылықты алып тастағандағы жабдықтың белгіленген қуаттылығына тең шама.

РҚШ томы — рұқсат етілген қалдықтар шегі нормативтерінің жобасы.

Сорғы — энергия (кинетикалық немесе потенциалды) келіп түскен кезде ең алдымен сұйықты қысыммен қозғалтуға (соруға, айдауға) арналған құрылғы.

Сорғы қондырғысы — сорғының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін, белгілі бір сұлба бойынша құрастырылған құраушы жабдықтары бар сорғы агрегаты.

Стансадағы белгіленген жылу қуаты — жылуды сыртқы тұтынушыларға және бу мен ыстық суға деген жеке қажеттіліктерге жіберуге арналған жабдықтарды пайдалану актісі бойынша қабылданған номиналды жылу қуаттылықтарының қосындысы.

Трансформатор (лат. transformare — өзгерту, түрлендіру) — энергияның (мысалы, электр трансформаторы, гидротрансформатор) немесе нысандардың (мысалы, фототрансформатор) қандай да бір маңызды қасиеттерін түрлендіруге арналған құрылғы.

Турбина — бу, газ, судың жұмыс жылуының кинетикалық энергиясын механикалық жұмысқа түрлендіретін, жұмыс органы болып табылатын роторды айналдыру қозғалысы бар алғашқы қозғалтқыш.

Турбоагрегат — бір жиынтық сымға біріктірілген бу турбинасы, электр өндіруші мен қоздырғыштың жиынтығы; пардың потенциалды энергиясын электр энергиясына түрлендіруді қамтамасыз етеді.

Шағын станция — электр энергиясын түрлендіру және тарату үшін пайдаланылатын, трансформатор немесе энергияны басқа да түрлендірушілерден, тарату құрылғыларынан, басқару құрылғысы мен қосалқы құрылыстардан тұратын электр қондырғысы.

Электрді әуемен беру желісі — электр энергиясын қашықтықтарға өткізгіштер арқылы беруге арналған құрылым.

Электрді беру желісі (ЭБЖ) — электр энергиясын электр стансасынан тұтынушыларға беруге арналған, сымдар (кабельдер) мен қосымша құрылғылардан тұратын құрылыс.

Энергожүйенің белгіленген электр қуаты — энергожүйедегі электр стансаларының барлық турбо

және гидроагрегаттарының паспорты не болмаса техникалық шарттарына сәйкес келетін жиынтық номиналды белсенді қуаты.

Эмульгатор — фазалар инверсиясы режимінде жұмыс істейтін ылғалды күл және шаңды тазалау аппараты.

ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

COSO Трэдуэя Комиссиясының демеушілік ұйымдары комитеті

CTF (ағылш. қысқ. Clean Technology Fund) Таза технологиялар қоры

EBITDA салықтарды, пайыздарды және есептелген амортизацияларды төлеу бойынша шығындарды алып тастағандағы пайда көлеміне тең аналитикалық көрсеткіш

ESAP Экологиялық және әлеуметтік әрекеттер жоспары

ISO Халықаралық стандарттау жөніндегі ұйым
KEGOC «Қазақстан Электр желілерін басқару жөніндегі компания» АҚ

ONHSA халықаралық еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесі

2-ПЖЭО 2-Петропавл жылу электр орталығы

АЕК айлық есептік көрсеткіш

АҚ акционерлік қоғам

АЭЖ аудандық электр желісі

ӘЖ әуе желілері

БАҚ бұқаралық ақпарат құралдары

Гкал гигакалория

Гкал/с гигакалория/сағат

ГЭС гидро электр стансасы

ҒӨБ ғылыми-өндірістік бірлестік

ЕҚДБ Еуропа Қайта құру және Даму Банкі

(ағылш. European Bank for Reconstruction and Development EBRD)

ЖКЕАЖ жылу энергиясын коммерциялық есептеудің автоматтандырылған жүйесі

ЖОС жеке оқшаулағыш сым

ЖТҚ жиынтық тарату құрылғысы

ЖШС жауапкершілігі шектеулі серіктестік

ЖІӨ жалпы ішкі өнім

ЖЭО жылу электр орталығы

ИИҚ Ислам инфрақұрылымдық қоры

кВт·с киловатт сағат

КЖ кабельді желілер

КҰҚ күлді ұстау құрылғысы

ҚҚС қосымша құн салығы

ҚОМЖ қоршаған орта менеджменті жүйесі

МАЭС мемлекеттік аудандық электр станциясы

МВт мегаватт

МУИИДБ мемлекеттік үдемелі индустриалдық-инновациялық даму бағдарламасы

ОАОЭК «Орталық-Азия отын-энергетикалық компаниясы» АҚ

ОАЭК «Орталық-Азия Электроэнергетикалық Корпорациясы» АҚ

ПЭ «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ

ПЭТК «Павлодар электр желілік тарату компаниясы» АҚ

СКЭ «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ

СҚ ЭТК «Солтүстік Қазақстан электр желілік тарату компаниясы» АҚ

СПЖ сапа менеджменті жүйесі

ТБЖ тәуекелдерді басқару жүйесі

ЭБЭЖ электрді берудің әуелік желілері

ЭБЖ электрді беру желілері

ЭКЕАЖ электр энергиясын коммерциялық есептеудің автоматтандырылған жүйесі

ЭС электр станциясы

БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

«ОРТАЛЫҚ-АЗИЯ ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ КОРПОРАЦИЯСЫ» АҚ

«ОАЭК» АҚ бас кеңсесінің мекенжайы:
Қазақстан Республикасы, 050012, Алматы қ., Қарасай батыр көш., 89
Электрондық пошта: info@energy.kz
Телефондары: +7 (727) 258-49-41
Факс: +7 (727) 258-49-42

ИНВЕСТИТОРЛАРМЕН ЖӘНЕ АКЦИОНЕРЛЕРМЕН ЖҰМЫСҚА ЖАУАПТЫ ТҰЛҒАЛАР

Артambaева Гүлнәр Жұмағалиқызы,
«ОАЭК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі

Қазақстан Республикасы,
Алматы қ., Қарасай батыр к-сі, 89
тел.: +7 (727) 258-49-41
факс: + (727) 259-66-43

Қасымханова Қарлығаш Ерболатқызы,
«ОАЭК» АҚ Бас бухгалтері

Қазақстан Республикасы,
Алматы қ., Қарасай батыр к-сі, 89
тел.: +7 (727) 258-49-47
факс: + (727) 259-66-43

Жұмаділов Талғат Мұхтарұлы,
«ОАЭК» АҚ Корпоративтік хатшысы

Қазақстан Республикасы,
Алматы қ., Қарасай батыр к-сі, 89
тел.: +7 (727) 258-49-40
факс: + (727) 259-66-43

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕПКЕ ЖАУАПТЫ ТҰЛҒА

Жүндібаева Салтанат Дауылбайқызы,
«ОАЭК» АҚ Қоғаммен байланыс
департаментінің директоры

Қазақстан Республикасы,
Алматы қ., Қарасай батыр к-сі, 89
тел.: +7 (727) 259-08-63
факс: + (727) 259-66-43

АУДИТОР

«ОАЭК» АҚ аудиторы «Делойт» ЖШС болып табылады, орналасқан мекенжайы:
ҚР, Алматы қ., Әл-Фараби көш., 36, «Нұрлы-Тау» БО.
Телефондары: +7 (727) 258-13-40
Факс: +7 (727) 258-13-41

ТІРКЕУШІ

«Бағалы қағаздарды бірыңғай тіркеуші» АҚ
(Алматы қ. Әділет департаментінің 11.01.2012 ж.
берген 1678-1910-02 АҚ мемлекеттік тіркеу туралы куәлігі).

Жылдық есепті әзірлеген
«Эксперт Казахстан» ЖШС

ЭКСПЕРТ
КАЗАХСТАН

САЕРСО

Орталық-Азия
Электрэнергетикалық Корпорациясы